

EX
LIBRIS

Dr HEINRICH
CHRISTENSEN.

Ф. б. 4 / 144

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
Ф. И. Бр. 14601

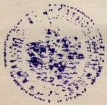
DICTYS CRETENSIS

EPHEMERIDOS BELLI TROIANI

LIBRI SEX

RECOGNOVIT

FERDINANDUS MEISTER

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCLXXII

RUDOLFO PEIPERO

SOCERO CARISSIMO

Liber qui sub Dictyis Cretensis nomine circumfertur, e duabus partibus inter se admodum differentibus constat, quarum prior primos quinque libros, altera sextum complectitur: in illa bellum Troianum ab initio usque ad finem narratum est, in hac de reditu Graecorum in patriam agitur, quod, cum a consilio totius libri paullo longius recedat, quasi quoddam additamentum existimandum est. Cum in priore parte semel tantum (p. 10, 13) de se ipso loquatur auctor, in secunda saepius id factum esse videmus, saepius Cretam, unde oriundus est, commemorat atque narrationem ita instituit, ut inde exoriatur saepius et eo recurat. praeterea autem dicendi ratio in hac ut in epitome non modo simplicissima est, sed etiam omni ornatu caret, ut facile intellegamus scriptorem materia plane occupatum formae fere nullam habuisse curam.

Accedit tertia quaedam pars, scilicet Epistola L. Septimii ad Q. Aradium Rufinum atque Prologus. Epistola abest ab optimo codice Sangallensi, item a Bernensi: ille incipit a verbis **DICTYS CRETENSIS** **GENERE GNOSSO CIVITATE HISDEM TEMPORIBUS** et deinde post prologum hanc habet inscriptionem **HAEC INSUNT DICTYS EPHEMERIDOS BELLI TROIANI LIBRI SEX**: in hoc primum inscriptum est: Prefatio in lib' ditis cretensis de troiano libro (*bello in margine*), altero loco: Ditis cretensis lib'. I. incipit.

In epistola quidem non pauca aliter narrata sunt atque in prologo, etenim legimus p. 1, 2 litteris Punicis, quae tum Cadmo et Agenore auctoribus

per Graeciam frequentabantur: p. 2, 3 litterarum Phoenicum, quae a Cadmo in Achaïam fuerant delatae (in fine primae partis p. 101, 33 litteris Punicis ab Cadmo Danaoque traditis) — p. 1, 4 dein post multa saecula: p. 2, 12 secutis temporibus, tertio decimo anno Neronis imperii — p. 1, 5 apud Gnoson olim Cretensis regni sedem: p. 2, 13 in Gnoso civitate — p. 1, 5 conlapso per vetustatem sepulchro eius: p. 2, 14 terrae motus facti cum multa, tum etiam sepulchrum Dictys ita patefecerunt — p. 1, 11 ad Praxim dominum loci: p. 2, 19 ad suum dominum Eupraxidem (cf. 2, 22 3, 7) — p. 1, 12 commutatos litteris Atticis, nam oratio Graeca fuerat: p. 3, 1 Punicas esse litteras, p. 3, 5 iussit in Graecum sermonem ista transferri — p. 1, 18 priorum quinque voluminum eundem numerum servavimus, residua quatuor: p. 2, 7 de toto bello sex (ita enim malim scribi) volumina.

In hac tanta rerum diversitate mihi persuadere non possum utrumque ab eodem homine scriptum esse, sed id quod iam dudum Mercerus alique stauerunt, epistolam additamentum grammatici nescio cuius, prologum autem eiusdem auctoris atque reliquum librum esse censeo.

Alii aliter ut in quaestione difficillima iudicarunt, Iacobus Perizonius in dissertatione de historia belli Troiani XXX et seqq. Obrechtum secutus „prologum graece primitus scriptum et Graeco Dictyi praemisum fuisse arbitratum, translatum autem non a Septimio, quippe a quo in quibusdam in diversa abeat et cuius idcirco tempore nondum exstitisse videatur certe non in omnibus exemplaribus neque adeo in iis, quae in eius manus venerint, epistolam autem Septimii genuinam esse“ multis contendit. Sed nolo inanes eius coniecturas hoc loco repetere, hoc unum tantum addo: quemadmodum historiae Daretis Phrygii epistolam Cornelii Nepotis ad Sallustium, ita hic Septimii ad Aradium praepositam esse.

Iam vero exoritur quaestio, cui haec historia belli Troiani debeatur et quo tempore scripta sit, de qua re quid sit statuendum maxima inter viros doctos est dissensio: nec defuerunt adeo, qui id quod I 13 narratur verum esse rati Dictyn comitem Idomeni auctorem libelli putarent. At haec ipsa verba, nisi forte serius addita sunt, satis demonstrant scriptorem data opera mirificas istas fabulas in medium protulisse eo consilio, ut sibi maiorem compararet fidem atque auctoritatem: summa enim, quis hoc negaverit? fide dignus, qui iis ipsis rebus interfuit, quas narrat, qui eos homines, quorum facta describit, ipse vidit et novit. Itaque auctor idem fecit, quod in Darete Phrygio, idem quod in Sisypho Coo factum est (Malalae Chronographia V p. 168), quem comitem Teuceri bello Troiano interfuisse atque historiam eius belli scripsisse fabulantur, ex qua postero tempore Homerus Iliadem, Vergilius Aeneidem condiderit. Cum hac prima eius fraude reliqua artisime cohaerent. Etenim cum Dictys comes Idomeni auctor esset factus huius libri, qua tandem lingua poterat uti alia atque Graeca? Oportebat igitur eius opus primitus graece scriptum esse, quod ut quodammodo credibile videretur, excogitatae sunt illae quas in epistola et prologo legimus nugae, quas postero tempore repetitas atque comprobatas esse non est quod miremur. Nullum autem Graeci Dictysi superest vestigium.

Quae cum ita sint, libere confiteri debemus nos auctorem ignorare, qui ne agnosceretur omni modo studuit, hoc tamen facile perspiciemus eum Graecorum Romanarumque litterarum, imprimis historicorum Romanorum fuisse peritissimum et ex optimis fontibus praecipue ex Homero hausisse (cf. I 27), neque errabimus si statuimus eum rhetorum scholis esse eruditum atque inde operi suo quidquid in eo est ornatus atque elegantiae adiecisse. Quemadmodum autem materiam ex diversis auctoribus

sumpsit, ita etiam ipsa verba ex diversorum temporum scriptoribus mutuata est, sermo eius impurus, multis posterioris latinitatis phrasibus et constructionibus quales apud Apuleium Hegeppum Ammianum Sulpicium Severum Orosium aliosque reperimus mixtus eum tertio vel quarto saeculo scripsisse verisimile facit. In quibusdam enim antiquissimos Romanorum poetas imitatur, in aliis Vergilium, passim Ciceronem Livium Tacitum Cornelium Nepotem sequitur, maxime autem Sallustium: quid quod haud raro quasi quaedam huius imitationes reperiuntur atque in Agamemnonem Ulixem alios ea transferuntur quae ille de Iugurtha Mario Catilina dixit? Haec mira imitandi ratio, quae utrum magis risum an tedium interdum moveat difficile est iudicatu, hominem videtur prodere qui sano iudicio caret, nisi forte statuemus ornatus causa ex antiquis scriptoribus, quo nullum ornamentum maius et gratius excogitari potuit, modo hinc modo inde quae maxime possent blandiri decerpta esse. Quae ne temere dixisse videar qua ratione Sallustium imitatus sit multis utriusque scriptoris collatis exemplis demonstrabo. p. 4, 7 largiter magnificeque eos habuere: Catil. 11, 5 luxuriose nimisque liberaliter habuerat — p. 7, 13 nihil pensi aut consulti patientes: Cat. 12, 2 nihil pensi neque moderati habere (cf. Iug. 41, 9) — p. 7, 14 transversi agebantur: Iug. 6, 3 transversos agit (cf. p. 14, 20) — p. 7, 28 ita populus contemptui habitus domum discedit: Iug. 34, 2 ita populus ludibrio habitus ex concione discedit — p. 8, 30 ita ad postremum bonum publicum materna gratia corruptum est: Iug. 25, 3 ita bonum publicum privata gratia devictum — p. 10, 27 hic (Achilles) in primis adulescentiae annis procerus, decora facie, studio rerum bellicarum omnes iam tum virtute atque gloria superabat neque tamen aberat ab eo vis quaedam inconsulta et effera morum inpatientia: Iug. 6, 1 qui (Iugurtha) ubi primum adolevit

pollens viribus, decora facie, sed multo maxime ingenio validus, non se luxu neque inertiae corruptendum dedit — p. 12, 17 magnus atque clarus habebatur (Agamemnon): Cat. 53, 1 clarus atque magnus habetur (Cato) — p. 16, 7 iucundus acceptusque (Nestor): Iug. 12, 3 carus acceptusque (Hector), cf. 70, 2 108, 1 — p. 14, 18 praeparatus instructusque (cf. 62, 16): Iug. 74, 2 parati instructique — p. 12, 23 instrumenta militiae arma tela equi naves atque haec omnia toto biennio praeparantur: Iug. 43, 3 arma tela equos et cetera instrumenta militiae parare — p. 14, 12 neque pretio neque gratia Phalidis indicis quivit (Sarpedon): Cat. 49, 1 neque gratia neque pretio Ciceronem impellere potuere — p. 18, 28 uti quisque in manus venerat interfecit: Iug. 101, 4 si qui in manus venerant obtruncare — p. 19, 18 primi aut inter primos bellantes: Iug. 6, 1 feras primus aut in primis ferire — p. 20, 22 multa invicem consumpta oratione: Iug. 25, 11 multa tamen oratione consumpta — p. 25, 15 ancipiti malo territos: Cat. 29, 1 ancipiti malo permotus — p. 27, 11 cuius (Palamedis) neque consilium umquam neque virtus frustra fuit: Iug. 7, 6 cuius (Iugurthae) neque consilium neque inceptum ullum frustra erat — p. 33, 32 cum virtute tum consilio bonus (Hector): Iug. 7, 5 proelio strenuus erat et bonus consilio (Iugurtha) — p. 42, 4 circumcursans magna voce monet atque hortatur (Ulixes) (cf. p. 54, 31): Cat. 59, 5 ipse (Antonius) equo circumiens unumquemque nominans appellat hortatur rogat — p. 45, 31 prorsus nullo intacto: Iug. 66, 1 prorsus nihil intactum neque quietum pati — p. 46, 24 spes omnes atque opes militiae in tali viro (Hectore) sisterentur: Iug. 114, 4 spes atque opes civitatis in illo (Mario) sitae — p. 47, 22 ut quemque fors conglobaverat: Iug. 97, 4 uti quosque fors conglobaverat — p. 63, 26 Priamus lugubri veste miserabile tectus, cui dolor non decus regium, non ullam tanti nominis atque

famae speciem reliquae fecerat, manibus vultuque supplicibus ad Achillen venit cum Andromacha: Iug. 33, 1 Iugurtha contra decus regum culta quam maxime miserabili cum Cassio Romam venit — p. 64, 33 infelicissimum spectaculum mortalibus praebeo (Priamus): Iug. 14, 23 rerum humanarum spectaculum praebeo (Adherbal) — p. 76, 13 acceptus popularibus (Troilus): Iug. 7, 1 tam acceptum popularibus (Iugurtham) (cf. 70, 2) — p. 76, 18 Priamus Idaeum ad Achillen super Polyxena cum mandatis mittit: Cat. 32, 3 Manlius legatos ad Marcium Regem mittit cum mandatis huiusmodi — p. 85, 17 neque sacro neque profano abstinnisse (Priamus): Cat. 11, 6 sacra profanaque omnia polluere (exercitus populi Romani).

Numerum exemplorum poteram augere, sed haec quoque sufficere puto ad id quod propositi probandum.

Iam vero id ipsum opus quod adhuc superest Latinum diversis temporibus notum atque usurpatum esse videmus, praecipue a Byzantinorum scriptoribus Ioanne Malala, Georgio Cedreno, Constantino Manasse, Ioanne Tzetza. Malalas in Chronographia Dictyn saepius nomine appellat V p. 134 155 168 172 X p. 322 neque quisquam negaverit eum Dictyn, qualem nunc habemus, ante oculos habuisse et diligenter secutum esse, adeo ut non paucis locis eum ad verbum verterit cf. ea quae ad p. 2, 13 7, 30 12, 32 etc. notavi. Multa quidem mutavit, quae aut contraxit aut copiosius tractavit, praesertim eum de eadem re etiam alios auctores sequatur, in his Sisyphum Coum, quem V p. 148 152 168 commemorat. Nonnulla etiam rectius describit, ut I 4: merito enim monuit Perizonius l. I. XI verba Dictyis p. 4, 31: 'multo amplius tamen ob iniuriam adfinitum' non satis perspicua esse, Malalam autem bene narrare Aethram et Clymenam (quam Κλυταιμνήστραν vocat) corruptas esse ab Alexandro, ut iam non videantur iniuriam passas esse, sed ipsae fecisse.

Reliqui num ipsi ad hunc Latinum fontem acciderint nescio, videntur tamen mihi ex Malala potius hausisse, maxime is qui copiosissime hanc rem tractavit Georgius Cedrenus. Ceterum verba, quibus Malalas utitur in iis quae ex Dictye sumpsit, ut recte monuit Perizonius l. I. XII nonnulla reperiuntur foeda atque barbara, veluti p. 119 δουλίδων Κουβκουλαρίων, p. 126 πραιτεύειν τὴν χώραν, p. 127 ἐν τῷ ἰδίῳ παυλοεὐνί, p. 136 ἴδια μαγδάτα et alia, quae vitasset, si Graecum scriptorem temporis Neroniani modo excerpisset.

Neque vero Byzantini soli Dictye usi sunt, sed etiam alii posthac scriptores rerum et poetae. Ante omnes hoc loco nominandus est Benoitius Mauranus¹⁾ in praeclarissimo opere nunc primum plene edito, de quo novissimo tempore copiosius egit Dunger²⁾ p. 37—39, quibus ipse³⁾ pauca addidi p. 26, 27.

Neque negaverim etiam Iosephum Iscanum qui carmen de bello Troiano exeunte saeculo duodecimo scripsit, cum eximia litterarum Romanarum praecipue poetarum scientia excelleret, Dictyn et cognovisse et ipsum legisse. Aliter autem iudicandum esse censeo de Herborto Fritzlarensi, qui in carmine suo 'liet von Troja' saepius Itin vel Ytin i. e. Dictyn fontem suum esse contendit, sed id quod suspicionem movet iustam, plane isdem locis, quibus Benoitius, quem sequitur, ut manifestum sit etiam haec eum sicuti reliqua ex Francogallico poeta sumpsisse, Dictyn

¹⁾ Benoit de Sainte More et le roman de Troie, ou les métamorphoses d'Homère et de l'épopée gréco-latine au moyen-âge par A. Joly 2 voll. Paris 1870—71.

²⁾ Hermann Dunger, die Sage vom trojanischen Kriege in den Bearbeitungen des Mittelalters und ihre antiken Quellen. Dresden, 1869. Programm des Vitthum'schen Gymnasiums.

³⁾ Ferdinand Meister, über Dares von Phrygien, de excidio Troiae. Breslau, 1871. Programm des Gymnasiums zu St. Maria Magdalens.

autem ipsum ne inspexisse quidem: de qua re egi l. l. p. 29. Idem nescio an de Guidone de Columna iudice Messanensi, qui historiam celeberrimam et doctissimam destructionis Troiae anno 1282 lingua Latina eleganter scriptam edidit, iudicandum sit, quamvis ipse laudet Daretis atque Dictyis graece scriptos libros a Cornelio nepote Sallustii clarissimi nimis breviter translatos. Plane ex eo pendent qui eius historiam in nostram linguam transtulerunt Joannes Mair Noerdingensis et Henricus Brunsvicensis, qui, cum id sibi proposuissent, ut Guidonis elegantem quidem, in quibusdam autem doctiorem narrationem popularibus suis explicarent, fonte suo, ex quo hauriebant, satis contenti alium non requirebant.

Contra Konradum de Virceburgo, vel potius eum, qui eius opus continuavit, Dictye Latino usum esse, praecipue sexto eius libro non est quod negetur, cf. nos l. l. p. 35.

In restituendo textu quem dicunt scriptoris haec mihi praesidia praesto fuerunt:

G Codex Sangallensis D n. 205 bibliothecae Monasterii saec. IX vel X, qui quanta sit pretii nunc demum egregia Woelfflini operis cognosci potest, qui eum usque ad II 50 mihi contulit, reliqua ab Adolfo Kaegi conferenda curavit. hunc in recensendo libro ducem assumere nequaquam dubitavi eumque certissimum ducem esse confido: lectiones eius discrepantes fideliter notavi.

B Cod. Bernensis n. 367 saec. XIII intercedente Hermanno Hageno collatus a Kurzio minoris quidem pretii sed omnino non spernendus, inprimis iis locis quibus Sangallensem errare manifestum est. Etsi non necessarium mihi visum est omnes eius varias lectiones adnotare, quod multa negligentiae scribae adscribenda sunt, alia consulto videntur mutata esse, non raro tamen eum laudavi, praecipue ubi cum cod. Sangallensi consentit.

V Cod. Vratislaviensis IV Q 47 bibliothecae universitatis litterarum saec. XIII mutilus, insunt autem haec p. 19, 18 primi — p. 51, 14 mandata efficit, p. 70, 22 reliquisque — p. 93, 16 ad naves redeunt, p. 104, 8 fore uti — p. 107, 23 tempestate multi, p. 112, 30 Ulixi usque ad finem. Multa in hoc quoque sunt mutata, alia liberius alia minus libere. Hunc librum ipse contuli, item

P Cod. Berolinensem Msc. lat. octav. 71 fere eiusdem notae. In utroque libro nonnulli loci, qui aliquo vitio laboraverunt, bene correcti sunt, plures ingeniose mutati, qui per se boni correctione non egebant. haud pauca quae in editionibus inveniuntur ex hoc fonte fluxerunt, quae tamen auctori abiudicanda esse persuasum habeo.

Semel vel bis adieci lectiones cod. Argentoratensis, quod Obrechtus usus multos locos emendavit, rarissime lectiones cod. Sangallensis oppidani saec. XV, non satis accurate ut videtur a Ioa. Casp. Orellio collati (quas Dederichus in editione sua exhibet), ne fundamentum textus fideliter positum his additis destruerem potius quam firmarem.

Nec defuerunt mihi editiones optimaе, quae tamen non admodum inter se differunt: praeter editionem principem (una Coloniae 1470 vel 1475, altera Mediolani 1477 prodiit) aliquotiens editionem, quam ipse possideo, optimaе commemoravi quae Venetiis a. 1499 prodiit, excusam ex editione Veneta ea, quae 1486 a Francisco Faragonio curata est: hanc sequitur editio quae Basileae a. 1529 8 Cratandri typis excusa Cratandrina appellatur. Sed longe omnium praestantissima est ea quam Iosias Mercerus Parisiis 1618 12 in officina Roberti Stephani edidit; etenim cum usque ad illud tempus scriptor fere neglectus esset, Mercerus duorum scriptorum codicum ope fretus, ut ipse narrat in praefatione, eum restituit et ab innumeris mendis liberavit. Digna quae commemoretur est editio Obrechtii, quam curavit Samuel

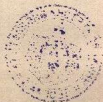
Artopocus Argentorati 1691 8, cui indicem latinitatis et rerum adiecit, denique Amstelaedamensis a. 1702 4 quam fecit Lud. Smids cum interpretatione Annae Daceriae, quam illa vulgaverat in usum Delphini 1680. Addita est non solum Iacobi Perizonii dissertatio de historia belli Troiani etc. sed etiam nummi et gemmae veteres ad illustrandum Dictyn et index omnium quotquot leguntur Dictyis vocabulorum.

Novissima editio prodiit Bonnae 1833 8 Dederichi opera et studiis, qui de restituendo et interpretando scriptore optime meritis est. Additum est Glossarium Septimianum et Observationes historicae, utrumque non minore cum industria factum, quam Indices, quos ipse in faciendis indicibus diligenter inquisivi.

Iam vero restat, ut iis qui in edendo hoc scriptore me adiuverunt, gratias agam maximas, in primis autem viro doctissimo et humanissimo Eduardo Woelfflino, qui egregiam collationem Cod. Sangallensis mihi non modo comparavit, sed ex parte quidem suis manibus scripsit et amplissimo collegae meo Rudolfo Peipero, qui complures locos acutissime et elegantissime emendavit.

Siglorum tabula

- G = codex Sangallensis s. IX vel X
 B = codex Bernensis s. XIII
 V = codex Vratislaviensis s. XIII
 P = codex Berolinensis s. XIII
 A = codex Argentoratensis
 g = codex Sangallensis s. XV

L. SEPTIMIUS Q. ARADIO S. D.

Ephemerida Belli Troiani Dictys Cretensis, qui in ea militia cum Idomeneo meruit, conscripsit litteris Punicis, quae tum Cadmo et Agenore auctoris per Graeciam frequentabantur. dein post multa saecula conlapso per vestutatem apud Gnoson, olim Cretensis regni sedem, sepulchro eius, pastores cum eo devenissent, forte inter ceteram ruinam loculum stanno affabre clausum offendere ac thesaurum rati mox dissolvunt, non aurum nec aliud quicquam prae-¹⁰ dae, sed libros ex philyra in lucem prodituri. at ubi spes frustrata est, ad Praxim dominum loci eos deferunt, qui commutatos litteris Atticis, nam oratio Graeca fuerat, Neroni Romano Caesari obtulit, pro quo plurimis ab eo donatus est. nobis cum in manus forte libelli venissent, avidos verae historiae cupido¹⁵ incessit ea uti erant Latine disserere, non magis confisi ingenio, quam ut otiosi animi desidiam discuteremus. itaque priorum quinque voluminum, quae bello contracta gestaque sunt, eundem numerum servavimus: residua *quatuor* de reditu Graecorum in²⁰ unum redegimus atque ad te misimus: tu, Rufine mi, ut par est, fave coeptis.

1 Ephemeridem P 6 regis P 8 stagnum a fabro P
9 neque quicquam P 11 Praxim P 15 libelli forte P
avidis *edit. nett.* 16 non *om. P* 17 quam *om. P* 20 res-
idua de r. gr. quinque P quinque *libri*, quatuor *conceit*
Dederichus 22 fauce inceptis atque in legendo ditim P.

PROLOGUS.

Dictys, Cretensis genere, Gnoso civitate, isdem temporibus, quibus et Atridae, fuit, peritus vocis ac litterarum Phoenicum, quae a Cadmo in Achaïam fuerant delatae. hic fuit socius Idomenei, Deucalionis filii et Merionis ex Molo, qui duces cum exercitu contra Ilium venerant, a quibus ordinatus est, ut annales belli Troiani conscriberet. igitur de toto bello novem volumina in filias digessit Phoeniceis litteris: quae iam reversus senior in Cretam praecipit moriens, ut secum sepelirentur. itaque ut ille iusserat memoratas tilias in stanæa arcula repositas eius tumulo condiderunt. verum secutis temporibus, tertio decimo anno Neronis imperii, in Gnoso civitate terrae motus facti cum multa, tum etiam sepulchrum Dictys ita patefecerunt, ut a transeuntibus arcula viseretur. pastores itaque praetereuntes cum hanc vidissent, thesaurum rati sepulchro abstulerunt: et aperta ea invenerunt tilias incognitis sibi litteris conscriptas continuoque ad suum dominum, Eupraxidem quandam nomine, pertulerunt, qui agnitas, quaenam essent, litteras Rutilio Rufo, illius insulae tunc consulari, obtulit. ille cum ipso Eupraxide ad Neronem oblata sibi transmisit existimans quaedam in his secretiora contineri. haec

13 Joannis Malalae Chronographia X, 322

1 Gnoso G^y hisdem G 3 litteris libri, tuctur G. J. Hildebrandus in Jahrb. Annall. XXIII p. 289 foenicum G cathmo G 8 novem scripsit Dederichus, libri sex foenicis G 11 stagnæ GB 13 Gnoso G 15 dictis GB 24 secretiora G.

igitur cum Nero accepisset, advertissetque Punicas esse litteras, harum peritus ad se evocavit: qui cum venissent, interpretati sunt omnia. cumque Nero cognosset antiqui viri, qui apud Ilium fuerat, haec esse monumenta, iussit in Graecum sermonem ista transferri, e quibus Troiani belli verior textus cunctis innotuit. tunc Eupraxidem muneribus et Romana civitate donatum ad propria remisit. annales vero nomine Dictys inscriptos in Graecam bibliothecam recepit, quorum seriem qui sequitur textus ostendit. 10

LIBER PRIMUS.

I. Cuncti reges, qui Minois Iove geniti nepotes Graeciae imperitabant, ad dividendas inter se Atræi opes Cretam convenerunt. Atræus namque ex Minoe postrema sua ordinans quicquid auri atque argenti, pecorum etiam fuit, nepotibus, quos 15 filiae genuerant, ex aequo dividendum reliquerat, excepto civitatum terrarumque imperio: haec quippe Idomeneus cum Merione, Deucalionis Idomeneus, alter Moli, iussu eius seorsum habuere. convenere autem Clymenae et Naupli Palamedes et Oeax: 20 item Menelaus, Aeropa et Plisthene genitus, a quo Anaxibia soror, quae eo tempore Nestori denupta erat et Agamemnon maior frater, ut vice sua in divisione uteretur, petiverant. sed hi non Plisthenis, ut erat, magis quam Atræi dicebantur, ob eam 25 causam quod, cum Plisthenes admodum parvis ipse agens in primis annis vita functus nihil dignum ad memoriam nominis reliquisset, Atræus miseratione aetatis secum eos habuerat neque minus quam regios

4 fuerant G¹ fuerant G² 7 muneribus e GA 9 bibliothecam G 15 pecorum G 20 climene G aix GB Mercerus: Oeax. Dictys excretacida GB (sed creteida B), expunctio scholiastae additamentum in ed. Obr. 21 europa libri, corr. in edit. weit. plistonè GB 24 non] in G om. B 25 erat libri, erant weit. edit. 26 parvis g parvus G 27 functus est G

educaverat. in qua divisione singuli pro nominis celebritate inter se quisque magnifice transiere.

II. Ad eos re cognita omnes ex origine Europae, quae in ea insula summa religione colitur, confluunt benigneque salutatos in templum deducunt. ibi hostiarum multarum immolatione more patrio celebrata exhibitisque epulis largiter magnificeque eos habuere itemque insecutis diebus. *at reges Graeciae* etsi ea, quae exhibebantur, cum laetitia accipiebant, tamen multo magis templi eius magnifica pulchritudine preciosaque extructione operum afficiebantur, insipientes repetentesque memoria singula, quae ex Sidona a Phoenice, patre eius, atque nobilibus matronis transmissa magno tum decori erant.

III. Per idem tempus Alexander Phrygius, Priami filius, Aenea alisque ex consanguinitate comitibus, Spartaë in domum Menelai hospitio receptus, indignissimum facinus perpetraverat. is namque ubi animadvertit regem abesse, quod erat Helena praeter ceteras Graeciae feminas miranda specie, amore eius captus ipsamque et multas opes domo eius aufert, Aethram etiam et Clymenam, Menelai adfines, quae ob necessitudinem cum Helena agebant. Postquam Cretam nuntius venit et cuncta, quae ab Alexandro adversum domum Menelai commissa erant, aperuit, fama in maius divulgatur: expugnatam quippe domum regis eversumque regnum et alia in talem modum singuli disserebant.

IV. Quis cognitis Menelaus, etsi abstractio coniugis animum permoverat, multo amplius tamen ob iniuriam adfinium, quas supra memoravimus,

III. IV. Malal. 119. 120 Georgii Cedreni Historiarum compendium 124 Constantini Manassis Compendium chronicum P. 24 25 Joannis Tzetzae Antehomerica 129—157 Auctor τῶν Τρωϊκῶν in Bibliotheca Uffenbachiana V. VI.

2 celebritate *G* in *libri*, inter *ed. vet.* transigere *B* in *margin.*
9 Aërei gratia *libri*, reges Graeciae *ed. Crat.* Obrechtus nostrum.

consternabatur. at ubi animadvertit Palamedes regem ira atque indignatione stupefactum consilio excidisse, ipse naves parat atque omni instrumento compositas terrae adplicat. dein pro tempore regem breviter consolatus, *impositis etiam* ex divisione quae in tali negotio tempus patiebatur, navem ascendere facit atque ita ventis ex sententia flantibus paucis diebus Spartam pervenere. eo iam Agamemnon et Nestor omnesque, qui ex origine Pelopis in Graecia regnabant, cognitis rebus confluxerant. igitur postquam Menelaum advenisse sciunt, omnes in unum coeunt. et quamquam atrocitas facti ad indignationem ultimumque iniurias rapiet, tamen ex consilii sententia legantur prius ad Troiam Palamedes, Ulixes et Menelaus hisque mandatur, uti conquesti iniurias Helenam et quae cum ea abrepta erant repeterent.

V. Legati paucis diebus ad Troiam veniunt: neque tamen Alexandrum in loco offendere: eum namque prope rationem navigii inconsulte usum venti ad Cyprum appulere, unde sumptis aliquot navibus Phoenicem delapsus Sidoniorum regem, qui eum amice susceperat, noctu insidiis necat, eademque, qua apud Lacedaemonam, cupiditate universam domum eius in scelus proprium convertit. ita omnia, quae ad ostentationem regiae magnificentiae fuerent, indigne rapta ad naves deferri iubet. sed ubi ex lamentatione eorum, qui casum domini desolentes reliqui praedae aufugerant, tumultus ortus est, populus omnis ad regiam concurret. inde, quod iam Alexander abreptis quae cupierat ascensionem propebat, pro tempore armati ad naves veniunt ortoque inter eos acri proelio cadunt utrimque plurimi, cum obstinate hi regis necem defenderent, hi, ne

1 consternabatur *G* 5 positus *libri*, impositis *Perizonius*
18 tum *GB* eum *P* 19 usum *P* usui *G* usi *B*;
eum — usum *Gronovius* collectura, *Obrechtus* e *libris* suis restituit.
20 *Dederichus* manu ad Aegyptum 30 cupierat *edit. vet.*, *libri* cupiebat.

amitterent partam praedam, summis opibus admitterentur: incensis deinde duabus navibus Troiani reliquias strenue defensas liberant. atque ita fatigatas iam proelio hostibus evadunt.

VI. Interim apud Troiam legatorum Palamedes, cuius maxime ea tempestate domi bellicae consilium valuit, ad Priamum adit conductoque concilio primum de Alexandri iniuria conqueritur, exponens communis hospitii eversionem, dein monet, quantas res inter duo regna simulates concitatura esset, interiaciens memoriam discordiarum Ili et Pelopis aliorumque, qui ex causis similibus ad internecionem usque gentium pervenissent: ad postremum belli difficultates contraque pacis commoda adstruens non se ignorare, ait, quantis mortalibus tam atrox facinus indignationem inculceret: ex quo auctores iniuriae ab omnibus derelictos impietatis supplicia subituros. et cum plura dicere cuperet, Priamus medium eius interrumpens sermonem: parcius quaeso Palamede, inquit: iniquam etenim videtur insimulari eum qui absit, maxime cum fieri possit, uti, quae criminose obiecta sunt, praesenti refutatione diluantur. haec atque alia huiusmodi inserens differri querelas ad adventum Alexandri iubet. videbat enim, ut singuli, qui in eo consilio aderant, Palamedis oratione moverentur, ut taciti, vultu tamen admissum facinus condemnarent, cum singula miro genere orationis exponerent atque in sermone Graeci regis inesset quaedam permixta miserationi vis. atque ita eo die consilium dimittitur. sed legatos Antenore, vir hospitalis et praeter caeteros boni honestique sectator, domum ad se volentes deducit.

VII. Interim paucis post diebus Alexander cum supra dictis comitibus venit, Helenam secum ha-

VI Malal. 122.

bens. cuius adventu tota civitas cum partim exemplum facinoris execrarentur, alii iniurias in Menelaum admissas dolerent, nullo omnium adprobante, postremo cunctis indignantibus tumultus ortus est. quis rebus anxius Priamus filios convocat eosque, quid super tali agendum negotio videretur, consulit, qui una voce minime reddendam Helenam respondent. videbant quippe, quantae opes cum ea advectae essent: quae universa, si Helena traderetur, necessario amitterent. praeter ea permoti forma mulierum, quae cum Helena venerant, nuptias sibi singularum iam animo destinaverant: quippe qui lingua moribusque barbari, nihil pensi aut consulti patientes, praeda atque libidine transversi agebantur.

VIII. Igitur Priamus relictis his senes condicit, sententiam filiorum aperit, dein cunctos, quid agendum esset, consulit. sed priusquam ex more sententiae dicerentur, reguli repente concilium irrumpunt atque inconditis moribus malum singulis minitantur, si aliter, quam ipsis videretur, decernerent. interim omnis populus indignae admissam iniuriam atque in hunc modum multa alia cum execratione reclamabant. ob quae Alexander cupidine animi praecipis veritus, ne quid adversum se a popularibus oriretur, stipatus armatis fratribus impetum in multitudinem facit, multos obruncat: reliqui intervertunt procerum, qui in consilio fuerant, duce liberantur Antenore. ita infectis rebus populus contemptui habitus non sine pernicie sua domum discedit.

IX. Dein secuta die rex hortatu Hecubae ad Helenam adit eamque benigne salutans bonum animum uti gereret hortatur: quae cuiusque esset, requirit. tunc illa Alexandri se adfines respondit, magisque ad Priamum et Hecubam, quam ad Plisthenis filios genere pertinere, repetens ordinem omnem

IX Malal. 120. 121 Cedren. P 124

16 apperit G 19 Perizonius coniecit clamoribus, Jo. Casp. Orellius nocibus, murmuribus Peiper.

19 partius GB 21 obiectas B 22 praesenti om. GB.
 20 P Perizonius maluit praesentis 29 permixta G misc-
 rationis libri, Obrechtus miserationi.

maiorum. Danaum enim atque Agenorem et sui et Priami generis auctores esse: namque ex *Hesione* Danaï filia et Atlante Electram natam, quam ex Iove gravidam Dardanum genuisse: ex quo Tros et deinceps insecti reges Ili. Agenoris porro Taygetam: eam ex Iove habuisse Lacedaemonem, ex quo Amyclam natum et ex eo Argalum, patrem Oebali, quem Tyndari, ex quo ipsa genita videretur, patrem constaret. repetebat etiam cum Hecuba materni generis adfinitatem. Agenoris quippe filium Phoenicem et Dymae, patris Hecubae, et Ledae consanguinitatis originem divisisse. postquam memoriter cuncta retexuit, ad postremum flens orare, ne, quae semel in fidem eorum recepta esset, prodendam putarent. ea secum domo Menelai adportata, quae propria fuissent, nihil praeter ea ablatum. sed utrum inmodico amore Alexandri, an timore poenarum, quas ob desertam domum a coniuge metuebat, ita sibi consulere maluerit, parum constabat.

X. Igitur Hecuba, cognita voluntate, simul ob generis coniunctionem, complexa Helenam, ne proderetur, summis opibus adnitebatur: cum iam Priamus et reliqui reguli non amplius differendos legatos dicerent neque resistendum popularium voluntati, solo omnium Deiphobo Hecubae adsenso, quem non aliter atque Alexandrum Helenae desiderium a recto consilio praepediebat. itaque cum obstinate Hecuba nunc Priamum, modo filios deprecaretur, modo complexu eius nulla ratione divelli posset, omnes qui oderant in voluntatem suam transduxit. ita ad postremum bonum publicum materna gratia corruptum est. deinde postero die Menelaus cum suis in contentionem venit, coniungens et quae cum ea abrepta

2 exsona G ex iona B ex Hesione restituit Obrechtus
3 atlante G 5 alii GB Ilii P 6 lacedaemonam GB
ex qua amyclam GB 7 dobali GB 10 Iliam G Phineum
et Phoenicem Mercerus, Phineum Obrechtus 13 no q^{ae} G
17 an timore G² (notae 2. m. sup. scr.) vulgo poenarum metu
29 racione G deucelli G. I. m. diu. 2. m. 32 postremo GB.

essent repetens. tunc Priamus inter regulos medius adstans facto silentio optionem Helenae, quae ob id in conspectum popularium venerat, offert, si ei videretur domum ad suos regredi. quam ferunt dixisse neque se invitam navigasse, neque sibi cum Menelai matrimonio convenire. ita reguli habentes Helenam non sine exultatione ex contione discedunt.

XI. His actis Ulixes contestandi magis gratia quam aliquid ex oratione profecturus cuncta, quae ab Alexandro contra Graeciam indigne commissa essent, retexuit: ob quae ultionem brevi testatus est, dein Menelaus ira percitus atroci vultu exitium minatus concilium dimittit. quae ubi ad Priamidam perlata sunt, confirmant inter se clam, uti per dolum legatos circumveniant. credebant quippe, quod non frustra eos habuit, si legati imperfecto negotio revertissent, fore ut adversum se grande proelium concitaretur. igitur Antenor, cuius de sanctitate morum supra memoravimus, Priamum convenit coniurationemque factam conqueritur: filios quippe eius non legatis, sed adversus se insidias parare: neque id se passurum. dein non multo post legatis rem aperit. ita exploratis omnibus adhibito praesidio, cum primum opportunum visum est, inviolatos eos dimittit.

XII. Dum haec apud Troiam aguntur, disseminata iam per universam Graeciam fama omnes Pelopidae in unum conveniunt atque interposita iuris iurandi religione, ni Helena cum abreptis redderetur, bellum se Priamo inlaturos confirmant. legati

19 Tetz. Antehom. 161

5 neque se invitam navigasse ov. G. pro his neque se patriam regredi nelle B, utrumque habet P 6 conuenere G¹ corr. 2. m. 8 gratia ov. G. sup. scr. 2. m. abesse vult Hildebrandus. 9 profecturus GB, Heinsius et Perizonius concierunt profecturus cuncta quae ab alexandro contra greciam indigne com. G. in marg. 11 ultionem regi (i. e. coram regibus) testatus est maluli Wopkensius 12 atro G¹ ci 2. m. sup. scr. 20 conqueritur G² B 24 oportunam GB et ita saepius.

Lacedaemonam redeunt, de Helena eiusque voluntate narrat, dein Priami filiorumque eius adversum se dicta gesta: grande praekonium fidei erga legatos Antenoris praefereutes, quae ubi acceperet, decernitur, uti singuli in suis locis atque imperiis opes belli parent. igitur ex consilii sententia opportunus locus ad conveniendum, et in quo de apparatu belli ageretur, Argi, Diomedis regnum, deligitur.

XIII. Ita ubi tempus visum est, primus omnium ingenti nomine virtutis atque corporis Ajax Telamonius² advenit, cum eo Tencer frater: dein haud multo post³ Idomeneus et Meriones, summa inter se iuncti concordia. eorum ego secutus comitatum ea quidem, quae antea apud Troiam gesta sunt, ab Ulixæ cognita quam diligentissime retuli: et reliqua, quae deinceps insecta sunt, quoniam ipse interfui quam verissime potero exponam. igitur post eos, quos supra memoravimus, Nestor cum Antilocho et Thrasymede, quos Anaxibia susceperat, supervenit: eos⁴ Peneleus insectus cum Clonio et Arcesilao consanguineis, dein Prothoenor et Leitus Boeotiae principes, itemque Schedius et Epistrophus Phocenses, Ascalaphus et Ialmenus Orchemenii: tum Diorea et Meges ex Phyleo genitus, Thoas ex Andraemone⁵, Eurpyllus Euaemonis Ormenius et Leonteus.

XIV. Post quos⁶ Achilles Pelei et Thetidis, quae ex Chirone dicebatur. hic in primis adolescentiae annis, procerus, decora facie, studio rerum bellicarum omnes iam tum virtute atque gloria superabat, neque tamen aberat ab eo vis quaedam inconsulta et effera morum impatientia, cum eo Pa-

XIII Malal. 134 Cedren. P 127

7 conendum G¹ 8 diligitur G. corr. 1. m. 11 teuter G. c 2. m. sup. scr. 20 clytio librti, Merceus et Obrechtus Clonio archesilao G arthesilao B 21 prothenor GB 22 scedius GB 23 focenses GB iamonus GB 24 meces GB pileo G peleo B 25 andromone GB euaemonis G euaemonis B orchemenius GB corr. Merceus 31 et om. GB, Tencerus non male proposuit et fera.

Malal. Marchaus. f. 109

troclus et Phoenix, alter propter coniunctionem amicitiae, alter custos atque rector eius.⁷ Tlepolemus dein Hercules: eum insecti sunt Phidippus et Antiphus, insignes armorum specie, avo Hercule, post eos⁸ Protesilaus Iphicli cum Podarce fratre. 5 adfuit et Eumelus Pheraeus, cuius pater Admetus quondam vicaria morte coniugis fata propria protulerat, Podalirius et Machaon Triccenses, Aesculapio geniti, adsciti ad id bellum ob sollertiam medicinae artis: dein Poecantis Philocteta, qui comes Hercules¹⁰ post discessum eius ad deos sagittas divinas industriae praemium consecutus est, Nireus pulcher, ex Athenis¹¹ Menestheus et¹² Ajax Oilei ex Locride, ex Argis Amphiloehus et Sthenelus, Amphiarai Amphiloehus, Capanei alter, cum his Euryalus Mecistei,¹⁵ dein ex Aetolia Thessandrus Polynicis, postremi omnium Demophoon atque Acamas. fuere cuncti ex origine Pelopis. sed eos, quos memoravimus, plures alii ex suis quisque regionibus, partim ex regum comitibus, alii ipsius regni participes insecti sunt,²⁰ quorum nomina singillatim exponere haud necessarium visum est.

XV. Igitur ubi omnes Argos convenere, Diomedes hospitio cunctos recipit, necessariaeque praebet. dein Agamemnon grande auri pondus Mycenis²⁵ adportatum per singulos dispersiens promptiores animos omnium ad bellum, quod parabatur, facit. tum communi consilio super conditione proelii iusiurandum interponi hoc modo placuit. Calchas, Thestoris filius, praescius futurorum, pecorum marem in³⁰ forum medium adferri iubet, quem in duas partes

2 Tlepolemus G² 5 siphicli GB 6 ferens GB 7 quandam G¹ 8 tricenses GB 10 Deippoanti GB 11 adis GB adeos A ad deos, quod habent Pindingius, Tollius alique, est in P 13 ex (ante Argis) om. GB. 14 et Sthenelus Amphiarai Amphiloehus om. GB habet P 15 cappani GB eurpyllus ð euripilus B Euryalus ed. princ. mnesthei GB 17 achamas GB 18 pluris G¹ 29 calenas GB calcas P nestoris GB Thestoris P, conl. Merceus.

exsectum orienti occidentique dividit, atque singulos nudatis gladiis per medium transire iubet. dein mucronibus sanguine eius oblitis, adhibitis etiam aliis ad eam rem necessariis, inimicitias sibi cum Priamo ⁵ per religionem confirmant: neque prius se bellum deserturos, quam Ilium atque omne regnum creissent. quis perfectis pure lauti Martem atque Concordiam multis immolationibus sibi adhospitavero.

XVI. Dein in templo Iunonis Argivae rectorum omnium declarari placuit. igitur singuli in tabellis, quas ad deligendum belli principem quem cuique videretur acceperant, Punicis litteris Agamemnonis nomen designant. ita consensu omnium secundo rumore summam belli atque exercitus in ¹⁵ se suscipit: quod ei et propter germanum, cuius gratia bellum id parabatur et propter magnam opum vim, quibus praeter ceteros Graeciae reges magnus atque clarus habebatur, merito acciderat. dein duces praefectosque navium Achillem, Aiacem et Phoenicem destinant. praeponuntur etiam campestri exercitui Palamedes cum Diomede et Ulixee, ita ut inter se diurnas vigiliarumque vices dispertiant. his peractis ad parandas opes atque instrumenta militiae ²⁵ singuli sua in regna discedunt. interim belli studio ardebat omnis Graecia: arma, tela, equi, naves atque haec omnia toto biennio praeparantur, cum inventus partim sua sponte, alii aequalium ad gloriam aemulatione munia militiae festinarent. sed inter haec summa cura magna vis navium praecipue fabrica- ³⁰ re: scilicet ne multa milia exercituum, undique verum in unum collecta, incuria navigandi tardarentur.

XVII. Igitur peracto biennio ad Aulidam Boeotiae, nam is locus delectus fuerat, singuli reges pro facultate opum regniq[ue] instructas classes praemit-

XVII Malal. 135 Codren. 124 Dares Phrygius XIV Const. Manass. P 25

1 atque ita B 21 palamedes G 27 Dederichus moluit scribi aequalium ob 28 militiae GB 32 tardaretur GB.

tunt: ex quis primus Agamemnon ex Mycenis naves C, aliasque LX, quas ex diversis civitatibus, quae sub eo erant, contraxerat, quis Agapenorem praefecit, Nestor XC navium instructam classem, Menelaus ex omni Lacedaemona naves LX, Menestheus Athenis L, XL Elephenor ex Euboea, Ajax Telamonius Salamina XII, Diomedes Argis LXXX navium classem, Ascalaphus et Ialmenus Orchomeni naves XXX, Oilens Ajax XL, item ex omni Boeotia Arcesilaus, Prothoenor, Penelens, Leitus, Clonius naves L, XL ex Phociae Schedius et Epistrophus, dein Thalpius et Dioreas cum Amphimacho et Polyxeno Elide aliique civitatibus regionis eius naves XL, Thoas ex Aetolia XL, Meges ex Dulichio et ex insulis Echinadibus XL, Idomeneus ¹⁵ cum Merione ex omni Creta classem navium LXXX, ex Ithaca Ulixes XII, XL Prothous Magnas, Tepelemus Rhodo aliique circa eam insulis IX, XI Eumelus Pheris, Achilles ex Pelasgico L, III Nireus ex Syme, Podarces et Protesilaus ex Phylaca aliis ²⁰ que, quibus praerant, locis naves XL, XXX Podarcius et Machaon, Philocteta Methona aliique civitatibus naves VII, Eurypylus Armenius XL, duas et XX Guneus Perrhaebis, Leonteus et Polypoetes ex suis regionibus XL, XXX ex insulis congregatis ²⁵ cum Antipho Phidippus, Thessandrus, quem Polynicis supra memoravimus, Thebis naves L, Calchas ex Acarnania XX, Mopsus Colophona XX, Epio

3 quibus et P om. G nos quis 6 LXL GB recte distincti Mercerus 6 eleonor GB 8 iamenus GB ut supra p. 10, 25 9 Ajax XII G 10 protenor G penelous G lettus G 11 LXI GB scedius GB 12 talpius GB 13 polixeno GB elide aulide GB 14 oetolis G 15 et dulichius ex GB corr. P 17 protheus magnus GB corr. P 19 feronius GB 20 ymo GB pylaea GB 21 XL] undecim G 22 filocteta G mothons G 23 orchomenius GB corr. Mercerus XL] undecim G 24 Guneus G perhebis GB polipoetes GB 25 undecim GB ins. traphates XXX cum P unde Dederichus suspicatur: ins. suis congr. Eutaphrates et cum 26 polinicia G.

x Dioreas et Meges et Prothoenor quibus

ex insulis Cycladibus XXX. easque magna vi frumenti aliorumque necessariorum cibi replent. quippe ita ab Agamemnone mandatum acceperant, scilicet ne tanta vis militum necessariorum penuria fatigaretur.

⁵ XVIII. Igitur inter tantum classium apparatus equi atque currus bellici ob locorum conditionem multi, sed pedestres milites pars maxima, ob eam causam, quia per omnem Graeciam multo maiore egestate pabuli, equitatus usus prohibetur.

¹⁰ praeterea fuere multi, qui ob artis peritiam necessarii nautico apparatusi credebantur. per idem tempus Lycius Sarpedon neque pretio neque gratia Phalidis, Sidoniorum regis, *intici quivit, uti societatem militiae nostrae adversum Troianos sequeretur*: quippe quem iam Priamus donis amplioribus eisque postea duplicatis fidissimum sibi retinuerat. omnium autem classium numerus, quem ex diversis Graeciae regnis contractum supra exposuimus, toto quinquennio praeparatus instructusque est. ita cum nulla iam res

¹⁵ protectionem, nisi absentia militis retardaret, cuncti duces veluti signo dato una atque eodem tempore Aulidam confluent.

XIX. Interim in ipsa navigandi festinatione Agamemnon, quem a cunctis regem omnium declaratum supra docuimus, longius paulo ab exercitu progressus forte conspicit circa lucum Dianae pascentem capream imprudensque religionis, quae in eo loco erat, iaculo transfigit. neque multo post irane caelesti an ob mutationem aeris corporibus

²⁰ pertemptatis lues invadit. atque interim in dies magis magisque saeviens multa milia fatigare et

XIX—XXII Malal. 123 Cedren. P 124. 125 Tzet. Antehom. 191—209 Dares XXV Auctor τῶν Τρωϊκῶν in B. U.S. XXIII Ptolemaei Hephaestionis nov. fabularum Excerpta (p. 39, 9 Roulez).

2 cybi G 6 aequi G 9 eq.usus egestatis usu G
13 frigiū GB Phalidis corr. P num recte, magisopere quaeritur
inlectus qui virtutis GB illi ei potuit ut virtutis s. P emend.
Mercerus.

promisce per pecora atque exercitum grassari. prorsus nullus funeri modus neque requies: uti quidque malo obvium fuerat, vastabatur. quis rebus sollicitis ducibus mulier quaedam deo plena Dianae iram fatur: eam namque ob necem capreae, qua maxime ⁵ laetabatur, sacrilegii poenam ab exercitu expetere, nec leniri, priusquam auctor tanti sceleris filiam natu maximam vicariam victimam immolavisset. quae vox ut ad exercitum venit, omnes duces Agamemnonem adent eumque primo orare recusantemque ad ¹⁰ postremum cogere, uti malo obviam properaret. sed ubi obstinate renuere vident, nec ulla vi queunt flectere, plurimis conviciis insecuti ad postremum regio honore spoliavere: ac ne tanta vis exercitus sine rectore effusius ac sine modo militiae vagaretur, praeficiunt ¹⁵ ante omnes Palamedem dein Diomedem et Aiaceum Telamonium, quantum Idomeneae, ita per aequationem numeri atque partium quadripartitur exercitus.

XX. Neque interim ullus finis vastitatis: cum Ulixes simulata ex pertinacia Agamemnonis iracundia et ob id dominationem confirmans magnum atque insperabile cunctis remedium excogitavit. profectus namque Mycenae nullo consilii particeps falsas litteras tamquam ab Agamemnone ad Clytemnestram perfert, quarum sententia haec erat: Iphigeniam, nam ea maior nata erat, desponsam Achilli: eumque non prius ad Troiam profecturum, quam ²⁵ promissi fides impleretur: ob quae festinaret eamque et quae nuptiis usui essent, mature mittere. praeterea multa pro negotio locutus ementito argumento fidem ³⁰ fecerat. quae ubi accepit Clytemnestra cum propter gratiam Helenae, tum maxime, quod tam celeberrimi nominis viro filia traderetur, laeta Iphigeniam Ulixi committit. isque confecto negotio paucis die-

7 liniri G 12 rennuere G 18 muneris matuit Obrechtus
20 pertinacia GB 21 dominationem GB emend.
Mercerus 22 inseparabile G inseparabile B corr. P.
26 disponsam G desponsam B 32 tunc G tum B.

bus ad exercitum revenit, atque ex inproviso in luco Dianae cum virgine conspicitur. quis cognitis Agamemnon affectione paternae pietatis motus an ne tam illicito immolationis sceleri interesset, fugam parat: cumque re cognita Nestor, longam exorsus orationem, ad postremum persuadendi genere, in quo praeter ceteros Graeciae viros iucundus acceptusque erat, a proposito prohibuit.

XXI. Interim virginem Ulixes et Menelaus cum Calchante, quibus id negotium datum erat, remotis procul omnibus sacrificio adornant: cum ecce dies foedari et caelum nubo tegi coepit: dein repente tonitrua, corusca fulmina et praeterea terrae marisque ingens motus atque ad postremum confusione aeris ereptum lumen. neque multo post imbrium atque grandinis vis magna praecipitata. inter quae tam taetra nulla requie tempestatis Menelaus cum his, qui sacrificium curabant, metu atque haesitatione diversus agebatur: terreri quippe primo subita caeli permutatione idque signum divinum credere, dein, ne inceptum ommitteret, detrimento militum commoveri. igitur inter tantam animi dubitationem vox quaedam luco emissa: aspernari numen sacrificii genus et ob id abstinentum a corpore virginis, misereri namque eius deam: ceterum pro tanto facinore satis poenarum Agamemnoni ab coniuge eius post Troianam victoriam comparatum *iri*. itaque curarent id, quod in vicem virginis oblatum animadvertent, immolare. dein coepere venti atque fulmina aliaque, quae in magno caeli motu oriri solent, conensescere.

XXII. Sed cum haec in luco agunter, Achilles litteras seorsum missas sibi a Clytemestra cum auri magno pondere accepit, in quis ei filiam atque

omnem domum suam commendaverat. quae postquam et Ulixis consilium patefactum est, omissis omnibus prope ad lucum pergit, magna voce Menelaum et qui cum eo erant, inclamans, ab inquietudine Iphigeniae cohererent sese, comminatus perniciem, ni paruisset: mox attonitis his atque obstupefactis ipse supervenit reformatoque iam die virginem abstrahit. interim deliberantibus cunctis, quidnam vel ubi esset, quod immolari iuberetur, cerva forma corporis admiranda ante ipsam aram intrepida consistit: eam praedictam hostiam rati oblatamque divinitus comprehendere moxque immolant. quis peractis sedata lues instarque aestivi temporis mare reseratam est. ceterum virginem Achilles atque hi, qui sacrificio praefuere, clam omnes regi Scytharum, qui eo tempore aderat, commendavere.

XXIII. At ubi duces sedatam vim mali animadvertunt ventorumque flatus navigandi prosperos atque aestivam maris faciem, omnes laeti Agamemnonem adeunt, eumque interitu filiae permaestum consolati honorem regni rursus concelebrant. quae res pergrata atque accepta per exercitum fuit: eum quippe optimum consultorem sui non secus, quam parentem miles omnis percolebat. sed Agamemnon sive eorum, quae praecesserant, satis prudens, seu humanarum rerum necessitatem animo reputans et ob id adversus infortunata firmissimus, dissimulato quod ei acciderat, honorem suscipit atque eo die duces omnes ad se in convivium deducit. dein haud multis post diebus exercitus ordinatus per duces, cum opportunum iam tempus navigandi ingrueret, ascendit naves repletas multis rebus pretiosissimis, quae ab incolis regionis eius offerebantur. ceterum frumenta, vinum aliaque cibi necessaria Anius et

5 eamque GB eum ed. Merc. et Obr. Dederichus eumque 7 acceptusque B acceptas G 8 cohibuit P 11 sacrificium G¹ 13 per ea G corr. P. 27 iri e conjectura addidi 34 auro G¹

5 perniciem G 13 mare e conjectura addidi, vulgo contra libros legitur reseratam est coolum. 19 estivam G 22 pergra G¹ 25 fort. non satis 31 nam G.

eius filiae praebuere, quae oenotropae et divinae religionis antestites memorabantur. hoc modo ex Aulide navigatum est.

LIBER SECUNDUS.

I. Postquam ad Moesorum regionem universas classes venti appulere, prope omnes signo dato naves litori admovent. dein egredi cupientibus a custodibus loci eius obviam itum est: eos namque Telephus, qui tum Moesia imperator erat, quo omnis regio ab incursione maritimorum hostium defensaretur, litori praefecerat. igitur ubi descendere prohibentur neque prius permittitur terram contingere, quam regi quinam essent nuntiaretur, nostri primo quae dicebantur negligere et singuli navibus egredi, dein postquam a custodibus nihil remittebatur et summa vi resisti et prohiberi coeptum, duces omnes iniuriam manu vindicandam rati arreptis armis evolant navibus incensique ira custodes caedere neque versis his atque in fuga parcere, sed uti quisque fugientem comprehenderat, obtruncare.

II. Interim ad Telephum qui primi fuga Graecos evaserant veniunt: intruisse multa milia hostium eosque caesis custodibus litora occupasse et multa praeterea singuli pro metu suo adicientes nuntiant. dein re cognita Telephus cum his, quos circum se habebat, aliisque, qui in ea festinatione in unum conduci potuere, prope Graecis obviam venit ac statim condensatis utrimque frontibus vi magna concurrunt. dein uti quisque in manus venerat, interficitur, cum interim his aut illis ex casu suorum percussis vehementius invicem instaretur. Sed in ea pugna Thessandrus, quem Polynicis supra me-

meravimus, congressus cum Telepho ictusque ab eo cadit multis tamen hostium ante interfectis: in quis Telephi comitem, quem rex ob industriam virum atque ingenii inter duces habebat, strenue dimicantem obtruncaverat: atque ita paulatim elatus secundo belli eventu et ob id maiora viribus adgressus interficitur. atque eius cruentum corpus Diomedes, quod ei iam tum a parentibus coeptum cum eo societatis ius perseverabat, uneris extulit: idque igni crematum, quod superfuera, patrio more sepeliit.

III. At ubi animadvertere Achilles et Aiax Telamonius magno suorum detrimento eventum belli trahi, exercitum in duas partes dispartit, ac pro tempore cohortati suos tamquam restauratis viribus acrius hostes incurrunt: ipsi duces principes certaminis, cum modo insequerentur fugientes, modo ingruentibus semet instar muri opponerent. atque ita omni modo primi aut inter primos bellantes praeclearam iam tum virtutis suae famam apud hostes atque inter suos effecere. interim Teuthranus, Teuthrante et Auge genitus, frater Telephi uterinus, ubi animadvertit Aiacem tanta adversum suos gloria dimicantem, prope ad eum convertit ibique pugnando ictus telo eius occubuit. eius casu Telephus non mediocriter percussus ultionemque fraternae mortis expetens infestus aciem invadit atque ibi fugatis quos adversum ierat, cum obstinate Ulixem inter vineas, quae ei loco adiunctae erant, insequeretur, praepeditus trunco vitis ruit. id ubi Achilles procul animadvertit, telum iaculatus femur sinistrum regi transfigit. at Telephus impigre resurgens ferrum ex corpore extrahit et protectus concursu suorum ab instanti pernicie liberatus est.

III Tzet. Antehom. 265 seqq. Auctor τῶν Τροϊανῶν in B. ff. XXXIII.

15 ipsius GB 21 theuthranto GB alige GB Auge V
25 ultionemque GB 29 praeteritus G in marg. J. n. vel
praepeditus vel praepeditus B 33 perniciae G

1 quae in utropea GB quae oenotropae P 17 abreptis G
18 cedere GB 20 fuga GB 27 condensatis G
condensatis edit. vet. 30 Sed in ea pugna om. ed. princ.

IV. Iamque dici plerumque processerat, cum utraque acie intenta proelium sine ulla requie iugi certamine ac strenue adversum se ducibus fatigaretur. namque nostros multorum dierum navigio in aliquantum exhaustos maxime praesentia Telephi debilitaverat. is namque Hercule genitus procerus corpore ac pollens viribus, divinis patriis virtutibus propriam gloriam aequiparaverat. igitur adventante nocte cunctis cupientibus requies belli facta: ac Moesi ad se domum, nostri ad naves digrediuntur. ceterum in ea pugna utriusque exercitus interfecti multi mortales, sed et vulnerati pars maxima: prorsus nullo aut perpauca clade belli eius expertibus. dein secuta die legati invicem de sepeliendis, qui in bello ceciderant, mittuntur: atque ita inducis interpositis collecta corpora atque igni cremata sepeliuntur.

V. Interim Tlepolemus et cum fratre Antipho Phidippus, quos Thessalo genitos nepotes Herculis supra memoravimus, cognito Telephum in his locis imperitare fiducia cognationis ad eum veniunt eique, quinam essent et quibuscum navigassent, aperuere. dein multa invicem consumpta oratione ad postremum nostri acrius incusare, quod tam hostiliter adversum suos versaretur. Agamemnonem namque et Menelaum Pelopidas, non alienos generis sui eum exercitum contraxisse. dein quae circa domum Menelai ab Alexandro commissa essent raptumque Helenae docent: atque decere eum cum propter consanguinitatem tum praecipue ob scelus violati communis hospitii Graecis ultro ferre auxilium, in quorum gratiam ipsius etiam Herculis plurima laborum monumenta per totam Graeciam existere. ad ea Telephus, etsi dolore vulneris immodice afflictabatur, benigne tamen re-

3 strennis *V* In *ed. Obr.* legitur: proelio sine ulla requie ac iugi certamine strenuis etc. an scribendum strenue adversantibus duobus? 8 aequiparaverat *G*¹ aequip. *G*² 15 ceciderant *G* 18 fidippus *GB* 25 generi *G*¹ generis *G*² 28 sanguinitatem *G* 32 Gretiam *G* thelephus *GB* hic et sorpissime etsi ead. deteriores, et *G*.

spondens ipsorum potius ait culpa factum, quod amicissimos et iunctos sibi generis adfinitate regno suo adpulos ignoraverit: praemittendos etenim fuisse, per quos cognito eorum adventu obviam ire gratulantem oportuerit atque amice hospitio receptos donatosque muneribus, cum commodum ipsis videretur, remittere. ceterum militiam adversum Priamum recusare: Astyochem enim Priami iunctam sibi matrimonio, ex qua Eurypylos genitus artissimum adfinitatis pignus intercederet. dein propre popularibus, uti ab incepto disisterent, nuntiari iubet: atque ita nostris liberam egrediendi navibus potestatem permittit. Tlepolemus et qui cum eo venerant Eurypylo traduntur hique perfectis quae cupierant ad naves pergunt nuntiantes Agamemnoni ac reliquis regibus pacem concordiamque cum Telepho.

VI. Quae ubi acceperit, apparatus belli laeti omittunt. dein ex consilii sententia Achilles cum Aiace ad Telephum pervenere, eumque iactatum magnis doloribus consolati, ut viriliter incommodum ferret deprecabantur. at Telephus, ubi aliquantum requies doloris intercesserat, Graecos incusare, quod ne nuntium quidem adventus sui praemisissent. dein percontatur, quinam et quanti Pelopidae in ea militia essent doctusque multis precibus orat, ut ad se omnes veniant. tunc nostri facturos se quae vellet polliciti desiderium regis reliquis nuntiavere. igitur omnes Pelopidae praeter Agamemnonem et Menelaum in unum congregati ad Telephum veniunt multumque gratulationis atque laetitiae praesentia sua regi optulere: ac deinde muneribus largiter donati hospitio recipiuntur. neque tamen miles reliquis, qui apud naves erat, magnificentiae regis expertus fuit, namque ex numero navium frumentum alia-

5 hospicio *G* 6 ipsius *GB* 8 astiochem *G* 9 eurypylos *G* 23 praemisissent *G* 27 desiderio *G*¹ 32 hospicio *GB* recipiunt *G*.

que necessaria affatim portabantur. ceterum rex ubi Agamemnonem fratremque eius abesse animadvertit, multis precibus Ulixen deprecatur, uti ad eos acciendos pergeret. hi itaque ad Telephum veniunt ac more regio invicem acceptis datisque donis Machonem et Podalirium Aesculapii filios venire ac vulneri mederi iubent, qui inspecta cura propere apta dolori medicamina imponunt.

VII. Sed ubi tritis aliquot diebus tempus navigandi remorari ac ventis adversantibus mare in dies magis magisque saevire coepit, Telephum adeunt eumque de opportunitate temporis consulunt: atque ab eo docti initio veris ex his locis ad Troiam navigandi tempus esse, reliqua adversa, cunctis volentibus Boeotiam revertuntur ibique subductis navibus singuli in regna sua hiematum discedunt. interim in eo otio regi Agamemnoni cum Menelao fratre exercere discordias vacuum fuit ob proditam Iphigeniam. is namque auctor et veluti causa luctus eius credebatur.

VIII. Per idem tempus, ubi de coniuratione universae Graeciae apud Troiam conpertum est, auctoribus nuntii eius Scythis barbaris, qui mercandi gratia per omnem Hellespontum commutare res cum accolis sueti ultro citroque vagabantur, metus atque maeror universos invasere, cum singuli, quibus ab initio Alexandri facinus displicuerat, male actum adversum Graeciam et ob id paucorum pravitatem in communem perniciem praecipitatum iri testarentur. inter quae tam sollicita magna cura plurimi ex omni ordine electi ad contrahenda ex finitimis regionibus auxilia ab Alexandro aliisque pessimis consultoribus dimittuntur hisque mandatur,

7 inspecto crare *Vindingius*, infecta cura *Wasseus*,
suscepta cura *Wopkensius* 11 seuire *G* | accepit *G* ce-
pit *B* 12 oportunitate *GB* 23 sestis *G* scitis *B* Scy-
this *Mercerus* 29 perniciem *G* | praecipitatum uiri *G* corr.
2. n.

uti quamprimum expedito negotio remearent: quod ea gratia maxime a Priamidis festinabatur, uti propere instructo exercitu tempus professionis antea-
pererent atque omne quod parabatur bellum in regio-
nes Graeciae transportaretur.

IX. Dum haec apud Troiam geruntur, Diomedes incepti eorum certior factus magna celeritate per omnem Graeciam pervagatus universos duces convenit hisque consilium Trojanorum aperiens monet atque hortatur, uti quamprimum instructi rebus bello necessariis ad navigandum festinarent. neque multo post re cognita *Argos* ab omnibus convenitur: ibi Achilles regi indignatus, quod propter filiam renueret profectorem, ab Ulixen in gratiam reductus est. is namque diu maesto ac luctu obsito Agamemnoni insinuans, quae circa filiam eius evenissent, animum atque ornatum regis reformavit. igitur cunctis praesentibus quamquam a nullo officia militiae neglegebantur, praecipue tamen Ajax Telamonius et Achilles cum Diomede curam maximam studiumque inportandi belli susceperant: hisque placet, uti praeter contractam classem naves, quibus loca hostilia incursarent, praepararent: ita diebus paucis quinquaginta navium classem instructam omni genere compingunt. ceterum ab incepto militiae eius octavo iam anno ad hoc usque tempus consumpto initium noni coeperat.

X. At ubi instructae omni modo classes et mare navigio patens neque ulla res impedimento erat, Scythas, qui forte mercandi gratia eo adpulerant, conductos mercede duces professionis eius delegere. per idem tempus Telephus dolore vulneris eius, quod in proelio adversum Graecos acceperat, diu afflictatus, cum nullo remedio mederi posset, ad postremum Apollinis oraculo monitus, uti Achillem atque

14 rennueret *G* 21 stadium *G*¹ que add. 2. n. 28
omni modo *G* 29 patiens *GB*, *Orellius* patens, nauigii
patiens *V* 32 thelephus *G* dolorem *G*.

Aesculapii filios adhiberet, propere Argos navigat. dein cunctis ducibus causam adventus eius admirantibus oraculum refert atque ita orat, ne sibi praedictum remedium ab amicis negaretur. quae ubi
 5 acceperit Achilles cum Machaone et Podalirio adhibentes curam vulneri brevi fidem oraculi firmare. ceterum Graeci multis immolationibus deos adiutores incepto invocantes Anlidam cum praedictis navibus veniunt atque inde propere navigare incipientibus dux Telephus ob acceptam gratiam factus. ita ascensis navibus ventos nacti paucis diebus ad Troiam pervenere.

XI. Per idem tempus Sarpedon Lycius Xanthi et Laodamiae frequentibus nuntiis a Priamo accitus cum magna armatorum manu adventabat. is ubi animadvertit procul magnam vim classium admotam litori, ratus ut negotium erat, propere suos instruit Graecosque degredi incipientes invadit. neque multo post re cognita Priamidae arreptis armis accurrunt: cum interim Graeci infensis hostibus et omni modo instantibus neque degredi sine pernicie neque arma capere turbatis omnibus et ob id cuncta impredientibus possent. ad postremum tamen hi, quibus in ea festinatione armandi semet potestas
 25 fuit, confirmati inter se invicem acriter hostes incurrunt. sed in ea pugna Protesilaus, cuius navis prima omnium terrae admota erat, inter primos bellando ad postremum telo Aeneae ictus ruit. occidere etiam duo Priami filii neque reliqua multitudo
 30 utraque ex parte cladis eius experti sunt.

XII. Ceterum Achilles et Ajax Telamonius, quorum virtute Graeci sustentabantur, magna gloria dimicantes metum hostibus et fiduciam suis effere. neque amplius resisti iam apud eos poterat,

XI. XII. Malal. 124 Cedren. P 126, 126 Tzet. Antehom. 222—259 Auctor τῶν Τρωϊκῶν in B. Uff. XXIX.

10 dux] dum GB | accepti maluit Obrechtus.

quin paulatim decedentibus his, quos adversum ierant, ad postremum cuncti fugarentur. ita libero ab hostibus tempore Graeci subductas naves atque in ordinem compositas tuto collocant. dein ex omnibus Achillen et Ajacem Telamonium, quorum virtute maxime fidebant, custodes deligunt hisque tutelam classium atque exercitus per latera atque cornua distribuentes tradunt. igitur ordinatis dispositisque omnibus Telephus, cuius ductu ad Troiam navigatum est, magna sui apud exercitum gratia domum discedit. neque multo post circa Protesilai sepulturam nostris occupatis nihilque tali tempore hostile metuentibus Cynus, cuius haud procul a Troia regnum, cognito adventu nostro, clam atque insidiis Graecos invadit eosque ancipiti malo terribitos sine ullo ordine ac disciplina militari fugere coegit. dein propere reliqui, quibus non ea humatio demandata erat, re cognita armati eunt contra. in quis Achilles congressus cum rege eumque et magnam vim hostium interfecit, conversis in fugam
 20 hoc modo liberatis.

XIII. Ceterum sollicitis ducibus et multorum clade ob crebras hostium incursiones anxii decernitur, uti primum finitimas Troiae civitates cum parte exercitus adeant easque omni modo incursent. ita
 25 omnium primam Cyni regionem invadunt vastantque circum omnia, sed ubi Neandriensium civitatem, quae regni caput siliorum Cyni nutrix memorabatur, nullo resistente invasere atque ignem subicere coepere, cives eius multis precibus lacrimisque orare,
 30 uti ab incepto desisterent, per omnia humana atque divina nixi genibus deprecantes, ne delicta pessumi ducis civitatem innoxiam et paulo post fidam sibi

XIII. Malal. 126 iuit. Cedren. P 126.

1 adversus eos V. 6 diligunt G¹ 12 nihilque in V
 14 atque ex ed. Dacieri 20 in fuga GB, in fugam edit. nett.
 atque in fuga maluit Dederichus 27 mentoransium libri, Obrechtus Methonensium, Perizonius Neandriensium hic et infra.

luere paterentur. hoc modo per miserationem servata civitas. ceterum regios pueros Cobin et Corianum eorumque sororem Glaucen expetentibus Graecis tradidere: quam nostri Aiaci ob fortia facta eius ex-
 5 ceptam reliquae praedae habendam concedunt. neque multo post Neandrienses supplices et cum pace ad Graecos conveniunt amicitiam et omnia, quae im-
 peravissent, facturos polliciti. quis perfectis Graeci Cillam aggressi expugnare. neque tamen Coronam,
 10 quae haud procul aberat, contingunt, in gratiam Neandriorum, qui domini civitatis eius fideles atque amicissimi nobis ad hoc tempus permanserunt.

XIV. Eadem tempestate oraculum Pythii Graecis perferit concedendum ab omnibus, uti per Pala-
 15 meden Apollini Zminthio sacrificium exhiberetur: quae res multis grata ob industrias et amorem viri, quem circa omnem exercitum exhibebat, nonnullis ducum dolori fuerat. ceterum immolatio centum victima-
 rum, sicuti praedictum erat, pro cuncto exercitu
 20 exhibebatur, praecunte Chryse loci eius sacerdote. interim re cognita Alexander congregata armorum manu ad prohibendum venit: eum duo Aiaces, priusquam ad templum adpropinquaret, interfecit pluri-
 25 mis fugavere. sed Chryse, quem sacerdotem Zminthii Apollinis supra diximus, utriusque exercitus offensam metuens, quisque partium ad eum venerat, cum his se adiunctum esse simulabat. interim in eo sacrificio Philocteta haud procul ab ara templi eius adstans morsu serpentis forte contingitur: dein
 30 ab omnibus qui animadverterant clamore sublato Ulixes accurrens serpentem interficit: neque multo post Philocteta cum paucis, uti curaretur, Lemnum insulam mittitur, namque in ea sacra Vulcano antestites dei inhabitare ab accolis dicebatur solitos
 35 mederi adversus venena huiusmodi.

5 praedae GB 6 mentorenses GB | suplices G 7 coronem GB 9 meandriorem GB, Perizonius Neandriorum 15 zminthio sic GB 24 Zminthii GB 26 ut quisque *Vindigius frustra locum temptans* 34 deinhabitare G inhabitare B.

XV. Per idem tempus Diomedes et Ulixes consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbellum adversum dolores animi et invidiae plenum anteiri se a meliore haud facile patitur. igitur simulato quod thesaurum re-
 pertum in puteo cum eo partiri vellent remotis procul omnibus persuadent, uti ipse potius descenderet eumque nihil insidiosum metuentem adminiculo funis usum deponunt ac prope arreptis saxis, quae circum erant, desuper obruunt. ita vir optimus 10 acceptusque in exercitu, cuius neque consilium unquam neque virtus frustra fuit, circumventus a quibus minime decuerat indigno modo interiit. sed fuere, qui eius consilii haud expertem Agamemnon dicerent, ob amorem ducis in exercitu et quia
 15 pars maxima regi ab eo cupiens tradendum ei imperium palam loquebantur. igitur a cunctis Graecis veluti publicum funus eius crematum igni, aureo vasculo sepultum est.

XVI. Interim Achilles ministras et veluti offi-
 20 cinam belli proximas Troiae civitates ratus sumptis aliquot navibus Lesbium aggreditur ac sine ulla difficultate eam capit et Phorbanta loci eius regem multa adversum Graecos hostiliter molitum interficit atque inde Diomedeam filiam regis cum magna
 25 praeda abducit. dein Seyrum et Hierapolin urbes refertas divitiis cunctis suorum poscentibus vi magna aggressus paucis diebus sine ulla difficultate excindit. ceterum qua pergebat agri referi iugi pace depraedati omnibusque vexati neque quicquam,
 30

XV. Tzet. Antehom. 297 seqq. Const. Manass. 26. 27 Auctor *τῶν Τρωϊκῶν* in B. Ue. XXXVIII
 XVI. XVII. Malal. 125. 126 init. Cedren. P 126 Tzet. Antehom. 349 seqq.

7 fortasse scribendum est persuadent ei 8 insidiosio GB insidiosum V insidiosii Cod. Heisii. amminiculo G 10 ita ut G 11 cuius que GB 12 nequae G fuerat V 14 Agamen nomen G 15 in exercitu Perizonius 23 forbanta GB 26 praeda GB phyrram G phyram B.

quod amicum Troianis videretur, non eversum aut vastatum relinqui. quis cognitis finitimi populi ultro ad eum cum pace accedere ac ne vastarentur agri, dimidio fructuum pacti dant fidem pacis atque ab eo accipiunt. his actis Achilles ad exercitum 5 regreditur magnam vim gloriae atque praedae adportans. eodem tempore rex Scytharum cognito adventu nostrorum cum multis donis adventabat.

XVII. Ceterum Achilles haud contentus eorum, 10 quae gesserat, Cilicas aggreditur, ibique Lynesum paucis diebus pugnando cepit. interfecto dein Eetione, qui his locis imperitabat, magnis opibus naves replet, abducens Astynomen Chrysi filiam quae eo tempore regi denupta erat. prope inde 15 Pedasum expugnare coepit, Lelegum urbem, sed eorum rex Brisis ubi animadvertit in obsidendo saevire nostros, ratus nulla vi prohiberi hostes aut suos satis defendi posse, desperatione effugii salutisque attentis ceteris adversum hostes domum regressus laqueo interiit. neque multo post capta 20 civitas atque interfecti multi mortales et abducta filia regis Hippodamia.

XVIII. Per idem tempus Aiax Telamonius Thracum Cherronesum omni modo infestabat. sed 25 ubi eorum rex Polymestor virtutem atque gloriam viri cognovit, diffidens rebus suis deditionem coepit: tuncque Polydorus Priami filius, quem rex recens natum clam omnis alendum ei transmiserat, merces pacis ab eo traditur. aurum etiam aliaque 30 dona huiuscemodi ad conciliandum hostium animos

XVIII. Malal. 128 med. 129 Cedren. P 126. 127.

10 lynesum GB 12 caetione GB quibus locis G 13
astynomen G astinomen B 14 propria G 15 lego-
rum GB Lelegum Mercerus e conjectura scripsit. 16 bris-
ios GB 18 desperationi G 24 cherronesum GB 25
polymestor G 26 deditionem G 28 clam om. GB addit
PV | hominis GB omnes PV omnes homines cod. Heinsii
30 Mercerus coniecit cuiuscemodi.

affatim praebebantur. dehinc frumentum per omnem exercitum totius anni pollicitus naves onerarias, quas ob id Aiax secum habuerat, replet: multis ex- 5 erationibus amicitiam Priami adversum Graecos renuens in pacis fidem receptus est. his actis Aiax iter ad Phrygas convertit ingressusque eorum regio- 10 nem Teuthrantem dominum locorum solitario certamine interficit ac post paucos dies expugnata atque incensa civitate magnam vim praedae trahit, abducens Tecmessam filiam regis. 10

XIX. Igitur ambo duces multis vastatis atque expugnatis regionibus ipsi clari atque magnifici ingenti nomine, per diversa loca quasi de industria eodem tempore ad exercitum remeare. dein per praefatos conductis in unum cunctis militibus du- 15 cibusque progressi in medium singuli laborum atque industriae documenta in conspectu omnium exposuere. quae ubi Graeci advertere, favore ingenti ac laudibus eos prosecuti mediosque statuente ramis oleae coronaverunt. dein consilium de dividenda praeda 20 haberi coeptum Nestore et Idomeneo in decernendo optimis auctoribus. itaque cunctorum sententia ex omni praeda, quam Achilles adportaverat, exceptam Eetionis coniugem Astynomen, quam Chrysi filiam supra docuimus, ob honorem regium Agamemnoni 25 optulere. ipse etiam Achilles praeter Brisi filiam Hippodamiam Diomedeam sibi retinuit, quod eiusdem aetatis atque alimonii non sine magno dolore divelli poterant et ob id iam antea genibus Achillis obvolutae, ne separarentur magnis precibus orave- 30 rant. ceterum reliqua praeda viritim ob singulorum merita distributa est. dein quae Aiax adportaverat, Ulixes et Diomedes rogatu eius in medios intulere,

3 habebat V 5 rennens G 7 thestandrum GB
10 adducens G | tecmessam GB 15 praefatos G 20 praeda GB
21 idomenea G idomenus B 22 sententia GB 23 ex-
ceptam et coniecerat Vindingius V excepta GB 24 caetionis
GB coniugem astynomen G 26 brissi GB.

ex quis auri atque argenti quantum satis videbatur Agamemnoni regi datur ac deinde Aiaci ob egregia laborum eius facinora Teuthranti filiam Tecmessam concedunt. ita divisim in singulos quae supererant, frumentum per exercitum dispertiunt.

XX. His actis fidem pacti, quod cum Polyestore intercesserat, traditumque Polydorum refert. ob quae cunctis decernitur, ut Ulixes cum Diomede profecti ad Priamum Helenam cum abreptis recuperarent, atque ita Polydorum regi traderent. igitur his pergentibus Menelaus, in cuius gratiam id negotium gerebatur, legationis officium eius pariter cum supradictis capit. itaque habentes Polydorum ad Troianos veniunt. sed ubi animadvertere populares electos ac magni nominis viros adventasse, prope senes omnes, quorum consilium haberi solitum erat, in unum ducunt Priamo a filiis domi retento. igitur reliquis praesentibus Graecorum Menelaus verba facit: secundo iam se ob eandem causam venisse. cum multa alia adversum se domumque suam admissa, tum magno cum gemitu filiae orbitatem per absentiam coniugis conquirit: quae cuncta ab amico quondam et hospite non secundum meritum suum evenisse. eam seniores lamentationem inmodicam cum lacrimis accipientes ad omnia, quae ab eo dicebantur, tamquam iniuriae eius participes adnuere.

XXI. Post quem Ulixes medius adstans huiusmodi orationem habuit: „credo ego vos, Troiani principes, satis compertum habere, nihil temere Graecos, nihil inconsultum incipere solere, ac semper his iam tum a maioribus provisum atque elaboratum,

1 videbantur G 3 theutranti G tecmessam GB. 4 fort. inter singulos scribendum est 11 gratia GB gratiam PV 17 conducunt, quod voluit Wopkenus PV cf. c. 2 et 19, in unum coeunt c. 30 18 presentibus G 24 ea s. lamentatione inmodica GB, corr. in ed. Crat. 26 adnuere GB 27 quam GB 30 inconsulte, quod optauerat Wopkenus, V sed cf. V, 6 ea quae antea gesta essent temere et inconsulta 31 laboratum non male PV.

uti facta gesta que eorum laus potius, quam culpa sequeretur. et ut praeterita a me consulto omittam, hoc iam licet re cognoscere. iniuriis contumelisque Alexandri paulo ante laesa Graecia non ad vim neque ad arma decursum est, quod iracundiae refugium esse solet. nam de consilii sententia legati ad recipiendam Helenam, ut meministis, cum Menelao venimus: quibus praeter superbas verborum minas et insidias occultas nihil a Priamo neque ab eius regulis remissum est. imperfecta igitur re, ut opinor, consequens fuit arma capere hisque per vim extorquere, quod amice impetrari nequitum est. itaque parato exercitu ac tot egregiis atque inclitis ducibus ne sic quidem proelium adversum vos inire consilium fuit: sed imitati morem modestamque solitam iterato ad vos ob eandem causam oratum venimus. cetera in manu vestra sita sunt, Troiani: neque vos pigebit consensisse nobis, si modo sana mens est, decretis salubribus priora male consulta corrigere. XXII. Per deos immortales, reputeate cum animis vestris, quanta clades et veluti contagio huiusce exempli orbem terrarum occupatura sit. quis enim posthac, cui virile negotium est, recordatus Alexandri facinus non omnia suspecta atque insidiosa ab amico metuere cogetur? aut quis frater fratri aditum patefaciet? quis hospitem aut cognatum non tamquam hostem cauebit? denique si haec, quod non spero, probaritis, omnia foederis iura ac pietatis apud bar-

2 a me] bene PV 3 licere e. GB licet re cog. V 11 iusque V 12 impetrare GB impetrari, ut Perizonius postulaserat P 17 neque nos G neque nos PB 18 nobis GB corr. Dederichus. | fort. ac si 20 rep. cum an. om. G r. c. a. nostris om. B habet PV 21 clades et libri, Duce-ria exp. et sine iusta causa | huius G¹ 22 erit GB enim V 23 iurilo ingenium VP 25 fratris G 26 quem libri, iam dudum corr. nisi forte statutum verba quem—cauebit collocanda esse u. 22 post cogetur 27 quod spero GB veri similis est excedisse non, quam quod add. V haud 28 probaritis G¹.

baros Graecosque clausa erant. quocirca, Troiani principes, bonum atque utile est Graecos receptis universis, quae per vim extorta sunt, amice atque uti par est domum mitti neque operiri, quoad duo regna inter se amicissima manus conserant. quae cum considero, dolendam hercule vicem vestram puto, qui innoxii et culpae eius vacui nati paucorum libidini paulo post alieni sceleris poenas subire cogemini. an vos soli ignoratis, ut affectae sint vicinae atque amicae vobis civitates, vel quae in dies residuis praeparentur? nam captum Polydorum atque apud Graecos retineri cognitum vobis est. qui, si Helena cum abreptis nunc saltim rovetur, inviolatus Priamo restitui poterit: alio pacto bellum differri non potest neque finis bellandi fiet, quin aut omnes Graeciae duces, qui singuli ad eruendam civitatem vestram satis idonei sunt, mortem obierint, aut, quod magis spero confore, capto Ilio crematoque igni posteris etiam exemplum impietatis vestrae relinquatur. quapropter dum adhuc res integra in manibus vobis est, etiam atque etiam providete.⁴

XXIII. Postquam finem loquendi fecit, magno silentio cunctis, ut in tali negotio fieri solet, alienam sententiam expectantibus, cum se quisque minus idoneum auctorem crederet, Panthus clara voce: „apud eos“ ait, „Ulixes verba facis, quibus praeter voluntatem mederi rebus potestas nulla est.“ dein post eum Antenor: „omnia, quae memorata a vobis sunt, scientes prudentesque patiemur neque voluntas consulendi abest, si potestas concederetur. sed ut videtis summae rei alii potiuntur, quibus cupiditas utilitate potior est.“ quae ubi disseruit, mox per ordinem duces omnes, qui ob amicitiam Priami quique mercede conducti auxiliarem exercitum duxerant, introduci iubet. quis ingressus Ulixes secundam exorsus orationem iniquissimos appellare universos neque dispares Alexandri: quippe qui a bono honestoque elapsi

auctorem pessimi facinoris sequerentur. neque ignorare quemquam, si tam atrox iniuria probanda sit, fore uti malo exemplo disseminato per mortales ipsos etiam, qui haud longe abessent, similia aut graviora huiusmodi abhorrentes indignatione rerum permoveri. dein solito more perrogatis seniorum sententiis pari consensu omnium Menelaum indigne passum iniuriam decernitur, solo omnium Antimacho in gratiam Alexandri adversum cunctos reclamante. ac statim, qui de omnibus nuntiatum ad Priamum mitterentur, electi duo: hique inter cetera, quae mandata erant, etiam de Polydoro docent.

XXIV. Ea ubi rex accepit, maxime consternatus filii nuntio ante ora omnium corrui. dein a circumstantibus refectus paulisper erigitur: atque ire in consilium cupiens ab regulis cohibitus est. ipsi namque relicto patre conventum inrumpunt ad id tempus, quo Antimachus multis in contumeliam Graecorum praeiacis probris tum demum dimitti Menelaum aiebat, si Polydorus redderetur, postremo eundem casum atque exitum utriusque custodiendum. adversum quae cunctis silentibus Antenor resistere, ac ne quid huiusmodi decerneretur, magna vi repugnare. sed postquam invicem multa consumpta oratione certamen eorum ad manus processerat, omnes qui aderant inquietum ac seditiosum Antimachum pronuntiantes e curia eiecere.

XXV. Sed ubi Priamidae ingressi sunt, Panthus Hectorem obsecrans, nam is inter regulos cum virtute tum consilio bonus credebatur, hortari, uti Helena nunc potissimum, cum Graeci supplices ob hanc causam venissent, cum amicitia redderetur: neque parum Alexandro ad explendum amorem, si quem circa Helenam habuerat, transactum. quocirca

4 opperiri G 8 cogimini G² 30 An scribendum est abesset?

2 quemquam quis libri, quin deleuit Dederichus. 29 nuntiante se G 31 his G 35 explendam G.

versari ante omnium oculos oportere praesentiam regum Graecorum eorumque facta fortia ac recens partam gloriam erutis amicissimis Troiae civitatibus. ob eam etiam causam Polymestorem exemplum admissi abhorrentem ultro Graecis Polydorum tradidisse. ex quo etiam verendum, ne quid tale commentae finitimae regiones perniciose consilia adversum Troiam molirentur: nihil exploratum neque fidum, contra insidiosa cuncta atque adversa in ob-
 10 sidione fore. quae si omnes, ita uti *par* esset, animo reputarent, neque ulterius differendos legatos paterentur, et Helena cum gratia remissa fore ut manus atque artius amicitiae pignus inter duo regna coalesceret. quae ubi accepit Hector, recordatione fraterni facinoris tristior aliquid suffusisque cum
 15 maerore lacrimis Helenam tamen prodendam minime rebatur, quippe supplicem domus et ob id fide interposita tuendam: si qua autem cum ea erepta docerentur, cuncta restituenda. namque pro Helena
 20 Cassandram sive Polyxenam, quam legatis videretur, nuptum cum praeclearis donis Menelao tradendam.

XXVI. Ad ea Menelaus iracunde atrox: „egregie hercules actum nobis est, siquidem proprio spoliatus commutare matrimonium pro arbitrio hostium meorum cogor.“ adversum quem Aeneas „ac ne haec
 25 quidem“ ait „concedentur contradicente ac resistente me reliquisque, qui adfines amicitiae Alexandro in rem eius consulimus, sunt enim atque erunt semper, qui domum regnumque Priami tueantur neque amisso
 30 Polydoro orbitas Priamum insequetur tot talibusque filiis superstibus. an solis qui ex Graecia sunt raptus huiusmodi concederetur? quippe Cretae Euro-

4 polymestorum GB | exempli GB 5 abhorrente G adhorrentem B corr. VP 7 perniciosae GB 8 neque fidum GB nihil exploratum neque fidum PV, Mercerus coniecit neque fidelis, Obrechtus neque fidei ins. an scribendum neque ququam fidum? 10 ita uti par esset scripti, in libris legitur ita uti res est 12 fore ut e coniectura adici. 32 concedatur B.

pam quidem a Sidona, Ganymeden ex hisce finibus atque imperio rapere licuerit? quid Medeam? ignoratisne a Colchis in Iolchorum fines transvectam? et ne primum illud rapiendi initium praetermittam, Io ex Sidoniorum regione abducta Argos meavit haec
 5 tenas vobisem verbis actum: at nisi mox cum omni classe ex hisce locis aufergeris, iam iamque Troianam virtutem experiemini: domi quippe iuventus perita belli abunde nobis est, atque in dies auxiliorum crescit numerus“. postquam finem loquendi fecit, 10
 Ulixes placida oratione „et hercules ulterius“ ait „differri inimicitias haud integram vobis est: date igitur belli signum atque ut in inferendis iniuriis, ita et in inchoando proelio fite auctores: nos sequemur
 15 accessiti“. talibus invicem consumptis verbis legati consilio abeunt. ac mox per populum disseminatis quae adversum legatos Aeneas dixerat, tumultus oritur scilicet per eum universam Priami domum odio regni eius pessimo intercedendi exemplo eversum iri.

XXVII. Igitur ubi legati ad exercitum reve-
 20 nere, cunctis ducibus dicta gesta Troianorum adversum se exponunt. itaque decernitur, uti Polydorum in conspectu omnium atque ante ipsos muros necarent. neque ulterius dilatum facinus: quippe productus in medium visentibus ex muris plerisque
 25 hostium lapidibus ictus fraternae impietatis poenas luit. ac mox unus ex praecentibus nuntiatum Iliensibus mittitur, uti Polydorum sepeliendum peterent. missusque ad eam rem Idaeus cum servis regis foedatum ac dilaniatum lapidibus Polydorum matri eius
 30 Hecubae refert. interim Ajax Telamoniis, ne quid quietum finitimis Troiae regionibus atque amicis relinqueretur, hostiliter eas ingressus Petyam Ze-

XXVII Malal. 129 Cedren. P 127.

2 qui GB quid PV 3 choles G colchis B | Iolchorum G colchorum B. 7 iamque GB iamque V. ut voluit Orellius 8 quippe auxilio GB auxilio recte om. A 29 Idaeus GB 32 reg. Tr. G¹ 33 botiram eilamque GB corr. Dederichs.

leaque civitates divitiis nobiles capite neque contentus his Gargarum Arisbam Gergitham Scepsim Larissam admiranda celeritate depopulatur. dein doctus ab incolis multa cuiuscumodi pecora in Idaeo monte stabulari, exposcentibus qui cum eo erant cunctis cito agmine montem ingressus infectis gregum custodibus magnam vim pecorum abducit. dein nullo omnium adversante, cunctis qua pergebat in fugam versis, ubi tempus visum est, cum magna praeda ad suos convertit.

XXVIII. Per idem tempus Chryses, quem sacerdotem Zminthii Apollinis supra docuimus, cognito filiam suam Astynomen cum Agamemnone degere, fretus religione tanti numinis ad naves venit, praefrens dei vultus ac quaedam ornamentorum templi eius, quo facilius recordatione praesentis numinis veneratio sui regibus incuteretur. dein oblati auri atque argenti donis plurimis redemptionem filiae deprecatur obsecrans, uti magnificenter praesentiam deprecatur obsecrans, uti magnificenter praesentiam dei, qui secum oratum eos ob sacerdotem proprium venisset. praeterea commemorat, quae in dies adversum se ab Alexandro eiusque consanguineis ob exhibitam per se paulo ante immolationem inimica hostiliaque pararentur. quae ubi accepere, reddendam filiam sacerdoti neque ob id accipiendum praemium universis placet, quippe qui cum per se amicus fidelisque nobis tum praecipue ob religionem Apollinis nihil non mereri crederetur. namque multis iam documentis ac fama incolarum obsequi numini eius per omnia destinaverant.

XXIX. Quae postquam Agamemnon accepit, obviam cunctorum sententia ire pergit. itaque atroci vultu exitium sacerdoti comminatus, ni recederet, perterritum senem atque extrema metuentem imperfecto negotio ab exercitu dimittit. hoc modo con-

2 gentum GB Gergitham scripsit Mercerus 3 depopulatus GB 5 ideo GB. 12 apollinis GB 20 propriam GB 25 sacerdotem G¹ 28 merere G¹.

venta dissoluto singuli reges ad Agamemnonem adeunt eumque multis probris insecuntur, quippe qui ob amorem captivae mulieris seque et, quod indignissimum videretur, tanti numinis deum contemptui habuisset: ac mox universi execrati deseruere ob id et memores Palamedis, quem gratum acceptumque in exercitu haud sine consilio eius Diomedes atque Ulixes dolo circumventum necavissent. ceterum Achilles in ore omnium ipsumque et Menelaum contumelias lacerabat.

XXX. Igitur Chryses ubi iniuriam perpessus ab Agamemnone domum discessit neque multi fluxerant dies, incertum alione casu an, uti omnibus videbatur, ira Apollinis morbus gravissimus exercitum invadit principio grassandi facto a pecoribus, dein malo paulatim magis magisque ingravescente per homines dispergitur. tum vero vis magna mortalium corporibus fatigatis pestifera aegritudine infando ad postremum exitio interibat. sed regum omnino nullus neque mortuus ex hoc malo neque adtemptatus est. ceterum postquam nullus morbi modus et in dies plures interibant, cuncti duces converso iam in se quisque timore in unum coeunt ac dein flagitare Calchanta, quem futurorum praescium memoravimus, uti causam mali tanti ediceret. ille enim perspicere se originem huiusce morbi, sed haud liberum esse cniquam eloqui, ex quo accideret, uti potentissimi regis contraheret offensam. post quae Achilles reges singulos adigit, ut interposita iurandi religione confirmarent nequaquam se ob ea offendi. hoc modo Calchas, ubi cunctorum animos in se conciliavit, Apollinis iram pronuntiat: eum namque ob iniuriam sacerdotis infestum Graecis poenas ab exercitu expetere. dein perquirentem Achille mali remedium restitutionem virginis pronuntiat.

12 fluxerant P 15 facta G¹ 24 chalchanta GB 25 Wopkensius scribendum esse censuit: ille autem 27 accideret G 28 quam GB 29 adigit G².

XXXI. Tunc Agamemnon coniectans quod mox accidit, consilio tacitus egressus cunctos, quos secum habuerat, in silio esse iubet. id ubi Achilles animadvertit, commotus rei indignatione simul pernicie defessi exercitus anxius defunctorum corpora miserandum in modum confecta undique in unum colligi iubet atque in conventu ante ora omnium proci. quo spectaculo adeo commoti reges gentesque omnes, uti adversum Agamemnonem ab cunctis pergeretur duce atque auctore Achille et si perstaret suadente exitio vindicandum. quae ubi regi nuntiata, pertinacia animi an ob amorem captivae cuncta extrema ratus experiri nihil remittendum de sententia destinaverat.

XXXII. Ea postquam Troiani cognovere, simul ex muris conflagrationem corporum assiduum crebrasque sepulturas animadvertere doctique etiam reliquos incommodo cladis eius debiles agere, cohortati inter se arma capiunt ac propere cum manu auxiliari effusi portis pergunt adversum. ac dein per campos exercita biperfido Troianis Hector, Sarpedon auxiliariibus duces facti. tum nostri visis contra hostibus armati atque instructi pro negotio simplici forma aciem composuere circa cornua divisis ducibus; dextrum Achilles cum Antilocho, alterum Ajax Telamonius cum Diomede curabant, medios acceperere Ajax alter atque Idomeneus dux noster. hoc modo exercitu utrimque composito pergunt obviam. at ubi in manus ventum est, cohortati suos quisque acie conflixere. tum vero in aliquid tantum tracto certamine plurimi utriusque partis cadunt praecellentibus in ea pugna barbarorum Hectore et Sarpedone, Graecorum Diomede cum Menelao. dein nox communis amborum requies proelium diremit.

2 que G¹ 3 habuerat — animadvertit G in marg. 8
adeum G 12 pertinacia G 13 paratus V, quod suspicatus est etiam Perizonius 25 antilocho GB 31 plurimi om. GB, habent PV 32 barbarum G¹⁰ 1. m. sup. scr.

igitur reducto exercitu corpora suorum cremata igni sepeliunt.

XXXIII. Quis perfectis Graeci statuunt inter se Achillem, cuius in adversis Graecorum casibus sollicitudo praecipua videbatur, rem omnium confirmare. sed Agamemnon anxius, ne decus regium amitteret, in concilio verba facit: sibi maxime cordi esse exercitus incolomitatem neque ulterius differre, quin Astynome parenti remitteretur, maxime si restitutione eius instantem perniciem subterfugerent: nec quicquam deprecari amplius, si modo in locum eius Hippodamiam, quae cum Achille degeret, vicarium munus amissi honoris acciperet. quae res quamquam atrox omnibus et indigna videbatur, tamen conhivente Achille, cuius id praemium pro multis et egregiis facinoribus fuerat, effectum habuit. tantus amor erga exercitum curaque in animo egregii adulescentis insederat. igitur adversa cunctorum voluntate neque tamen quoquam palam recusante Agamemnon, tanquam ab omnibus concessa res videretur, licitoribus ut Hippodamia abstraheretur imperat: hique brevi iussa efficiunt. interim Astynomen Graeci per Diomedem atque Ulixen cum magna copia victimarum ad fanum Apollinis transmisere. dein perfecto sacrificio paulatim vis mali leniri visa, neque amplius adtemptari corpora et eorum qui antea fatigabantur tanquam sperato divinitus levamine relaxari. ita brevi per universum exercitum salubritas vigorque solitus renovatus est. mittitur etiam Philoctetae ad Lemnum portio praedae eius, quam Graeci per Aiacem atque Achillem advectam inter se viritum distribuerant.

XXXIV. Ceterum Achilles memor iniuriae supra dictae abstinendum publico consilio decreverat odio maxime Agamemnonis abolitoque amore, quem circa Graecos habuerat, scilicet quod eorum patientia post

5 regem PV 14 continente G³ in ras. om. B sed lacuna
33 iniuriae — amore G. in marg. 36 patientia G.

tot bellorum victorias ac facta fortia Hippodamia concessum pro laboribus praemium per iniuriam abducta esset. dein venientes ad se duces aditu prohibere neque cuiquam amicorum ignoscere, qui se, adversum Agamemnonis contumelias cum defendere liceret, deseruissent. intus igitur manens Patroclum et Phoenicen, hunc morum magistrum, alterum obsequiis amicitiae carum, et aurigam suam Automedontem secum retinebat.

XXXV. Per idem tempus apud Troiam exercitus sociorum quique mercede conducti auxiliares copias adduxerant, tempore multo frustra trito *taedione* an recordatione suorum domi seditionem occipiebant. quod ubi animadvertit Hector coactus necessitate militibus ut apud arma essent iubet ac mox, ubi signum daretur, sequerentur sese. igitur postquam tempus visum est et omnes in armis nuntiabantur, iubet egredi: ipse dux atque imperator militiae.

Res postulare videtur eorum reges, qui socii atque amici Troiae quique ob mercedem auxiliares ex diversis regionibus contracti Priamidarum imperium sequebantur, edicere. primus igitur portis erumpit Pandarus Lycaone genitus ex Lycia, dein Hippothous et Pylaeus *Lehti* ex Larissa Pelasgidarum, Acamas *Eussori* et Piros ex Thracia, post quos Euphemus Troezenius Ciconiis inperitans, Pylaeemnes Paphlagonius patre Melio gloriosus, Odus et Epistrophus filii Minui *Alizonorum* reges, Sarpedon

XXXV Dares Phrygius c. XVIII.

8 automedontem *G* 12 frustrari tota editione *GV* frustra trito editione *B* corr. *Mercerus* 13 domiseditionem *libri*, domuitionem *Mercerus*, in domum reditionem *Dederichus* | accipiebant *GB* 20 axiliares *G* 24 yppothous *G* yppotous *B* | pylaei *GB* longe recedit a *libris*, quod proponit *Dederichus* et Pylaeus *Lehti* | pelasgidarum *GB* 25 aueri pleri *G* ameri plena *B* *Eussori* et *admodum* uolenter correxit *Dederichus* | pyros *GB* 26 tryzenius *G* 28 azanorum *G* atanorum *B* *Alizonum* correxit *Vindlingus* | *Alizonorum* *Dederichus* *Eustathium* secutus.

Xantho genitus rector Lyciorum ex Solemo, Nastes et Amphimachus Nomionis de Caria, Antiphus et Mesthles genitore Talaemene Maconii, Glaucus Hippolochi Lycius, quem sibi Sarpedon, quod praeter ceteros regionis eius consilio atque armis pollebat, participem bellicarum rerum adsciverat, Phorcys et Ascanius Phryges, *Chromius* et *Ennomus* Mygdones ex Moesia, Pyraechmes Axii Paconius, Amphius et Adrastus Merope geniti ex Adrestia, Asius Hyrtaci de Sesto, dein alius Asius Dymante 10 genitus Hecubae frater ex Phrygia. Hos omnes, quos memoravimus, secuti multi mortales inconditis moribus ac dispari sono vocis, sine ullo ordine aut modo proelia finire soliti.

XXXVI. Quod ubi nostri animadvertere, in 15 campum progressi more militiae aciem ordinant, magistro ac praepceptore componendi Menestheo Athenensi: ordinant autem per gentes atque regiones singulas, seorsum manente Achille cum Myrmidonum exercitu. is namque, quamquam ob inlatam 20 ab Agamemnone iniuriam et abductam Hippodamiam nihil animi remiserat, tamen maxime indignatus, quod reliquis ducibus ad cenam deductis solus contemptui habitus intermitteretur, ceterum ordinato exercitu ac tunc primum omnibus copiis ad 25 versum se instructis hostibus, ubi neutra pars committere audeat, paulisper in loco retentis militibus tanquam de industria utrimque receptui canitur.

XXXVII. Iamque Graeci regressi ad naves arma deponere ac singuli per loca solita corpus cibo curare ceperant, cum Achilles ultam ire cupiens

1 sole monastes *GB*, expediuit *Mercerus* 2 cara *GB* 3 talimeneo *GB* 4 ippolichy *GB* 6 poreys *GB* 7 prominus *GB* *Chromius* *Mercerus* et *Ennomus* addidit *Dederichus* 8 mydones *G* midones *B* corr. *Dederichus* | paraclimus *G* purochymas *B* | anxil *GB* *Pyraechmes* *Axil* corr. *Mercerus* 9 merope *GB* | adrestina *GB* corr. *Mercerus* 10 asyus *GB* | praepositione de adieci ex *B* | dymantho *GB* 25 tum *V* 30 curare *G*, sup. scr. 1, u.

iniurias ignaros consilii sui nostros et ob id otiose
 agentes clam invadere temptat. at ubi Ulixes a
 custodibus, qui eruptionem eius praesenserant, rem
 comperit, prope duces circumcursans magna voce
 monet atque hortatur, uti armis arreptis tuerentur
 sese, dein consilium inceptumque Achillis singulis
 aperit: quo cognito clamor ingens oritur festinan-
 tibus ad arma cunctis ac seorsum sibi singulis con-
 sulentibus. ita Achilles praeverso de se nuntio, ubi
 omnes in armis sunt neque conata procedere queunt,
 intemptato negotio ad tentoria regreditur. ac mox
 duces nostri rati repentino suorum clamore moveri
 Iienses et ob id novi quid negotii incepturos,
 augendae custodiae causa mittunt duos Aiaces Di-
 omeden atque Ulixen: hique inter se regionem, qua
 aditus hostibus erat, dispartiant. quae res non frustra
 eos habuit. namque apud Troiam Hector causam
 tumultus eorum cupidus persciscere, filium Eumedi
 Dolonem multis praemiis promissisque inlectum ad
 postremum uti exploratum res Graecorum egredere-
 tur mittit: isque non longe a navibus avidus ignara
 cognoscendi, dum cupit suscepti negotii fidem com-
 plere, in manus Diomedis, qui eum locum cum
 Ulixen custodiebat, devenit: ac mox ab his compre-
 hensus refert cuncta atque occiditur.

XXXVIII. Dein diebus aliquot in otio tritis
 productio utriusque exercitus praeparatur: divisoque
 inter se campo, qui medius inter Troiam atque na-
 ves interiaceret, ubi tempus bellandi videbatur, magna
 cura universus miles instructus armis utrimque pro-
 cedere. dein signo dato densatis frontibus conflixere
 acies, compositae Graecis ac singulis per distribu-
 tionem imperia ducum exsequentibus, contra sine
 modo atque ordine barbaris ruentibus. ceterum in
 ea pugna interfecti utriusque partis multi mortales,
 cum neque instantibus cederetur et exemplo strenuis-
 simi cuiusque, qui iuxta steterat acquirere glo-

18 eumeli GB.

* 2. deipant - de ipse regis Agamemnonis. Cf. 2. 31.

riam festinaret. interim vulnerati graviter ex ducibus
 bello decedere coacti sunt barbarorum Aeneas Sar-
 pedon Glaucus Helenus Euphorbus Polydamas, no-
 strorum Ulixes Meriones Eumelus.

XXXIX. Ceteram Menelaus forte conspicatus
 Alexandrum magno impetu inruit: quem evitans ne-
 que diutius sustinere ausus Alexander fugam capit.
 at ubi procul animadvertit Hector concurrens cum
 Deiphobo comprehendere fratrem: eum verbis maledi-
 ctisque acrioribus insecuti ad postremum cogunt,
 uti progressus in medias acies eundem Menelaum
 conquiescentibus reliquis solitario certamine laces-
 seret. igitur reducto ad bellandum Alexandro pro-
 gressoque ante aciem, quod signum lacessentibus
 videbatur, postquam procul animadvertit Menelaus,
 nunc demum occasionem invadendi inimicissimum
 sibi maxime oblatam ratus et iam iamque confidens
 omnium iniuriarum poenas sui sanguine eius, omni-
 bus animis advorsum pergit. sed ubi eos contra se
 tendere paratos armis atque animis uterque exer-
 citus animadvertit, signo dato recedunt cuncti.

XL. Iamque uterque pleno gradu advorsum
 cedens intra iactum teli pervenerant, cum Alexan-
 der praevenire cupiens simulque ratus primo iaculi
 eventu locum vulnere inventurum praemittit hastam
 eaque inlisa clipeo facile decussa est. dein Mene-
 laus magno impetu iaculatur, haud sane dissimili
 casu: namque parato iam ad cavendum ictumque
 declinante hoste telum figitur humi. at ubi novis
 iaculis manus utriusque redarmatae sunt, pergunt,
 tum demum Alexander ietus femur cadit ac ne
 mox hosti ultionem cum summa gloria concederet
 pessimo exemplo intercessum est. namque cum ad
 interficiendum eum educto gladio proueretur Mene-
 laus, ex occulto sagitta Pandario vulneratus in ipso

3 euforbus GB¹ polidamas GB 9 deifobo G 13 ad-
 ducto G 17 iratus GB¹ iamque recte abesse maluit Mer-
 cerus 20 animis ou. GB habent VP 23 iactum G.

impetu repressus est. igitur ab nostris clamore orto simulque cum ira indignantibus, quod dnobis seorsum adversum se hisque maxime, quorum gratia bellum conflatum esset, decernentibus repente a Troianis pessimo more intercederetur, rursus globus barbarorum ingruens Alexandram e medio rapit.

XLI. Interim in ea permixtione, dum nostri haesitant, Pandarus procul adstans multos Graecorum sagittis configit. neque prius finis factus, quam Diomedes atrocitate rei motus progressusque comminus telo hostem prosterneret. hoc modo Pandarus certaminis foedere violato atque ob id interemptis multis ad postremum poenas scelestissimae militiae luit. ceterum corpus eius liberatum ex acie Priamidae igni cremant: reliquiasque socii traditas sibi Lyciam in solum patrium pertulere. interim utriusque exercitus signo dato manus conserunt pugnantisque vi summa atque ancipiti fortuna bellum ad occasum solis producant. sed ubi nox adventabat, utrimque reges subducta haud longe acie custodibus idoneis exercitus communiwere. ita per aliquot dies tempus bellandi operientes militem frequentem apud arma frustra habuere. namque ubi hiems adventare et imbribus crebris compleri coepere campi, barbari intra muros abeunt. at nostri nullo palam hoste digressi ad naves munia hiemis disponunt moxque bipertito campo, qui reliquis non pugnae opportunus erat, utraque pars aratui insistere, frumenta aliaque, quae tempus anni patiebatur, parare. interim Ajax Telamonius instructo milite, quem secum adduxerat, habens etiam nonnullos de exercitu Achillis, ingressus Phrygiae regionem multa hostiliter vastat, capit civitates, ac post paucos dies praeda auctus ad exercitum victor revenit.

XLI. Isdem fere diebus barbari nostris per

6 de G sed libera d evasa 23 apud om. G corr. V in B
28 oportunos G 29 parare om. G. habet g. 35 isdem V
hisdem G.

conditionem hiemis quietis nihilque hostile suspicantibus paravere eruptionem, quis Hector dux atque audendi auctor factus. is namque omnes copias instructas armis cum luce simul porta educit ac protinus cursu pleno ad naves tendere atque invadere hostes iubet. at Grai infrequentes tum incuriosique ab armis turbari simul et fugientibus, quos primos hostis incesserat, quo minus arma caperent, impediri, tum caesi multi mortales: iamque fuis qui in medio fuerant, Hector ad naves progressus ignem in proras iacere ac saevire incendiis cooperat nullo nostrorum auso resistere: qui terri atque improviso tumultu exsangues genibus Achillis auxilium rennuentis tamen obvolvebantur: tanta repente mutatio animorum nostros atque hostes incesserat.

XLIII. Interea Ajax Telamonius adveniens cognito apud naves Hectore magna armorum specie ibidem apparuit ac dein mole sua arguens hostem multo sudore ad postremum navibus extra vallu idtradit. tum iam cedentibus acrior insistens Hectorem, qui adversus eum promptus steterat, ictum inmani saxo ac mox consternatum deicit. sed eum concurrentes undique plurimi multitudine sua tectum bello atque Aiaceis manibus eripiunt, seminecemque intra muros ferunt male prospera eruptione adversus hostes usum. ceterum Ajax saevior ob ereptam e manibus gloriam adsumptis iam Diomeda et cum Idomeneo Aiace altero territis dispersosque sequi ac fugientes nunc telo eminus prosternere, modo adprehensos obterere armis prorsus nullo, qui in ea parte fuerat, intacto. inter quae tam trepida Glaucus Hippolochi Sarpedon atque Asteropæus ad morandum hostem paulisper ausi resistere mox vulne-

7 a fugientibus V 8 primus libri. Perizonius primos
19 mole G molestia B mole sua quod proposuit Obrechtus.
habet V 29 vulgo legitur a navibus contra libros 33 asteropæus G.

ribus gravati locum amiserunt: quis versis barbari nullam spem reliquam salutis rati sine rectoribus neque usquam certo ordine palantes effusique ruere ad portas eoque arto et properantium multitudine impedito ingressa, cum super alium alius ruinae modo praecipitarentur, supervenit cum supra dictis ducibus Ajax. tum magna vis barbarorum trepida impeditaque inter se caesa extinctaque, in quis Priami filiorum Antiphus et Polites, Pammon Nestorque atque Euphemus Troezenius dux egregius Ciconum.

XLIV. Ita Troiani paulo ante victores, ubi adventu Aiacis fortuna belli mutata est, versis ducibus poenas luere militiae inconsultae. at postquam adventante vespera signum nostris receptui datum est, victores laetique ad naves regressi mox ab Agamemnone cenatum deducuntur. ibi Ajax conlaudatus a rege donis egregiis honoratur. neque reliqui duces facta gestaque viri silentio remittant, quippe singuli extollescentes virtutem memorare fortia facta, eversas ab eo tot Phrygiae civitates abductasque praedas et ad postremum in ipsis navibus adversum Hectorem egregiam pugnam liberatasque igni classes. neque cuiquam dubium, quin ea tempestate tot egregiis ac pulcherrimis eius facinoribus spes omnes atque opes militiae in tali viro sisterentur. ceterum proras duarum navium, quibus inlatus ignis eam partem tantum modo consumperat, Epios brevi restituit. tumque Graeci rati post malam pugnam Troianos ulterius nihil hostile ausuros quieti ac sine terrore egere.

XLV. Per idem tempus Rhesus Eione genitus haud alienus a Priami amicitia pacta mercede cum magnis Thracum copiis adventabat. is incedente iam vespera paulisper moratus apud paeninsulam,

5 gressu G¹ 9 ammon nestorque GB Pammon Nestor Mercerus 10 atque om. GB, add. VP | euphimus GB, corr. V 18 fortasse scribendum est praetermittant 50 Ione G cisione B deioneo V, corr. Mercerus 52 incidenti auespera G incidenti vespera B, corr. VPP. 33 penins. B paen ins. G.

quae anteposita civitati continenti eius adiungitur, secunda circiter vigilia ingressus Troianos campos explicitisque tentoris ibidem operiebatur. quod ubi Diomedes cum Ulixē, vigiliis in ea parte curantes procul animadvertere, rati Troianos a Priamo exploratum missos arreptis armis mox presso gradu circumspectantesque omnia pergunt ad eum locum. tum fatigatis ex itinere custodibus et ob id somno pressis eosque et interiori progressi in ipsis tentoris regem interficiunt. dein nihil ultra audent rati currum eius et eum egregiis insignibus equos ad naves ducunt. ita reliquum noctis in suis quisque tabernaculis requiescentes transigunt: at lucis principio reliquos duces conveniunt, eos facinus ausum expletumque docent. ac mox rati barbaros incensos caede regis adire iubent omnes frequentes apud arma agere operisque hostem.

XLVI. Neque multo post Thraces, ubi expegefacti e somno regem interemptum, foedam faciem intra tentoria animadvertere et vestigia abducti cursus manifesta sunt, raptim ac sine ullis ordinibus, ut quemque fors conglobaverat, ad naves evolant. quibus procul visis nostri conferti inter se atque imperia servantes eunt obviam. sed Aiaces duo in aliquantum progressi primos Thracum invadunt atque opprimunt. dein reliqui duces, ut quisque locum ceperat, caedere singulos et ubi conferti steterant, bini aut amplius congregati impetu suo dissolvere ac mox dispersos palantesque interficere, ut nullus reliquus caedis fieret. ac statim Grai extincti qui advorsum ierant signo dato ad tentoria eorum pergunt. at illi, qui custodes castris relictis soli supererant, visis contra hostibus terrore ipso miserandum in modum effeminati omnibus omissis ad moenia confugiunt. tum undique versus nostri ir-

1 antepositam civitatem GB corr. P 16 adire GB affore V 21 rapiunt G 25 aciem progressi V 27 cooperat G 34 amissis G, corr. V.

ruentes arma equos regias opes et ad postremum quidque fors dederat praeripiunt.

XLVII. Hoc modo victores Grai deletis cum imperatore Thracibus onusti praeda atque victoria ad naves digrediuntur: cum interim Troiani ex muris respectantes nequiquam pro sociis intra moenia tamen trepidarent. igitur barbari tot iam adversis rebus fracti legatos indutias postulantes ad Graecos mittunt ac mox nostris conditionem adprobantibus interposito sacrificio fidem pacti firmaverunt. eodem fere tempore Chryses, quem sacerdotem Zminthii Apollinis supra memoravimus, ad exercitum venit actum gratias super his, quae in se recepta filia benigne ab nostris gesta erant, ob quae tam honorifica, simul quod Astynomem liberaliter habitam cognoverat, reductum secum Agamemnoni tradit. neque multo post Philocteta cum his, qui partem praedae ad eum portaverant, Lemno regreditur invalidus etiam tum neque satis firmo gressu.

XLVIII. Interea consilium Graecis agentibus Aiax Telamonius in medium progressus docet oportere mitti ad Achillen precatores, qui eum imperatorum verbis atque exercitus peterent remittere iras ac repetere solitam cum suis gratiam: minime quippe aspernandum talem virum, nunc vel maxime, cum secundis rebus Graeci et paulo ante victores non ob utilitatem sed honoris merito gratiam eius peterent. inter quae deprecari etiam Agamemnonem, daret operam simul voluntatemque agendo negotio adhiberet: namque tali tempore in commune ab omnibus consulendum, praesertim procul ab domo locis alienis atque hostilibus: neque se aliter inter tam gravia bella undique versus inimicis regionibus quam concordia tutos fore. at ubi finem loquendi fecit, cuncti duces laudare

2 uti quidque *V* uti om. *GB* 4 ^{onus} *G* 6 *Perizonius* *valuit* despectantes, *idem Oudendorpius* | neque quicquam *G* (*ix marg.* vel nequiquam), vel nequiquam neque cuiquam *B* 8 facti *G*.

consilium viri simulque praedicantes ad caelum tollere, scilicet quod cum virtute corporis, tum ingenio universos anteiret. post quae Agamemnon docere se et ante ad reconciliandum Achillen multos misisse et nunc nihil aliud cordi esse. ac mox Ulixen atque ipsum Aiacem orare, susciperent negotium atque ad eum nomine omnium irent, maxime quod Aiax cognatione fretas impetraturus veniam facilius credebatur. igitur his operam suam pollicentibus iturum se una Diomedes sponte ait.

XLIX. His actis Agamemnon adferre hostiam lietores iubet ac mox sublata super terram, cum duo, quibus imperatum erat, suspensam retinerent, gladium vagina educit eoque bifariam excisam hostiam in conspectu, uti dixerat, collocat: dein ferum sanguine oblitum manu retinens inter utramque sacri partem medius vadit. interim Patroclus cognito quod parabatur in consilium supervenit. at rex sicut supra diximus transgressus ad postremum iurat inviolatam a se in eum diem Hippodamiam mansisse neque cupiditate ulla aut desiderio laesam sed ira, qua plurima mala conficiuntur, eo usque processisse. his addit cupere se praeterea, si ipsi etiam videretur, filiarum, quae ei cordi esset, in matrimonium dare decimanque regni omnis ac talenta quinquaginta doti adiungit. quae ubi accepere qui in consilio erant, ammirari magnificentiam regis maximeque Patroclus, qui cum oblatione tantarum opum, tum praecipue laetus, quod intacta Hippodamia adfirmaretur, ad Achillen venit eique universa gesta atque acta refert.

L. Dein ubi rex ea, quae audiverat, volutare animo ac deliberare secum ipse coepit, supervenit cum supradictis Aiax. tum ingressos eos ac iam benigne salutatos sedere hortatur iuxtaque se Aiacem qui tempus loquendi nactus familiariter et ob id

23 fort. processisse se 24 etiam ipsi *vulgata lectio* est.

liberius incensare atque increpare, quod in magnis
discriminibus suorum nihil iracundiae remiserit, po-
tueritque cladem exercitus perpeti, cum eum multi
amici, plurimi etiam adfinium obvoluti genibus de-
precarentur. post quem Ulixes illa quidem deorum
esse ait, eorum autem, quae in consilio acta essent,
ordine exposito, quae etiam Agamemnon pollicitus
quaeque iurasset ad postremum orat, ne preces om-
nium neve oblatas pretium aspernaretur, moxque
eorum omnium, quae una offerebantur, enumerationem
facit.

LI. Tum Achilles longam exorsus orationem
primum omnium acta gesta que sua exponere. ac
dein ammonere, quantas aerumnas pro utilitate om-
nium pertulerit, quas civitates aggressus ceperit
cunctis interim requiscentibus ipse anxius ac dies
noctesque bello intentus: et cum neque militibus
suis neque sibi ipse parceret, asportatas nihilominus
praedas in commune solitam redigere: pro quis so-
lum omnium se electum, qui tam insigni iniuria
dehonestaretur, solum ita contemptum, a quo Hip-
podamia tot laborum pretium per dedecus abstraheretur:
neque in ea culpa solum esse Agamemnonem sed maxime
ceteros Graecos, qui inmemores beneficiorum contumeliam
suam silentio praeterierint, postquam finem loquendi fecit,
Diomedes „praeterita“ ait „omittenda sunt neque oportet
prudenter meminisse transactorum, quando ea, etsi
maxime cupias, nequeas revocare.“ interea Phoenix
et cum eo Patroclus circumstantes genas atque om-
nem vultum iuvenis, manus adosculari, contingere
genua, rediret in gratiam atque animos remitteret
cum propter praesentes, qui eum oratum venissent,
tum praecipue ob bene de se meritum reliquum
exercitum.

3 iam post multi eras. in G 31 manu G manus B
manusque edit. Venet. 1499.

LII. Igitur Achilles praesentia talium virorum
precibus familiarium ac recollectione innoxii exerci-
tus tandem flexus ad postremum facturum se, quae
vellent, respondit. dein hortatu Aiacis tum primum
post malam iracundiam Graecis mixtus consilium
ingreditur atque ab Agamemnone regio more salu-
tatur. interea reliquis ducebus favorem attollenti-
bus gaudio laetitiaque cuncta completa sunt. igitur
Agamemnon manum Achillis retentans eumque et
reliquos duces ad cenam deducit: ac paulo post
inter epulas, cum laeti inter se invitarent, rex Pa-
troclum quaesivit, ut Hippodamiam cum ornamentis,
quae dederat, ad tentoria Achillis deduceret: isque
libens mandata efficit. ceterum per id tempus hie-
mis saepe Graeci atque Troiani singuli pluresve
ut fors evenerat inter se sine ullo metu in loco
Thymbraei Apollinis miscebantur.

LIBER TERTIUS.

I. Interim per totam hiemem dilato condi-
tionibus in tempus bello Graeci cuncta, quae in tali
otio militia exposcebat, intenti animo summis stu-
diis festinabant. namque pro vallo multitudo uni-
versa variis bellandi generibus per duces populos-
que instructa et ob id more optimo diversis ad offi-
cia sua quibusque, hinc iaculis hastarum vice fabri-
catis neque pondere aut mensura inferioribus et
quibus ea non erant praecustis sudibus, illinc sagit-
tis certantes inter se invicem ad multum diem exer-
cere, alii saxis utebantur. sed inter sagittarios
maxime anteibant Ulixes Teucer Meriones Epios

11 laetitia G (tres ultimae litterae fere delitae) 25 pon-
deris aut mensurae GB pondere et mensura P.

Menelaus. neque dubium, quin inter hos tamen praecelleret Philocteta, quippe Herculis sagittarum dominus et destinata feriendi arte mirabilis. at Troiani cum auxiliaribus laxiores militia neque circa exercitium solliciti socordius agitare ac saepe sine ullo insidiarum metu hi aut illi multis immolationibus Thymbraeo Apollini supplicabant. isdem fere diebus nuntius apportatur universas prope Asiae civitates descivisse a Priamo atque eius amicitiam execrari: namque facinoris exemplo suspectis iam per universos populos gentesque circa hospitium omnibus simul omnibus proeliis Graecos victores cognitum et eversio multarum in ea regione civitatum in animis haeserat, ad postremum grave odium filiorum regniue eius inceserat.

II. At apud Troiam forte quadam die Hecuba supplicante Apollini Achilles adveniens visere cerimoniarum morem cum paucis comitibus supervenit. erant praeterea cum Hecuba matronae plurimae, coniuges principalium filiorumque eius, partim honorem atque obsequium reginae tribuentes. reliquae tali obtentu pro se quaeque rogatae supplicabant: etiam Hecubae filiae nondum nuptae Polyxena et Cassandra Minervae atque Apollinis antistites novo ac barbaro redimitae ornatu effusis hinc atque inde crinibus precabantur suggerente sibi Polyxena apparatus sacri eius. ac tum forte Achilles versis in Polyxenam oculis pulchritudine virginis capitur: auctoque in horas desiderio, ubi animus non lenitur, ad naves discedit. sed ubi dies pauci fluxere et amor magis ingravescit, accito Automedonte aperit ardorem animi: ad postremum quaesit, uti ad

1 hos iam BG (in quo antea videtur fuisse hoc tamen) 4 Perizonius masculi laxiore 10 exemplum G exemplo B 11 hostium GB hospitium, quod iam tacet P, Obrechtus e libris suis: idem addit e libris suis simul omnibus, quod om. GB 14 est ira et ad GB haeserat et ad P 17 adveniens libri, auens Merceus, adveniens Pelper.

Hectorem virginis causa iret. Hector vero daturum se in matrimonium sororem mandat, si sibi universum exercitum proderet.

III. Dein Achilles solutarum se omne bellum pro Polyxena tradita pollicetur. tum Hector: aut conditionem ab eo confirmandam, aut filios Plisthenis atque Aiacem interficiendos: alias de tali negotio nihil se auditorum. ea ubi Achilles accepit, ira concitus exclamat: se, cum primum tempus bellandi foret, primo proelio interempturum. dein animi iactatione saucius huc atque illuc oberrans interdum tamen, quatenus praesenti negotio utendum esset consultare. at ubi eum Automedon iactari animo atque in dies magis magisque aestuare desiderio ac pernoctare extra tentoria animadvertit veritus, ne quid adversum se aut in supradictos reges moliretur, Patroclo atque Aiaci rem cunctam aperit: hiique dissimulato quod audierant cum rege commorantur. ac forte quodam tempore recordatus sui convocatis Agamemnone et Menelao negotium utro gestum erat desideriumque animi aperit: a quis omnibus ut bono animo ageret responderetur, brevi quippe dominum eum fore eius, quam deprecando non impetraverit. quae res eo habere fidem videbatur, quoniam iam summa rerum Troianarum prope occasum erat omnesque Asiae civitates execratae amicitiam Priamidarum ultro nobis auxilium societatemque belli offerebant, quis ab ducibus nostris benigne respondebatur: satis sibi esse praesentium copiarum neque auxiliorum egere: amicitiam sane, quam offerrent, ultro suscipere voluntatemque eorum fore gratam omnibus: scilicet quia fluxa fides et animi earum spectati neque tam subita mutatio sine dolo credebatur.

IV. Iamque exactis hibernis mensibus ver coeperat, cum Grai edicto prius, uti omnis miles in armis esset, mox signo belli edito exercitum in cam-

10 primo proelio om. PV neclo au recte.

pis productum ordinant: neque ea a Troianis signus agebantur. igitur ubi utrimque instructae acies adversum processere atque intra teli iactum ventum est, cohortati suos quisque manus conserunt in medio locatis equitibus et ob id primis congressis. tumque primum reges nostri atque hostium ascensis curribus bellum ineunt adscito sibi quisque auriga ad regendos equos. sed primus omnium Diomedes in-
 5 lectus Pyraechmen regem Paenonum hasta fronte ictum interficit, dein ceteros, quos ob virtutem rex secum stipatores habuerat conglobatos inter se atque ausos resistere partim telo eminus fundit, alios curru per medios concito humi operit. dein Idomeneus adhibito equis Merione Acamanta Thracum regem deicit, ruentique telo occurrit atque ita interficit. sed ubi Hector situs in parte alia medios suorum fundi accepit, dispositis satis strenuis ubi pugnabat occurrit auxilio laborantibus Glaucum secum ac Deiphobum et Polydamanta habens. neque dubium, quin deleta a praedictis regibus ea pars hostium foret, ni adventu suo Hector nostrosque ulterius progredi ac suos fugere cohibuisset. ita Graeci prohibiti caede reliquorum represso gradu adversum eos, qui supervenerant, constitere.

25 V. Ac mox cognito per universum exercitum proelio in ea parte reliqui duces confirmatis ubi quisque pugnauerat undique eo conflunt. densatur utrimque acies et proelium renovatum est. igitur Hector ubi plurimos suorum adesse et satis tutum
 30 se intellegit, tollit animos. dein clamore magno singulos suorum nomine appellans confidentius in hostem pugnare hortatur: ac progressus intra aciem Dioren et Polyxenum Alios satis impigre pugnantem vulnerat. at ubi eum Achilles ita in hostem

9 pyrhechum G pyrathum B iampridem corr. | paenium GB
 paenium P Paenonum restituit Mercerus 14 Agamanta GB
 26 confirmati GB confirmatis conlecerunt Barthius atque
 30 magna G¹

promptum animadvertit, simul subvenire his, quos adversum bellabat, cupiens et memor paulo ante repulsae in Polyxena contra tendit: progressusque in medio Pylaemenem Paphlagonum regem impedimento sibi oppositum comminus fundit non alienum sanguinis Priamidarum: perhibebatur quippe hic etiam ex his, qui a Phineo Agenoris originem propriam memoria repetebant: a quo etiam Olizonem genitam, postquam adoleverit deductam in matrimonium Dardani.

VI. Ceterum Hector postquam ad se agmine infesto tendi videt, causas odii recordatus non ulterius impetum viri experiri ausus ex acie subterfugit. tumque Achilles insecutus quantum acies hostium patiebatur, ad postremum iaculatus aurigam eius interfecit, postquam Hector per aliam partem relicto curru aufergat. dein ereptum sibi e manibus inimicissimum omnium dolens rursus vehementius saevire extractoque ex corpore aurigae iaculo fundere obvios ac prostratos cum alios invaderet, alios desuper proculcans optereret. inter quae tam trepida cunctis fugientibus Helenus quaesitum ex occulto vulnere locum ubi nactus est, manum Achilles procul atque improvisus sagitta transfigit. ita vir egregius bellandi, cuius adventu territus fugatusque Hector, multi mortales cum ducibus extincti, clam atque ex occulto vulneratus eo die finem bellandi fecit.

VII. Interim Agamemnon et cum eo Aiaces duo inter ceteram stragem ignotorum nacti plurimos Priami filiorum interficiunt, atque Agamemnon Arsaecum cum Deiopite Archemachum Laudocum et Philenorem, Ajax Oilei et Telamonius

22 Ptolem. VI p. 35, 2.

12 tendi et causas GB corr. P 20 obvios ac pr. cum a. inn. ac des. pr. GB cum pr. a. inn. desuper ac proc. obtereret A, alios e conjectura scripsimus 21 operet G | oppeteret B obtereret g 31 cum om. G | deiopitheo GB nostrum Mercerus 32 et post Oilei om. GB.

Melium Astynoum Doryclum Hippothoum atque Hippodamanta. at in alia belli parte Patroclus et Lycius Sarpedon locati in cornibus nullis propinquorum praesentibus signo inter se dato solitarii certaminis extra aciem processere, moxque telis adversum iactis, ubi uterque intactus est, curru desiliunt atque arreptis gladiis pergunt obviam. iamque crebris adversum se ictibus congressi, neque vulneratus quisquam, multum diei consumperant, cum Patroclus amplius audendum ratus colligit sese in arma et cautius contactus ingressusque hostem complectitur, manu dextra poplitem succidens, quo vulnere debilitatum atque exsecis nervis invalidum propulsat corpore ruentemque interficit.

VIII. Quod ubi animadvertere Troiani, qui iuxta steterant, gemitu magno clamorem tollunt, relictisque ordinibus signo dato arma in Patroclum vertunt, scilicet Sarpedonis interitu publicam cladem rati. at Patroclus praeviso hostium agmine telum positum humi prope rapit compositusque in armis audentius resistit. tunc ingruentem Deiphobum hasta comminus tibiam ferit atque excedere ex acie coegit interfecto prius Gorgythione fratre eius. neque multo post adventu Aiacis fusi reliqui, cum interim Hector edoctus quae acciderant, supervenit ac mox conversam suorum aciem pro tempore restituit increpatis ducibus ac plerisque ex fuga reductis. ita praesentia eius animi tolluntur et proelium incenditur. tam vero inclitis ex utraque parte ducibus confirmato exercitu configunt acies, nunc hinc inde cedentibus instantes et, ubi acies nutaverat, praesidiis accurrentibus. interea utriusque

1 molius GB *Mercerus*: Melium | astyochum GB *astynoum* P, *Fuchsius* *coniecit* Astynoum 7 obuicium G
18 interitum *enlgo* legitur contra libros 31 nunc inde B
32 praesidiis G (*fort. a pr. w. antea praesidio*) | accurrentibus GB praesidio accurrentes *Dederichus coniecit*.

exercitus cadunt plurimi neque fortuna belli mutatur. sed postquam miles per multum diem bello intentus magis magisque fatigabatur et diei vesper erat, utrisque cupientibus pugna decessum.

IX. Tum apud Troiam circa Sarpedonis cadaver cunctis deflentibus ac praecipue feminis, luctu atque gemitu omnia completa sunt, quis non alii casus acerbissimi, de interitu Priamidarum praesiderio eius cordi insederant. tantum in eo viro praesidium et interfecto spes ablata credebatur. Graeci in castra regressi primum omnium Achillem revisunt eumque de vulnere percontati, ubi sine dolore agere vident, laeti ad postremum narrare occipiunt Patrocli facta fortia, dein reliquos, qui vulnerati erant, per ordinem circumeunt: ita inspectatis omnibus ad tentoria sua quisque digreditur. interim Achilles regressum Patroclum extollere laudibus, dein monere, uti reliquo quoque bello memor rerum, quas gesserat, hostibus vehementius ingrueret. hoc modo nox consumitur. at lucis principio corpora suorum quisque collecta igni cremant, dein sepeliunt. sed postquam dies aliquot triti et vulnerati convaluerant, arma expedire et producere militem placet.

X. Sed barbari more pessimo nec quicquam compositum, nihil aliud quam turbata atque insidiosa cupientes clam atque ante tempus egressi proelium praevertere: tuncque effusi ruinae modo clamorem inconditum simul et tela in hostes coniciunt semermos etiam tum atque incompositos. caesi itaque nostrorum multi, in quis Arcesilaus Boeotius et Schedius *Crissaeorum* uterque duces optimi: ceterum vulnerata pars maxima, *Meges* etiam et

8 ne interitus quidem P 9 viro *Obrechtus et Andreas Dacierius* 30 se emersos GB semermos P nostrum *Mercerus* 31 arcesilaus GB 32 scaedius G scodius B | tressorum GB *criseorum* P *Crissaeorum* *Mercerus* 33 mes GB *Amoecus* P *Meges edit. Venet. 1399.*

Agapenor, alter Echinadibus imperator, Agapenor Arcadiae. inter quae tam foeda tanta inclinatione rerum Patroclus fortunam belli vincere aggressus, dum hortatur suos simul atque instat hostibus promptiore quam bellandi mos est, telo Euphorbi ictus ruit: statimque Hector advolans opprimit ac desuper vulneribus multis fodit: moxque enititur abstrahere proelio, scilicet insolentia gentis suae inludere cupiens per universa genera dehonestamenti. quod ubi Aiace cognitum est, relicto ubi pugnaverat prope accurrit, iamque eripere cadaver occupantem proturbat hasta. interim Euphorbus a Menelao et Aiace altero summo studio circumventus scilicet auctor interempti ducis morte poenas luit. deinde occipiente vespera proelium dirimitur male et cum dedecore plurimis nostrorum interfectis.

XI. Sed postquam reductae utrimque acies et iam in tuto miles noster erat, cuncti reges Achillem conveniunt deformatum iam lacrimis atque omni supplicio lamentandi: qui modo prostratus humi, nunc cadaveri superiacens adeo reliquorum animos pertemptaverat, ut Ajax etiam, qui solandi causa adstiterat, nihil luctui remitteret: nec Patrocli tantum mors gemitum illum cunctis incusserat, sed praecipue recordatio vulnerum per loca corporis pubibunda: quod exemplum pessimum per mortales primum proditum est numquam antea a Graecis solitum. igitur reges multis precibus atque omni consolationis modo tandem Achillem flexum humo erigunt. dein Patrocli corpus elutum mox veste circumtegitur maxime ob tegenda vulnera, quae multimodis impressa haud sine magno gemitu cernebantur.

XII. His actis monet, uti custodes vigilias agere curarent, ne qua hostes detentis circa funus

1 hechinadibus GB 5 promptior P | euphorbi G 13 summo ov. GB habet P 20 supplicio G.

nostris more solito inruerent. ita per distributionem officia sua quisque procurantes igni plurimo in armis pernactant. at lucis principio placet, uti ex omni ducum numero quinque in montem Idam vaderent silvam caesum, qua Patroclus cremaretur: 5 decretum quippe ab omnibus erat, funus eius publice uti curaretur. iere igitur Ialmenus Ascalaphus Epios et cum Merione Ajax alter. moxque Ulixes et Diomedes busto locum dimetiuntur quinque hastarum longitudine totidemque in transver- 10 sum. advecta dein ligni copia bustum extruitur impositumque desuper cadaver igni supposito cremant exornatum iam decore omni pretiosae vestis: id namque Hippodamia et Diomedea curaverant, quarum Diomedea nimium iuveni et omni affectu 15 dilecta fuerat.

XIII. Ceterum paucis post diebus refectis ex labore vigiliarum ducibus cum luce simul exercitus in campum productus per totum diem in armis agit operiens barbarorum adventum. qui muris despe- 20 ctantes postquam nostros paratos proelio vident, eo die certamen distulere. ita occasu solis Graeci ad naves regressi. at vix principio diei Troiani rati etiam nunc incompressos Graecos, armati portis evolant temere et cum audacia, uti antea soliti: instan- 25 tesque circa vallum certatim tela iacienti crebra magis quam cum effectu nostris ad evitandos tantum ictus compositis. igitur ubi ad multum diem barbari intenti iaculis fessi iam neque ita vehementes animadvertunt, ex parte una nostri erumpunt, in- 30 cursantesque sinistram latum fundunt fugantque: neque multo post ex alio adnventibus iam barbaris ac sine ulla difficultate versis.

XIV. Ita plurimi barbarorum, ubi terga ver-

5 quo P 25 audacia GB | malim erant soliti 27 tanto ictu G tantos ictus B nostrum P 30 animos vertunt Wopkensis animadvertunt Daceria 32 annuentibus B abnventibus P abentibus Perionius.

tere, foede et vice inbellium ab insequentibus proculcati ad postremum disperseunt, in quis Asius Hyrtaco genitus et cum Hippothoo Pylaeus, hi Larisaeis, Asius Sesto regnantes. eodem die vivi a Diomede capiuntur duodecim, ab Aiaee quadraginta. captus etiam Isus et Euander Priamidae. in ea pugna Graecorum Guneus interfectus rex Cyphius, vulneratus etiam Idomeneus dux noster. ceterum ubi Troiani muros ingressi clausere portas et finis instandi factus est, nostri spoliata armis hostilia cadavera adportataque in flumine praecipitant memores paulo ante in Patroclo insolentiae barbarorum dein captivos omnes, uti quem ceperat, in ordine Achilli offerunt: isque vino multo sopita iam favilla reliquias in urnam collegerat: decretum quippe animo gerebat, secum in patrium solum uti adveheret, vel si fortuna in se casum mutaret, una atque eadem sepultura cum carissimo sibi omnium contegi. itaque eos, qui oblati erant, deduci ad bustum, una etiam Priami filios ibique seorsum aliquantum a favilla iugulari iubet, scilicet inferias Patrocli manibus: ac mox regulos canibus dilaniandos iacit confirmatque se non prius desinere pernoctando humi, quam in auctorem tanti luctus sui sanguine vindicasset.

XV. Sed nec multi transacti dies, cum repente nuntiatum Hectorem obviam Pentesileae cum paucis profectum: quae regina Amazonibus incertum pretio an bellandi cupidine auxiliatum Priamo adventaverat: gens bellatrix et ob id ad finitimos indomita, specie armorum inclita per mortales. igitur Achilles paucis fidis adiunctis secum insidiatum pro-

pere pergit atque hostem securum sui praevortit, tum ingredi flumen occipientem circumvenit. ita eumque et omnes, qui comites regulo dolum huiusmodi ignoraverant, ex improviso interficit: at quandam filiorum Priami comprehensum mox excisis manibus ad civitatem remittit nuntiatum quae gesta erant ipse cum caede inimicissimi, tum memoria doloris ferox spoliatum armis hostem, mox constrictis in unum pedibus vinculo curru postremo adnectit, dein ubi ascendit ipse, Automedonti imperat, daret lora equis. ita curru concito per campum, qua maxime visi poterat, pervolat hostem mirandum in modum circumtrahens: genus poenae novum miserandumque.

XVI. At apud Troiani ubi spolia Hectoris desuper ex muris animadvertere, quae Graeci praecipite regis ante ora hostium praetulerant, et filius Priami praemissus ab Achille rem ut gesta erat disseruit, tantus undique versus per totam civitatem luctus atque clamor editur, ut aves etiam consternatae vocibus alto decidisse crederentur nostris cum insultatione reclamantibus. ac mox ex omni parte urbs claudirit: foedat regni habitus atque in modum lugubrem funestumque obducta facies civitatis: cum, sicut in tali nuntio adolet, repente cursus trepidantium fieret in eundem locum ac statim sine ulla certa ratione per diversum fuga: nunc plancus crebri, modo urbe tota silentium ex incerto. inter quae et spes extremas multo credidere cum nocte simul Graecos moenia invasuros excisurosque securos interitu tanti ducis, nonnulli etiam pro confirmato habere Achillem exercitum eum, qui duce Pentesilea Priami rebus auxilio venerat, partibus

XV. XVI Malal. 156.

2 asyus yrtaco G 3 hii larisaeis GB 6 pesus G pey-
sus B Plusus P corr. Mercurus 7 cyneus GB | scyphus GB
utrumque emend. Mercurus 17 maturaret Perizonius moluit
21 iugulari G.

12 praevolat GB pervolat P 17 et—Achille addidi
ex BP. cum desit in G, ceterum in B legitur quae ante et.
vulgo legitur: et ille qui excisis manibus acerbissimae rei
iudicium in se ipse pertulerat 22 mox portis GB.

suorum adiunxisse, postremo omnia adversa hostilia fractas ablatasque opes, nullam salutis spem interempto Hectore in animo habere: quippe is solus omnium in ea civitate adversum tot milia imperatoresque hostium varia semper victoria certaverat. cui fama bellandi inclito per gentes numquam tamen vires consilio superfuerant.

XVII. Interim apud Graecos, ubi Achilles ad naves rediit et cadaver Hectoris in ore omnium est, dolor, quem ob Patrocli interitum paulo ante ceperant, nece metuendi hostis et ob id praecipua laetitia circumscribitur. ac tum universis placet, uti in honorem eius, quoniam abesset hostilis metus, certamen ludis solitum celebraretur: neque minus tamen reliqui populi, qui non certaturo spectandi gratia convenerant, instructi armis paratique adessent: ne qua scilicet hostis quamvis fractis rebus solito tamen insidiandi more irrueret, igitur Achilles victorum praemia, quae ei videbantur maxima, statui imperat. et postquam nihil reliquum erat, reges omnes ad considendum hortatur, ipse medius atque inter eos excelsior. tum primum quadriungis equis Eumelus ante omnes victor declaratur, bigarum praemia Diomedes meruit, secundo post eum Menelaus.

XVIII. Ceterum ad certandum qui sagittarum arte praevalebant Meriones atque Ulixes duos erexere malos, quis religatam linum tenuissimum atque ex transverso extentum utriusque capiti adnectebatur, media columba sparto dependebat: eius contingendae certamen maximum. tum reliquis incasum tendentibus Ulixes cum Merione destinatum confixere. quibus cum a reliquis favor attolleretur, Philocteta non columbam se verum id, quod religata esset, sagitta excisurum promittit: ammirantibus deinde difficultatem regibus, fidem promissi non fe-

licius quam solertius confirmavit: ita disrupto vinculo columba cum maxima populi adclamatione decidit. praemia certaminis eius Meriones atque Ulixes tulere. Achilles duplici extra ordinem munere Philoctetam donat.

XIX. Cursu longo certantibus Oilei Ajax victor excipitur, post quem secundus Polypoetes. duplici campo Machaon, singulari Eurypylos, saltu Tlepolemus, disco Antilochus victores abeunt. praemia luctandi intacta permansere, quippe Ajax arripiens medium Ulixen deicit, qui ruens pedibus eius circumvertitur, atque ita praepedito obligatoque nixu Ajax paene iam victor ad terram ruat. caestibus reliquoque manuum certamine idem Ajax Telainonius palmam refert. cursu in armis postremo Diomedes praevaluit. dein ubi praemia certaminis persoluta sunt, Achilles primum omnium Agamemnoni donum, quod ei honoratissimum videbatur, offert, secundo Nestori, Idomeneo tertio, post quos Podalirio et Machaoni, dein reliquis pro merito ducibus ad postremum eorum sociis, qui in bello occiderant, hisque mandatum, uti, cum tempus fuisset, domum ad necessarios eorum perferret. postquam certandi praemiorumque finis factus et iam diei vesper erat, ad sua quisque tentoria discessere.

XX. At lucis principio Priamus lugubri veste miserabile tectus cui dolor non decus regium, non ullam tanti nominis atque famae speciem reliquam fecerat, manibus vultuque supplicibus ad Achillen venit cum Andromacha, in qua non minor quam in Priamo miseratio. ea quippe deformata multiplici modo Astyanacta, quem nonnulli Scamandrium appellabant et Laodamanta parvulos admodum filios

XX—XXIV Malal. 157. 158 Cedren. P 127. 128 Tzetz. Homer. 307 seq. Const. Manass. P 29 Ptolem. VI p. 35, 5.

3 merionis G 11 circumnectitur B 19 idomeni G idomeni B 29 supplici B. 31 quocum Andromacha non libri, corr. Peiper.

prae se habens regi adiumentum deprecandi addiderat, qui maeroribus senioque decrepitis filiae Polyxeniae umeris innitebatur. sequebantur vehicula plena auri atque argenti pretiosaeque vestis, cum super murum despectantes Troiani comitatum regis oculis prosequerentur. quo viso repente silentium ex admiratione oritur ac mox reges avidi noscere causas adventus eius procedunt obviam. Priamus ubi ad se tendi videt, protinus in os ruit pulverem reliquaque humi purgamenta capiti aspargens: dein orat, uti miserati fortunas suas precatores secum ad Achillem veniant. eius aetatem fortunamque recordatus Nestor dolet, contra Ulixes maledictis insequi et commemorare, quae ad Troiam in concilio ante sumptum bellum ipse adversum legatos dixerat. ea postquam Achilli nuntiata sunt, per Automedontem eum accersi iubet, ipse retinens gremio urnam cum Patrocli ossibus.

XXI. Igitur ingressis ducibus nostris cum Priamo rex genua Achilli manibus complexus „non tu mihi“ inquit „causa huiusce fortunae, sed deorum quispiam, qui postremam aetatem meam, cum misereri deberet, in hac aeternam deduxit confectam iam ac defatigatam tantis luctibus filiorum. quippe hi fisi regno pro iuventutem, cum semper cupiditates animi quoquo modo explere gestiunt, ultro sibi mihi que perniciem machinati sunt. neque dubium cuiquam, quin contemptui sit adolescentiae senecta aetas. quod si interitu meo reliqui huiusmodi facinoribus temperabunt, me quoque, si videntur, exhibeo poenae mortis, cui misero confectoque maeroribus omnes aerumnas, quibus nunc depressus infelicissimum spectaculum mortalibus praebeo, cum

3 numeris G | sequebantur om. GB Deinde sequebantur P
4 nestes GE nestis P 8 causam P 13 docet GB
dolet P | insequi et edit. vet. sine quiete G sine quiete B
30 uideretur GB corr. P

hoc exiguo spiritu simul auferes. adsum ultro, nihil deprecor, vel si ita cordi est, habe in custodia captivitatibus. neque enim mihi quicquam iam superioris fortunae reliquum est, quippe interfecto Hectore cuncta regni concidere. sed si iam Graeciae universae ob meorum male consultata satis poenarum filiorum sanguine et meis aerumnis [persolvi, miserere aetatis] at deos recordatus retorque animos ad pietatem: concede parvulis saltem non animam parentis sed cadaver deprecantibus. veniat in animum recordatio parentis tui omnes curas vigilasque in te tuamque salutem impendentis. sed illi quidem cuncta secundum sua vota proveniant longaque aliter neque mei similem senectam degat“.

XXII. Interea dum haec commemorat, paulatim animo deficere ac dissolvi membris, dein obmutescere occipit, quod spectaculum longe miserum omnibus, qui tum aderant, dolori fuit. dein Andromacha parvulos Hectoris filios ante Achillem prosternit, ipsa fletu lamentabili orans, uti sibi cadaver coniugis intueri saltem concederetur. inter haec tam miseranda Phoenix Priamum sustollere atque uti animum reciperet hortari. tum rex ubi in aliquantum revolvit spiritum, nixus genibus atque utraque manu caput dilanians „ubi nunc illa est“ ait, „quae apud Graecos praecipue erat iusta misericordia? an solum in Priamum circumscribitur?“

XXIII. Iamque omnibus dolore permotis Achilles decuisse ait filios eum suos initio ab eo, quod admiserint, facinore cohibere neque ipsum concedendo tanti delicti participem fieri. ceterum ante id decennium non ita defessum senecta fuisse, ut suis despectui esset, sed obsedis animos eorum

1 adsum en P quod Obrechtus e vestigiis edit. Mediol. addidit
2 habe G primitus habens 7 persolvi miserere aetatis
om. GB habet P 8 at GB ac P 11 in te tuamque edit.
vet. intantumque G intantum atque B tuam in P 21 nam
licet scribi concederet 24 refouit P | nixus libri, nixus
edit. vet.

desiderium rerum alienarum, neque ob mulierem solum unam, sed Atrai atque Pelopis divitiis inhiantes raptum res more incondito perexisse: pro quis aequissimum esse eiusmodi poenas vel etiam ⁵ graviores pendere. namque ad id tempus Graecos secutos morem in bellis optimum, quoscumque hostium pugna conficeret, sepulturae restituere solitos: contra Hectorem supergressum humanitatis modum, Patroclum eripere proelio ausum, scilicet ad in- ¹⁰ lendum ac foedandum cadaver eius: quod exemplum poenis ac suppliciis eorum eluendum, ut Graeci ac reliquae posthac gentes memores ultionis eius mo- ¹⁵ remque humanae conditionis tuerentur. non enim Helenae neque Menelai gratia exercitum relictis sedibus parvulisque procul ab domo, cruentum suo ²⁰ hostilique sanguine inter ipsa belli discrimina huiusmodi militiam tolerare, sed cupere dinoscere, barbarine Graecinae summa rerum potirentur: quamquam instam causam fuisse inferendi belli etiam ²⁵ pro muliere. namque uti ipsi raptu rerum alienarum laetarentur, ita maxime dolori esse his, qui amiserint. ad haec multa infausta detestandaque inprecari confirmareque se capto Ilio ante omnes ³⁰ tanti admissi poenas sanguine eius expetere, ob quam patria parentibusque carens Patroclum etiam solitudinis suae levamen maximum amiserit.

XXIV. Dein consiliatum cum supradictis ducibus surgit: quis omnibus una atque eadem sententia est, scilicet uti acceptis quae allata essent ³⁵ corpus exanime concederet. quod ubi satis placuit, singuli ad sua tentoria discedunt. moxque Polyxena ingresso Achille obvoluta genibus eius sponte servitium sui pro absolute cadaveris pollicetur, quo spectaculo adeo commotus iuvenis, ut qui inimicissimus ob mortem Patrocli Priamo eiusque regno

2 Atrai atque P castratque G om. B 6 hos GB hostium P homines Peiper 17 militia G milicie B | barbarinae greclinae G 26 solitudinis P.

esset, tum recordatione filii ac parentis ne lacrimis quidem temperaverit. itaque manu oblata Polyxenam erigit praedicta prius mandataque cura Phoenici super Priamo. sed rex nil se luctus neque praesentium miseriarum remissurum ait. tum ⁵ Achilles confirmare non prius cupitis eius satis futurum, quam mutato in melius habitu cibum etiam secum sumeret. ita rex veritus ne quae concessa videbantur ipse recusando impediret, demisse omnia quaeque imperarentur facienda decrevit. ¹⁰

XXV. Igitur ubi excussus comis pulvis totusque lotus est, mox a iuvene ipseque et qui cum eo venerant, cibo invitantur. dein ubi saties omnes tenuit, hoc modo Achilles disseruit: „refer nunc iam ¹⁵ mihi, Priame, quid tantum causae fuerit, cur deficientibus quidem vobis in dies copiis militaribus, ingravescentibus autem calamitatibus atque aerumnis Helenam tamen in hodiernum retinendam pute- ²⁰ tis neque velut contagionem infausti ominis propuleritis? quam prodidisse patriam parentesque et quod indignissimum omnium est fratres sanctissimos cognoveritis. namque hi execrati facinus eius ²⁵ ne in militiam quidem nobiscum coniuraverunt: scilicet ne, quam audiri incolorem nollent, ei per se reditum in patriam quaererent. eam igitur cum ³⁰ cerneretis malo omnium civitatem intravisse vestram, non eiecistis? non cum detestationibus extra muros persecuti estis? quid illi senes, quorum filios pugna in dies conficit? nonne adhuc persenserunt eandem causam extitisse tantorum funerum? itane ergo di- ³⁵ vinitus vobis eversa mens est, ut nullus in tanta civitate reperiri possit, qui fortunam labentis patriae dolens de pernicie publica cum exitio eius trans-

1 siliae et P 3 praedicto coniecit Wopkensis 4 post Priamo Obrechtus ex edit. Mediol. recepti ut delaturatur 6 satis om. GB habet P 7 tantum (om. satis) Peiper 9 dedisse GB om. P cum signo lacunae demisse coniecit Dederichus 14 iam nunc ed. Crat. 19 contagione G contagionem B | perpuleritis G prop. B 24 Perizonius maluit redire.

igat? ego quidem aetatis tuae contemplatione atque horum precum cadaver restituam neque umquam committam, ut quod in hostibus comprehenditur crimen malitiae ipse subeam⁴.

5 XXVI. Ad ea Priamus renovato fletu quam miserabili non sine decreto divum adversa hominibus irruere ait: deum quippe auctorem singulis mortalibus boni malique esse neque quoad beatum esse licitum sit, cuiusquam in eum vim inimicitiasque procedere. ceterum se diversi partus quinquaginta filiorum patrem beatissimum regum omnium habitum ad postremum Alexandri natalem diem, quem evitari ne dis quidem praecipientibus potuisse, namque Hecubam foetu eo gravidam facem per quietem edidisse visam, cuius ignibus conflagravisse Idam ac mox continuante flamma deorum delubra concremari omnemque demum ad cineres conlapsam civitatem intactis inviolatisque Antenoris et Anchisae domibus. quae denuntiata cum ad perniciem publicam expectare aruspices praecinerent, inter necandum editum partum placuisse. sed Hecubam more femineo miserationis clam alendum pastoribus Idae tradidisse: eum iam adultum, cum res palam esset, ne hostem quidem quamvis saevissimum ut interficeret pati potuisse: tantae scilicet fuisse eum pulchritudinis atque formae. quem coniugio deinde Oenonae iunctum cupidinem cepisse visendi regiones atque regna procul posita. eo itinere abductam Helenam urgente atque instigante quodam numine cunctorum civium animis, sibi etiam laetitiae fuisse,

18 Tzetz. Antehom. 162. 163.

2 harum edit. prine. 8 quod GB quoad edit. vet. cui ed. Obr. 12 ad add. P 17 domum GB demum P 19 denuntiatum GE denuntiata P 20 vulgata lectio est spectare 21 femineae P 22 in id dextra dedisse G in margine idae tradidisse, in id dextram dedisse B 27 oenoni G Oenonae ed. Venet. (1499) 29 urgentem a. instigantem GB nostram P

neque cuiquam, cum orbari se filio aliove consanguineo cerneret, non acceptam tamen, solo omnium adversante Antenore, qui initio post Alexandri reditum filium suum Glaucum, quod eius comitatum sequutus erat, abdicandum a penetibus suis decreverit, vir domi belloque prudentissimus. ceterum sibi, quoniam ita res ruerent, optatissimum adpropinquare naturae finem omissis iam regni gubernaculis atque cura: tantum se in Hecubae filiarumque recordatione cruciari, quas post excidium patriae captivas incertum cuius domini fastus manerent.

XXVII. Dein omnia, quae ad redimendum filium advectaverat, ante conspectum juvenis exponi imperat: ex quis quicquid auri atque argenti fuit tolli Achilles iubet, vestis etiam quod ei visum est: reliquis in unum collectis Polyxenam donat et cadaver tradidit. quo recepto rex in gratiamne impetrati funeris an si quid Troiae accideret securus iam filiae, amplexus Achillis genua orat, uti Polyxenam suscipiat sibi que habeat: super quam juvenis aliud tempus atque alium locum tractatumque fore respondit, interim cum eo reverti iubet. ita Priamus recepto Hectoris cadavere ascensoque vehiculo cum his, qui se comitati erant, ad Troiam redit.

LIBER QUARTUS.

I. Sed postquam Troianis palam est regem ⁵perfecto negotio inviolatum atque integro comitatu regredi, ammirati laudantesque Graeciae pietatem

XXVII. Malal. 159 init. Cedren. P 128.
I—III. Malal. 159—161 Cedren. P 128.

11 cui G | fastunerent G fastum sustinerent B nostram edit. vet. 13 adnectanerat G adnectanerat B 20 quam GB qua P.

ad caelum ferunt: quippe quis animo ita haeserat nulla spe impetrandi cadaveris ipsumque et qui cum eo fuissent retineri ab Graecis, maxime ob Helenae, quae non remitteretur, recordationem. ceterum viso Hectoris funere cuncti cives sociique adcurrentes fletum tollunt, divellentes comam foedantesque oraniatibus, neque in tanta populi multitudine quisquam in se virtutis aut spei bonae fiduciam credere illo interfecto, qui inclita per gentes fama rerum militarium, in pace etiam praeclara pudicitia, ex qua haud minorem, quam reliquis artibus gloriam adeptus erat. interea sepelivere eum haud longe a tumulo Ili regis quondam, dein exorto quam maximo ululatu postrema funeri peragunt, hinc feminis cum Hecaba deflentibus, hinc reclamantibus Troianis viris et ad postremum sociorum gentibus, quae per dies decem concessa bellandi requie ab ortu solis ad usque vesperam per Troianos gesta nullo usquam remisso lugendi officio.

II. Interim per eosdem dies Penthesilea, de qua ante memoravimus, cum magna Amazonum manu reliquisque ex finitimo populis supervenit. quae postquam interemptum Hectorem cognovit, percussa morte eius regredi domum cupiens ad postremum multo auro atque argento ab Alexandro inlecta ibidem operiri decreverat. dein exactis aliquot diebus copias suas armis instruit. ab seorsum ab Troianis ipsa suis modo bellatoribus satis fidens in pugnam pergit: cornu dextro sagittariis, altero peditibus instructo, medios equites collocat. contra ab nostris ita occursum, ut sagittariis Menelaus atque Ulixes et cum Teucro Meriones, peditibus Aiaces duo Diomedes Agamemnon Tlepolemus et cum Ialmeno Ascalaphus opponerentur, in equites ab

9 *Hoplensis* cui vel cuius inclyta vel qui inclyta — fama erat 13 *elli GB corr. P* 18 nulla *G* 30 post collocat *usq; legitur* in quis ipsa, quae om. *GB*, in *V* legitur in quis ipsa.

Achille et reliquis ducibus pugnaretur. hoc modo instructo utrimque exercitu confligere acies. cadunt sagittis reginae plurimi neque ab Teucris secus bellatum. interim Aiaces et qui cum his erant pedites, contra quos steterant, caedere ac restantes detrudere umbonibus, moxque repulsos obtruncare. neque, quoad deletae peditum copiae, finis fit.

III. Achilles inter equitum turmas Penthesileam nactus hasta petit, neque difficilius quam feminam equo deturbat manu comprehensens comam atque ita graviter vulneratam detrahens. quod ubi visum est, tum vero nullam spem in armis rati fugam faciunt: clausis civitatis portis nostri reliquos, quos fuga bello exemerat, insecuti obtruncant, feminis tamen abstinentes manus parcentesque sexui. dein uti quisque victor, interfectis quos adversum ierant, regrediebatur, Penthesileam visere seminecem etiam nunc admirarique audaciam. ita brevi ab omnibus in eundem locum concursum placitumque, uti, quoniam naturae sexusque conditionem superare ausa esset, in fluvium reliquo adhuc ad persentiendum spiritu aut canibus dilanianda iaceretur. Achilles interfectam eam sepelire cupiens mox a Diomede prohibitus est. is namque percontatus circumstantes, quidnam de ea faciendum esset, consensu omnium pedibus adtractam in Scamandrum praecipitat, scilicet poenam postremae desperationis atque amentiae. hoc modo Amazonum regina deletis copiis, quibuscum auxiliatum Priamo venerat, ad postremum ipsa spectaculum dignum moribus suis praebuit.

IV. At sequenti die Memnon Tithoni atque

IV—VII. Malal. 161—164 Cedren. P 128. 129.

7 finis fait *P* 12 cum vero *G corr. P* 15 manu *GB corr. P* 16 atque *GB* uti quisque *PV* 27 scilicet p|||t poenam *G Daceria maluit* poena vel in poenam, *Vindigius* Iulianum p. 32 tithonis *GB titoni P*.

Aurorae filius ingentibus Indorum atque Aethiopum copiis supervenit, magna fama, quippe in unum multis milibus armatis vario genere spes etiam votaque de se Priami superaverat. namque omnia
 5 circum Troiam et ultra, quae visi poterant, viris atque equis repleta splendore insignium refulgabant. eos omnes iugis Caucasi montis ad Troiam duxit, reliquos neque numero inferiores imposito Phaladuce atque rectore mari misit. qui adpulsi Rhodum, ubi animadvertere insulam Graecis sociam,
 10 veriti, ne re cognita incenderentur naves, ibidem operiebantur: ac mox divisi in Camiram et Ialyum, urbes opulentas. neque multo post Rhodii Phalam incusare, quod paulo ante eversa ab Alexandro Sidona patria sua auxilium ei, a quo laesus sit, ferre cuperet: quo animos exercitus permoverent, confirmare haud dissimiles barbarorum videri eos, qui tam indignum facinus defenderent. multa praeterea, quae accensura vulgum et pro se facturi
 15 essent, disserere: quae res haud frustra fuit. Phoenices namque, qui in eo exercitu plurimi aderant, permoti querelis Rhodiorum an cupidine diripiendarum rerum, quas secum advexerant, Phalam lapidibus insecuti necant distributice per supradictas
 20 urbes aurum ac reliqua praedae inter se dispertiant.

V. Interim exercitus, qui cum Memnone venerat, positus per locos patulos castris, nam intra moenia haud facile tanta vis hominum retineri poterat, diversi suo quisque genere exercebantur.
 25 neque eadem in arte simplex atque idem modus, sed ut quoque regionis suae mos adsuefecerat, ita

3 genere insignium libri, insignium om. V quae vox fortasse huc e sequentibus irrepit 4 votaque quae G 5 Obrechtus non male qua usi poterat, ut supra III 15 12 camiram GB calysum GB utraque corr. Mercerus 14 palam GB Phalam P 19 factura VP 23 aduxerant GB adduxerat P, Dederichus aduxerat 30 praepositionem in addidi cum Hildebrando, habet eam post neque V.

telis aliis in alium modum formatis scutorum etiam et galearum multiformi specie horrendam belli faciem praebuerant. at ubi triti aliquot dies et miles bellum cupit, simul cum luce exercitus omnis signo dato in proelium ducitur cumque his Troiani et qui
 5 intra moenia socii fuerant. at contra Graeci instructi pro tempore operiri, debilitati aliquid animos metu ingentis atque incogniti hostis. igitur ubi intra teli iactum ventum est, tum vero barbari clamore ingenti ac dissono ruinae in modum inrum-
 10 punt, nostri confirmati inter se satis impigre vim hostium sustentavere. sed postquam acies renovatae atque in ordinem reformatae sunt et iaci hinc atque inde tela coepere, cadunt utriusque exercitus plurimi, neque finis fit, quoad Memnon curru vectus
 15 adhibito secum fortissimo quoque medios Graecorum invadit, primum quemque obvium fundens aut debilitans. ita iam plurimis nostrorum interfectis duces, ubi fortuna belli eversa neque spes reliqua nisi in fuga est, victoriam concessere. eo die in-
 20 censae deletaeque naves omnes forent, ni nox per fugium laborantium ingruentesque hostes ab incepto cohibisset: tanta in Memnone bellandi vis peritiaeque et nostris adversae res.

VI. Igitur Graeci, postquam requies est, perculti inter se ac summae rerum diffidentes per universam noctem quos in bello amiserant sepelivere. dein consilium futuri certaminis adversum Memnonem ineunt: ac placet sorte eligi nomen ducis cum eo bellaturi. tunc Agamemnon Menelaum excipit,
 25 Ulixen, Idomeneum: reliquorum sors agi coepta Aiacem Telamonium votis omnium deligit. ita relictis cibo corporibus reliquum noctis cum quiete transigunt. at lucis principio armati instructique

3 praebuerant nos scripsimus, libri habent praebuerant 8 uigentis G 18 primis G 19 eersa V 22 ingruentes B 31 Idomeneus GB corr. V

pro negotio egrediuntur. neque segnius a Memnone actum, cum quo Troiani omnes. ita hinc atque inde ordinato exercitu proelium initum. plurimi utriusque partis ut in tali certamine cadunt, aut 5 icti graviter proelio decedunt. in quo bello Antilochus Nestoris obvius forte Memnoni interficitur. moxque Ajax, ubi tempus visum est, inter utramque aciem progressus accessit regem, praedicto prius Ulixi et Idomeneo, ab ceteris uti se defenderent. 10 igitur Memnon ubi ad se tendi videt, curra desilit configitque pedes cum Aiace magno utriusque partis metu atque expectatione: cum dux noster summa vi umbonem scuti eius telo in aliquantum foratam gravis atque summis viribus ingruens inpulit 15 vertitque in latus. quo viso regis comites adcurrere, Aiacem exturbare nitentes. tum Achilles, ubi barbaris intercedi videt, pergit contra et nudatum scuto hostis iugulum hasta transfigit.

VII. Ita praeter spem interfecto Memnone 20 animi hostium commutantur et Graecis aucta fiducia: iamque Aethiopum versa acie nostri instantes caedunt plurimos. tum Polydamas renovare proelium cupiens circumventus ad postremum atque ictus inguina ab Aiace interficitur, Glaucus Antenoris, 25 adversum Diomedem adstans, Agamemnonis telo cadit. tum vero cerneret hinc Aethiops cum Troianis per omnem campum sine ordine atque imperio fugientes multitudine ac festinatione inter se implicari cadere ac mox palantibus equis proculcari, hinc 30 Graecos resumtis animis sequi caedere impeditosque dissolvere atque ita confodere laxatos. redundant circa muros campi sanguine, et omnia, qua hostis intraverat, armis atque cadaveribus completa sunt. in ea pugna Priami filiorum Aretus et 35 Echemmon ab Ulixee interfecti, Dryops Bias et

22 plurimos] primus GB 34 areius libri Aretus Dederichus Echemmon G Archemmon B Echemmon Petavlanus 35 Dryaspisbia G Dryaspi spia et B taududum corr.

Corythion ab Idomeneo, ab Aiace Oilei Ilioneus cum Philenore, itemque Telestes a Diomede, ab Aiace altero Antiphonus Agavus Agathon atque Glaucus 5 et ab Achille Asteropaeus: neque prius finis factus, quam Graecos saties et ad postremum fatigatio incessit.

VIII. At ubi ab nostris in castra recessum est, missi ab Troianis, qui peterent eorum qui in bello ceciderant humandi veniam: collectos suos quisque igni cremant et more patrio sepeliunt seorsum ab 10 ceteris cremato Memnone, cuius reliquias urnae conditas per necessarios regis remisere in patrium solum. at Graeci lautum bene cadaver Antilochi iustisque factis Nestori tradunt eumque orant, ferret animo aequo fortunae bellique adversa. ita ad postremum 15 corpora sua quisque curantes vino atque epulis per multam noctem Aiacem simulque Achillen laudibus celebrant atque ad caelum ferunt. at apud Troiam, ubi requies funerum est, non iam dolor in casu Memnonis, sed metus summae rerum et desperatio 20 inceserat, cum hinc Sarpedonis interitus, inde secuta paulo post Hectoris clades spes reliquas animis abstulisset neque, quod postremum in Memnone fortuna obtulerat, reliquum iam existeret. ita confluentibus in unum tot adversis curam omnem exsurgendi omiserant.

IX. At post paucos dies Graeci instructi armis processere in campum lacescentes, si auderent, ad bellandum Troianos. quis dux Alexander cum reliquis fratribus militem ordinat atque adversum pergit. 30

IX. Malal. 164 Cedren. P 129.

1 chorythion ad idomeneo GB corr. P 2 thyestes et addunt libri ante Telestes, eapanzit Dederichus 3 antipus libri corr. Dederichus 4 asteropaeus G 5 ad om. G 19 cassum G casu B 20 rerum et PV, et om. GB, malim metus et s. r. d. 21 insecta B 23 quod om. GB add. V atque ad postremum B 24 relictum iam existere G rerequum iam nil existere B nostrum VP 27 dies om. G.

sed priusquam ferire inter se acies, aut iaci tela
coepere, barbari desolatis ordinibus fugam faciunt:
caesique eorum plurimi, aut in flumen praeceps dati,
cum hinc atque inde ingrueret hostis atque undique
adempta fuga esset. capti etiam Lycaon et Troilus
Priamidae, quos in medium productos Achilles ingu-
lari iubet indignatus nondum sibi a Priamo super
his, quae secum tractaverat, mandatum. quae ubi
animadvertere Troiani, tollunt gemitus et clamore
lugubri Troili casum miserandum in modum deflent
recordati aetatem eius admodum immaturam, qui in
primis pueritiae annis cum verecundia ac probitate,
tum praecipue forma corporis amabilis atque acceptus
popularibus adolecebat.

X. Deinde transactis paucis diebus solemne
Thymbraei Apollinis incessit et requies bellandi per
indutias interposita. tum utroque exercitu sacrificio
insistente Priamus tempus nactus Idaeum ad
Achillen super Polyxena cum mandatis mittit. sed
ubi Achilles in luce ea, quae inlata erant, cum
Idaeo separatim ab aliis recognoscit, cognita re apud
naves suspitio alienati ducis et ad postremum in-
dignatio exorta. namque antea rumorem proditionis
ortum clementer per exercitum in veram traxe-
rant. ob quae simul uti concitatus militis animus
leniretur, Ajax cum Diomede et Ulixae ad lucum
pergunt hique ante templum resistunt operientes,
si egrederetur, Achillen simulque uti rem gestam
iuveni referrent, de cetero etiam detererent in col-
loquio clam cum hostibus agere.

XI. Interim Alexander compositis iam cum
Deiphobo insidiis pugionem incinctus ad Achillen
ingreditur confirmator veluti eorum, quae Priamus
pollicebatur moxque ad aram, quo ne hostis dolum

X. XI. Malal. 165. 166 Cedren. P 130 Tzet. Posthom.
385—425 Const. Manass. P 29.

2 solutis P 18 nactus G 34 ne qua voluit Heinsius.

persentisceret aversusque a duce, adsistit. dein ubi
tempus visum est, Deiphobus amplexus inermem
iuvenem quippe in sacro Apollinis nihil hostile
metuentem exoculari gratularique super his, quae
consensisset, neque ab eo divelli aut omittere, quoad
Alexander librato gladio procurrensque adversum hos-
tem per utrumque latus geminato ictu transfigit.
at ubi dissolutum vulneribus animadvertere, e parte
alia, quam venerant, prouunt: re ita maxima et
super vota omnium perfecta, in civitatem recurrunt.
quos visos Ulixes „non temere est,“ inquit, „quod hi
turbati ac trepidi repente prosiluerunt.“ dein ingressi
lucum circumspectientesque universa animadvertunt
Achillen stratum humi exsanguem atque etiam tum
seminecem. tum Ajax „fuit“ inquit „confirmatum ac
verum per mortales nullum hominum existere potuisse,
qui te vera virtute superaret, sed, ut palam
est, tua te inconsulta temeritas prodidit.“ dein Achil-
les extremum adhuc retentans spiritum „dolo me
atque insidiis“ inquit „Deiphobus atque Alexander
Polyxenae gratia circumvenere.“ tum exspirantem
eum duces amplexi cum magno gemitu atque ex-
oculati postremum salutant. denique Ajax exanimem
iam ueris sublatum et luco effert.

XII. Quod ubi animadvertere Troiani, omnes
simul portis prouunt eripere Achillen nitentes at-
que auferre intra moenia scilicet more solito illu-
dere cadaveri eius gestientes. contra Graeci cognita
re arreptis armis tendunt adversum: paulatimque
omnes copiae productae: ita utrimque certamen brevi
adolevit. Ajax tradito his, qui secum fuerant, cada-
vere eius infensus Asium Dymantis Hecubae fra-
trem, quem primum obvium habuit, interficit. dein

XII. Malal. 167 Tzet. Posthom. 425.

G procurrensque librt, que om. edit. 9 nenonunt GB,
corr. VP 11 quo viso V 32 Asium dimantis G Asium
clymantis B.

plurimos, uti quemque intra telum, ferit, in quis Nastes et Amphimachus reperti Cariae imperitantes. iamque duces Ajax Oilei et Sthenelus adiuncti multos interficiunt atque in fugam cogunt. quare Troiani caesis suorum plurimis nusquam ullo certo ordine aut spe reliqua resistendi dispersi palantesque ruere ad portas neque usquam nisi in muris salutem credere. quare magna vis hominum ab insequentibus nostris obruantur.

XIII. Sed ubi clausis portis finis caedendi factus est, Graeci Achillen ad naves referunt. tuncque desilentibus cunctis ducibus casum tanti viri plurimi militum haud condolere, neque, uti res exposcebat, tristitia commoveri: quippe animo inhaeserat Achillen saepe consilia proferendi exercitus inisse cum hostibus: ceterum interfecto eo summa militiae orbata et ademptum conplurimum: et viro egregio bellandi ne honestam quidem mortem, aut aliter quam in obscuro oppetere licuerot. igitur propere ex Ida adportata ligni vis multa atque in eodem loco, quo antea Patroelo, bustum extruunt. dein imposito cadavere subiectoque igni iusta funeri peragunt Aiace praecipue insistente, qui per triduum continuatis vigiliis labore non destitit, quam reliquiae coadunarentur. solus namque omnium paene ultra virilem modum interita Achillis consternatus est, quem dilectum praeter ceteros animo summis officiis percusserat quippe cum amicissimum et sanguine coniunctum sibi, tum praecipue plurimum virtute ceteros antecedentem.

1 primus G cf. p. 73, 18 74, 22 2 rastes GB corr. Mercerus 4 fundunt PV interficiunt B om. G 5 numerum GB corr. VP 11 cumque GB corr. BV 13 cum dolore libri, Orellius non male condolere 14 quis add. non male PV post quippe | in animo haeserat BVP 16 summa m. orbata, quod suspicatus sum, tuerit V summam m. orbata m. rell. 17 spei quam plurimum VP | et GB cui V 19 licuerit libri, nos e coniectura scripsimus licuerat 22 funere G¹ 28 perconsulerat GB, nostrum edit. uet.

XIV. Contra apud Troianos laetitia atque gratulatio cunctos incesserat interfecto quam metuendo hoste: hique Alexandri commentum laudantes ad caelum ferunt, scilicet cum insidiis tantum perfecit, quantum ne in certamine auderet quidem. inter quae nuntius Priamo supervenit Eurypyllum Telephi ex Moesia adventare, quem rex multis antea inlectum praemiis, ad postremum oblatione desponsae Cassandreae confirmaverat. sed inter cetera, quae ei pulcherrima miserat, addiderat etiam vitem quandam auro effectam, et ob id per populos memorabilem. ceterum Eurypyllus virtute multis clarus Moesiacis modo Ceteisique instructus legionibus summa laetitia a Troianis exceptus spes omnes barbaris in melius converterat.

XV. Interim Graeci ossa Achillis urna recondita adiunctaque simul Patroeli in Sigeo sepelivere: cui sepulchrum etiam extruendum ab his, qui in eo loco habebant, mercede Ajax locat indignatus iam de Graecis, quod nihil in his dignum doloris iuxta amissionem tanti herois animadverterat. per idem tempus Pyrrhus, quem Neoptolemum memorabant, genus Achille ex Deidamia Lycomedis superveniens offendit tumulum extractum iam ex parte maxima. dein percontatus exitum paternae mortis Myrmidonas gentem fortissimam et inclitam bellandi armis atque animis confirmat, impositoque faciendo operi Phoenice ad naves atque ad tentoria parentis vadit: ibi custodem rerum Achillis Hippodamiam animad-

9 Ptolem. VI p. 37, 14.
XV. Const. Manass. 29.

6 inter quae tam laeta P 13 ceterisque GB citisque A Obrechtus coniecit Ceteisique 16 urnae edit. princ. cf. s. 18. V 15. 19 habitabat VP 21 animadverteret BV 25 doctusque post mortis add. VP 28 phynice G | contendit B.

vertit. moxque adventu eius cognito in eundem locum a cunctis ducibus concurrit: hique, uti animum aequum haberet, deprecantur. quis benigne respondens nec sibi ait ignoratum esse omnia, quae divinitus confierent, fortè pectore patienda, neque cuiquam super fatum vivendi concessam legem: turpem namque ac detestandam viris fortibus conditionem senectae, contra imbellibus optabilem. ceterum sibi eo leviorè dolorem esse, quod non in certamine neque in luce belli Achilles interfectus esset, quo fortiorem ne optasse quidem quemquam existere nunc vel in praeteritum excepto uno illo Hercule. addit praeterea: solum virum dignum ea tempestate, sub cuius manibus excindi Troiam deceret, neque tamen abnuere quod imperfectum a patre relictum esset a se atque a circumstantibus perfici.

XVI. Postquam finem loquendi fecit, in proximum diem certamen pronuntiatum. duces omnes, ubi tempus visum est, solito ad Agamemnonem cenatum veniunt, in quis Aiax cum Neoptolemo, Diomedes Ulixes et Menelaus hique inter se eundem locum cenandi capiunt. interim inter epulas plurima iuveni patris fortia facinora numerare virtutemque eius commemorando efferre laudibus: quis Pyrrhus non mediocriter laetus accensusque industria se omni opere conari respondit, quo ne indignus patris meritis existeret. dein ad sua quisque tentoria quietum abeunt. at postero die simul cum luce invennis castris egressus offendit Diomedem cum Ulixè. quos salutato quid causae foret percontatur hique aiunt interponendam duorum dierum moram ad reficiendos militum eius animos, longo itinere maris torpentibus etiam nunc membris et ob id nequam satis firmo nisu, ut solitis viribus agerent.

5 conferrent GB confierent vet. editi. 23 enumerare P 25 industria euixurum P enisaurum V 26 ope BVg conari om. G habet Bg 31 duorum ante dierum e coniectura addidi.

XVII. Itaque ex eorum sententia biduum interpositum, quo transacto omnes duces regesque suis quisque militibus instructis exercitum ordinant atque ad pugnam vadunt. in quis Neoptolemus regens medios circum se Myrmidonas statuit atque Aiaceum, quem adfinitatis merito parentis loco percolebat, interim Troiani vehementer pavere, maxime quod suis in dies deficientibus auxiliis novus adversum se miles pararetur cum memorando duce: tamen Eurypyli hortatu arma capient: is namque adiunctis secum regulis copias suas Troianis mixtas porta educit: atque ita ordinata acie medium sese locat. tum primum Aeneas parato certamine intra muros manet execratus quippe Alexandri facinus commissum in Apollinem, cuius sacra is praecipue tuebatur. sed ubi signum bellandi datum est, manus conserunt magna vi utrimque decertantes caduntque plurimi. interim Eurypylus obvium forte nactus Peneleum proturbat hasta atque interficit. inde multo saevior Nireas aggressus moxque opruncat. iamque deturbatis qui in acie steterant, medios aggrediebatur: cum Neoptolemus re cognita comminus advolat deiectumque curru hostem et ipse desiliens gladio impigre interficit. tum ablatum propere cadaver atque ad naves iussu eius perlatum. quod ubi animadvertere barbari, quibus spes omnis in Eurypylo fuerat, sine certo ordine aut rectore fuga proelium deserunt atque ad muros revolant, tum plurimi eorum in fuga interfecti.

XVIII. Igitur postquam fuis hostibus ad naves revertere Graeci, ex consilii sententia Eurypyli cremata ossa atque urnae condita patri remittunt, scilicet memores beneficiorum atque amicitiae. crematiam per suos Nireus atque Peneleus, seorsum sin-

7 pavere — miles om. GB praebet V 10 is addit PV 13 aspernato VP 15 apolline GB corr. VP cf. p. 92, 28 20 nerea GB Nireas P 21 aggrediebantur G 34 nereus GB.

guli. at postero die per Chrysen cognoscitur Helenum Priami fugientem scelus Alexandri apud se in templo agere: moxque ob id missis Diomedē et Ulixē tradidit sese deprecatus prius, uti sibi partem aliquam regionis, in qua reliquam vitam degeret semotam ab aliis concederet. dein ad naves ductus ubi concilio mixtus est, multa prius locutus non meta ait se mortis patriam parentesque deserere, sed deorum coactum aversione, quorum delubra violari ab Alexandro neque se neque Aeneam quisse pati: qui metuens Graecorum iracundiam apud Antenorem ageret senemque parentem, de cuius oraculo imminetia Troianis mala cum cognovisset, ultro supplicem ad eos decurrere. tunc nostris festinantibus secreta dinoscere, Chryses nutu uti silentium ageretur significat atque Helenum secum abducit. a quo doctus cuncta Graecis uti audierat refert, addit praeterea tempus Troiani excidii idque administris Aenea atque Antenore fore. tum recordati eorum, quae Calchas edixerat, eadem cuncta congruentiaque animadvertunt.

XIX. Dein postero die egresso utrimque milite ad bellandum plurimi Graecorum cadunt, sed ex sociis auxiliariis pars maxima. at ubi vehementius ab nostris instatur et omni ope bellum finire in animo est, signo dato dux duci occurrat atque in se proelium convertant. tunc Philocteta progressus adversus Alexandrum lacessit, si auderet, sagittario certamine. ita concessu utriusque partis Ulixes atque Deiphobus spatium certaminis definiunt. igitur primus Alexander incassum sagittam contendit, dein Philocteta insecutus sinistram manum hosti transfigit, reclamanti per dolorem dextrum oculum per-

XIX. Malal. 140 Cedren. P 130.

1 chrysin GB Chrysem P 10 nequisse B 12 agere GB ageret P 23 ad bellandum — maxima PV ab alexandro cadunt ad solis partem maximam GB 25 statur GB corr. VP 29 utrius G.

forat ac iam fugientem tertio consecutus vulnere per utrumque pedem traicit fatigatumque ad postremum interficit, quippe Herculis armatus sagittis, quae infectae Hydrae sanguine haud sine exitio corpori figebantur.

XX. Quod ubi animadvertere barbari, magna vi irruunt, eripere Alexandrum cupientes: multisque suorum interfectis a Philocteta negotium tamen peragunt, atque in civitatem reportant. tum Aiax Telamonius insecutus fugientes ad usque portam pergit. ibi caesa vis multa hostium, cum festinantibus inter se et singulis evadere inter primos cupientibus magis in ipso aditu multitudine sua detinerentur. interim multi eorum, qui primi evaserant, super muros siti collecta undique cuiuscumque saxa super clipeum Aiaces deiecere, congestamque quam plurimam terram desuper volvere, scilicet ad depellendum hostem: cum supra modum gravaretur egregius dux, facili scuto decutiens haud segnius imminere. denique Philocteta eos, qui in muris locati erant, eminus sagittis proturbat multosque interficit. neque secus ab reliquis in parte alia res gestae. atque eo die excisa eversaque moenia hostium forent, ni nox iam ingruens nostros ab incepto cohibuisset. qui ubi ad naves regressi sunt, laeti Philoctetae facinoribus et ob id maximam animo fiduciam gestantes, summo favore ac laudibus ducem celebrant. qui simul cum luce adiunctis sibi reliquis ducibus in proelium egressus hostes metu sui adeo deterruit, ut vix se moenibus defendensent.

XXI. Interim Neoptolemus apud tumulum Achillis, postquam in auctorem paternae caedis vindicatum est, initium lugendi sumit, una cum Phoe-

XXI. XXII. Malal. 141. 142.

4 corporis G 11 pergit G peragit B peragit V 14 auaserunt G¹ 16 deiecere GB deiecere PV 22 aliqua GB alla VP cf. 54, 16 55, 16 56, 2 77, 8.

nice atque omni Myrmidonum exercitu comas sepulchro deponit pernoctatque in loco. per idem tempus filii Antimachi, de quo supra memoravimus, adiuncti Priami rebus ad Helenum veniunt eumque ut ad amicitiam cum suis redeat deprecati, ubi nihil proficiunt, ad suos remeantes Diomedii atque Aiaci alteri itineris medio occurrunt: ab quis comprehensi perductique ad naves, quinam essent et rem ob quam venerant omnem expediunt. tum recordati patris eorum et quae adversum legatos dixerit molitusque sit, tradi eos popularibus atque ante spectum barbarorum produci iubent, dein lapidibus iniectis necari. interim Alexandri funus per portam aliam ad Oenonen, quae ei ante Helenae raptum nupserat, necessarii sui uti sepeliretur perferunt. sed fertur Oenonen viso cadavere Alexandri adeo commotam, uti amissa mente obstupesceret ac paulatim per maerorem deficiente animo concideret. atque ita uno eodemque funere cum Alexandro contegitur.

XXII. Ceterum Troiani, ubi hostis muris infestus magis magisque saevit, neque iam resistendi moenibus spes ulterius est aut vires valent, cuncti proceres seditionem adversum Priamum extollunt atque eius regulos: denique accito Aenea filiisque Antenoris decernunt inter se, uti Helena cum his, quae ablata erant, ad Menelaum duceretur. quod postquam Deiphobus cognovit, traductam ad se Helenam matrimonio sibi adiungit. ceterum ingressus concilium Priamus, ubi multa ab Aenea contumeliosa ingesta sunt, ad postremum ex consilii sententia iubet ad Graecos cum mandatis belli deponendi ire Antenorem: qui ex muris signum legationis ostendens, ubi a nostris recessum est, ad naves venit. ubi benigne salutatus atque exceptus

3 de quibus PV 14 per partem aliam portae GB
nostrum Dederichus 14 16 teonem G 31 in concilii G
cons. B ex cons. VP.

summum fidei benevolentiaeque erga Graeciam testimonium capit maximeque a Nestore, quod Menelaum insidiis Troianorum appetitum consilio suo atque auxilio filiorum servaverit: pro quis Troia eversa multa praeclara polliceri hortarique, uti dignum memoria pro amicis adversum perfidos moliretur. tunc longam exorsus orationem semper, ait, principes Troiae poenam ob male consulta divinitus consequi. dein subiungit Laomedontis adversum Herculem famosa periuria insecutamque eius regni eversionem: qua tempestate Priamus parvulus admodum atque expertus omnium, quae gesta erant, petitu Hesionae regno impositus est. eum male iam inde desipientem cunctos sanguine et iniuriis insectari solitum, parcum in suo atque appetentem alieni, quo exemplo veluti pessima contagione imbutos filios eius neque sacro neque profano abstinuisse. ceterum se eadem stirpe, qua Priamum Graecis coniunctum, animo semper ab eo discerni: Hesionam quippe Danai filiam Electram genuisse, ex qua ortum Dardanum, qui Olizonae Phinei iunctus Erichthonium ediderit, eius Tros, dein ex eo Ilus Ganymedes et Cleomestra, ex Cleomestra Asaracus, atque ex eo Capys Anchisae pater. Ilum dein Tithonum et Laomedontem genuisse, ex Laomedonte Hicetaonem Clytium Lampum Timoetem Bucolionem atque Priamum genitos rursusque ex Cleomestra et Aesyete se genitum. ceterum Priamum cuncta iura adfinitatis proculantem magis in suos superbiam atque odium exercuisse. postquam finem loquendi fecit, postulat, uti, quoniam a senibus legatus pacis missus esset, darent de suo numero,

4 eu. p. q. Tr. GB p. q. Tr. eu. PV 15 prauum in-
suetum libri, corr. V. Hildebrandus non male pravi nec vel non
insuetum 21 quo GB | qui addidi | obzone GB cf. p. 55, 8
| sine GB | iunctos GB iunctus V 22 erethonium G
ericti. B | ei dederit GB ediderit Obrechtus 23 gany-
medis G 25 Laom. gen. ex om. G gen. ex Laom. om. B
addit PV 28 soete GB, Aesyete restituit Mercerus.

cum quis super tali negotio disceptaret: electique Agamemnon Idomeneus Ulixes atque Diomedes, qui secreto ab aliis proditorem componunt. praeterea placet, uti Aeneae, si permanere in fide vellet, pars praedae et domus universa eius incolumis, ipsi autem Antenori dimidium bonorum Priami regnumque uni filiorum eius, quem elegisset, concederetur. ubi satis tractatum visum est, Antenor ad civitatem dimittitur, referens ad suos composita inter se longe alia, in quis, donum Minervae parari a Graecis eosque cum gratia cupere recepta Helena acceptoque auro bellum omittere atque ad suos regredi. ita composito negotio Antenor traditoque sibi Talthybio, quo res fidem acciperet, ad Troiam venit.

LIBER QUINTUS.

I. Antenore Talthybioque civitatem ingressis cuncti populares sociique cognita re prope concurrunt, cupientes dinoscere, quae apud Graecos actitata essent, quis Antenor in proximum diem relata differt: atque ita dimisso conventu disceditur. cum inter epulas Talthybius interesset, filios suos monere Antenor nihil his in vita custodiendum, quam uti antiquissimam ducerent cum Graecis amicitiam, dein singulorum probitatem fidem atque innocentiam commemorando ammiratur. ita finito convivio tum disceditur. at lucis principio, omnibus iam in consilio expectantibus audire, si quis modus tantis malis fieret, cum Talthybio ipse venit neque multo post Aeneas, dein Priamus cum residuis regulis. denique ubi ea, quae a Graecis audierat, dicere iussus est, hoc modo disseruit.

4 aeneas GB corr. V 14 acceperit GB corr. V 17
acta B 19 tum i. e. cum V 25 tum] quietum PF.

II. „Grave, Troiani principes vosque socii, grave bellum nobis exitisse adversum Graeciam; gravius vero multoque durius, mulieris causa hostesque effectos quam amicissimos, qui inde iam a Pelope orti adfinitatis etiam iure nobis coniuncti sunt. namque si praeterita mala summam attingere oporteat, numquam civitas nostra depressa aerumnis ad requiem emerit. usquamne nobis defuere fletus, aut sociis imminutae calamitates? quando non amici parentes propinqui filii denique in bello amissi? et, ut ex me reliquorum luctum memoriam recenseam, quidnam in Glaucio filio toleravi? cuius interitus, quamquam acerbus mihi, tamen non ita dolori fuit, quam tempus illud, quo adiunctus Alexandro ad raptum Helenae comitatum sui praebuit. sed praeteritorum saties: futuris saltem parcendum ac consulendum est. Graeci homines custodes fidei ac veritatis, principes benivolentiae atque officiorum. testis his rebus Priamus, qui ipso strepitu discordiarum fructum tamen misericordiae eorum tulit: neque inferendo bellum quicquam prius temeratum ab his, quam perfidiam in ipsa legatione insidiasque ab nostris experti sunt. in qua re, dico enim quod sentio, Priamus eiusque filii auctores: in his etiam Antimachus, qui recens amissis liberis iniquitatis suae poenas luit. haec omnia in gratiam Helenae gesta, scilicet eius mulieris, quam ne Graeci quidem recipere gestiant. retineatur igitur in civitate ea femina, ob quam nulla gens, nulli usquam populi amici aut non infesti huic regno. nonne sponte supplices, ut recipiant eam, rogabimus? non omni modo satisfaciemus laesis iam totiens per nos? non in futurum saltem reconciliabimus tales viros?

25 Tzetz. Antehom. 158.

3 hostes B 7 en unquam P quod suspicatus est Mercurus cum signo interrogations 8 unquamne P 16 actus V 19 qui in P 26 gratia GB gratiam P 31 rogavimus G rogabimus B.

X. Latini ut supra Ge. Nil. 65

ego quidem abibo hinc iam et discedam longius, neque committam, ut ulterius intersim malis nostris. fuit tempus, quo manere in hac civitate iocundum erat: socii, amici, propinquorum salus, patria denique incolumis adtinere in hunc diem. contra nunc quid horum non imminutum, aut in totum sublatum nobis est? non feram me cum his morari, quorum opera cuncta mihi cum patria concidere. et eos quidem, quos in bello fortuna eripuit, utcumque iam sepelivimus concedentibus ultro veniam hostibus, sed postquam deorum arae atque delubra sanguine humano per scelus infecta sunt, hoc etiam amisimus, quippe quis maiora supplicia post mortem carissimorum, quam in amissione subeunda sunt. quae ne accidant, nunc saltem providete. auro atque aliis huiusmodi praemis redimenda patria est. multae in hac civitate dites domus, singuli pro facultatibus in medium consulamus, postremo offeratur pro vita hostibus, quod mox interitu nostro ipsorum futurum est. templorum etiam, si necesse erit, ornamentis pro incolumitate patriae utendum est: solus suas opes intus custodiat Priamus, solus divitias potiores civibus suis teneat, his etiam, quae cum Helena rapta sunt, incubet, videatque, quem ad finem utendum putet patriae calamitatibus. nos victi iam sumus malis nostris.⁴

III. Haec atque alia cum lacrimis disserente eo cuncti simul gemitum edunt, tendentes ad caelum manus annuere, tot adversis rebus Priamum singuli vel inter se omnes finem miseriarum deprecantes, ad postremum uno ore patriam redimendam clamant. in quis Priamus dilanians caput fletu quam miserabili non solum iam se ait odio dis, verum suis hostem effectum, quippe cui non amicus antea,

3 qua G 5 fort. obtinere 8 mihi om. P 14 ipsa post in add. VP 24 rapte sunt G rapta sunt B videatque B 29 abnuere GB corr. VP 33 nersam G.

non propinquus, non denique civis inveniri posset, qui aerumnis suis ingemesceret. namque optasse haec non nunc demum, verum vivis Alexandro atque Hectore agi coepta. sed quoniam praeterita revocare nulli concessum esset, praesentium habendam curam rationemque futuris adhibendam. se namque omnium, quae haberet, ad redemptionem patriae potestatem dare: quam rem Antenori agenda permittere. ceterum se, quoniam odio iam suis esset, abire e conspectu consentientem his, quae inter se decernerent.

IV. Tum separato rege placet, uti Antenor ad Graecos redeat exploratum voluntatem certam adiunctusque ei, uti voluerat, Aeneas. ita composita re disceditur. sed media ferme nocte Helena clam ad Antenorem venit suspicans tradi se Menelao et ob id iram derelictae domus metuens: itaque eum orat, uti inter cetera sui quoque apud Graecos commemorationem faceret ac pro se deprecaretur. ceterum, ut cognitum est, post Alexandri interitum invisa ei apud Troiam fuere omnia desideratusque ad suos reditus. at lucis initio quibus imperatum erat ad naves veniunt, decretum civium cunctis narrant: itaque cum quis antea ad confirmanda, quae tempus monebat, secedunt. ibi cum multa de republica summa rerum dissererent, voluntatem quoque Helенаe docent veniamque orant et ad postremum confirmant inter se proditionis pactionem. dein ubi tempus visum est, cum Ulixе et Diomede ad Troiam veniunt prohibito Aiace ab Aenea, scilicet ne qua insidiis opprimeretur talis vir, quem solum barbari non secus quam Achillem metuebant. igitur postquam duces Graeci in civitate conspecti sunt, cuncti

5 esset e conjectura scripsi, libri est 6 curam om. GB futurisque adh. curam Wopkenusius, rationem curamque f. adh. Dederichus, r. animumque f. adh. Hildebrandus: nos curam ante rationemque inserimus 18 uti in G uti inter B 25 secedens G secedunt B.

cives tollunt spe animos existimantes finem belli atque discordiarum. itaque propere senatus habitus, ubi nostris praesentibus decernitur primum omnium Antimachum ex omni Phrygia exulandum, scilicet auctorem tanti mali. dein super condicione pacis tractari coeptum.

V. Inter quae repente strepitus ex Pergamo, ubi regia Priamo erat, clamorque ingens editur. qua re turbati qui in consilio erant foras prosiliunt, credentes insidias temptatas solito a regulis: itaque in templum Minervae propere concedunt. at paulo post ex his, qui ex arce descenderant, cognoscitur Alexandri filios, quos ex Helena susceperat, casu camerae extinctos. hique erant Bunomus Corythus atque Idaeus. quare consilio dilato duces nostri ad Antenorem abeunt ibique acceptis epulis pernoctant. praeterea cognoscunt ab Antenore editum quondam oraculum Troianis maximo exitio civitati fore, si Palladium, quod in templo Minervae esset, extra moenia tolleretur. namque id antiquissimum signum caelo lapsum, qua tempestate Ilius templum Minervae extruens prope summum fastigii pervenerat: ibique inter opera, cum nequum tegumen superpositum esset, sedem sui occupavisse: idque signum ligno fabrefactum esse. hortantibus dein nostris, uti secum ad ea omnia enteretur, facturum se, quae cuperent, respondit. atque his praedicit publice se in consilio super qualitate eorum, quae postulaturi essent, exertius disserturum, scilicet ne qua suspitio sui apud barbaros oriretur. ita composito negotio cum luce simul Antenor ac reliqui proceres ad Priamum vadunt, nostri ad naves redeunt.

VI. Dein ubi iusta pueris facta sunt post diem tertium Idaeus supradictos duces accitum venit: quis

praesentibus Panthus ceterique, quorum consilium praevalebat, multa disserere atque docere ea, quae antea gesta essent temere et inconsulta, non per se, quippe qui contempti disiectique ab regulis arbitrio alieno agerent. ceterum quod arma adversus Graecos tulissent, non sponte factum: namque qui sub imperio alieno agerent, expectandum his atque exequendum esse nutum eius, qui teneat. ob quae dignum esse Graecos data venia consulere eis, qui semper auctores pacis fuerint. ceterum a Troianis ob male consulta satis poenarum exactum. dein multo hinc atque inde habito sermone ad postremum de modo praemiorum agi coeptum. tum Diomedes quinque milia talentorum auri ac totidem argenti optat, praeterea tritici centena milia: eaque per annos decem. tum silentio habito a cunctis Antenor non Graecorum more agere eos adversum se ait, sed barbaro: namque quod impossibilia postularent, palam fieri praetextu pacis bellum eos instruere: ceterum auri tantum atque argenti ne tum quidem, priusquam in auxilia conducta dilaceraretur, civitati fuisse. quod si permanere in eadem avaritia vellent, superesse Troianis, uti clausis portis incensisque intus deorum aedificiis ad postremum idem sibi cum patria exitium peterent. contra Diomedes: „Non civitatem vestram consideratum Argis venimus, verum adversum vos dimicaturi. quocirca, sive etiam nunc bellare in animo est, parati Graeci, sive, ut ais, igni dabitur Ilium, non prohibebimus: quippe Graecis affectis iniuria ulcisci hostes suos finis est.“ tum Panthus in proximum diem veniam deliberandi orat. ita nostri ad Antenorem abeunt atque inde in aedem Minervae.

VII. Interim cognoscitur in apparatu rerum

V Malal. 137 Codren. P 130

10 solito *om.* B more *add.* P 12 descenderat G descenderant B 16 hique G ibique B 22 summo fastigio GB.

1 Panthus] lampus libri *corr.* Dederichus 4 despectique B at *cf.* I 8 18 quod videtur esse in B quo G cum PF 20 ne tñ B 23 troiani sicuti GB *corr.* VP 30 quoque modo *add.* VP ante ulcisci.

divinarum portentum ingens: namque aris composita sacrorum consueta mox subiectus ignis non comprehendere neque consumere, uti antea, sed aspernari. qua re turbati populares, simul uti fidem nuntii noscerent, ad aram Apollinis confluant, atque ibi superpositis extorum partibus ubi flamma admota est, repente cuncta, quae inerant, disturbata ad terram decidunt. quo spectaculo percussis atque attonitis omnibus subito avis aquila stridor magno immittit sese atque extorum partem eripit moxque supervolans ad naves Graecorum pergit, ibique raptum omittit. id vero barbari non iam leve aut in obscuro, sed palam perniciosum credere. interim Diomedes cum Ulixē dissimulantes quae gerebantur obambulare in foro circumspectantes laudantesque praeclara operum civitatis eius. at apud naves auspicio tali monitis omnium animis Calchas, uti bonum animum gererent, hortatur, brevi quippe dominos fore eorum, quae apud Troiam essent.

VIII. Ceterum Hecuba re cognita placatum deos egreditur ac praecipue Minervam atque Apollinem, quis cum dona multa, tum victimas opimas admoveat sed in adolendo quae sacra aris reddebantur, eodem modo restingui ignes ac repente interire visi, inter quae tam sollicita Cassandra deo plena victimas ad Hectoris tumulum transferri imperat: deos quippe aspernari iam sacrificia indignatos ob commissum paulo ante scelus in Apollinem. ita tauris, qui immolati erant, ad rogem Hectoris, sicuti imperabatur, adportatis moxque igni subiecto consumuntur cuncta. inde, ubi iam vesperarat, domum discessum. atque eadem nocte Antenor clam in templum Minervae venit, ubi multis precibus vi mixtis Theano, quae ei templo sacerdos erat, persuasit,

VIII Malal. 138 143 Codren. P 131

12 non tam GB 14 dissimulante G nostrum B 17 monitis] motis V.

ut Palladium sibi traderet: habituram namque magna eius rei praemia. ita perfecto negotio ad nostros venit hisque promissum offert, verum id Graeci obvolunt bene, quo ne intellegi a quoquam posset, vehiculo ad tentoria Ulixi per necessarios fidosque suos remittunt. at lucis principio postquam senatus coactus et nostri ingressi sunt, Antenor veluti iracundiam Graecorum metuens veniam eorum orare, quae adversum eos pro patria exertius disserisset, dein Ulixes: non se his moveri neque indignari, sed quod finis in tractando non adhiberetur: maxime eum opportunum ad navigandum tempus brevi praetervolet. tum multo invicem habito sermone ad postremum binis milibus talentorum auri atque argenti rem decidunt. quod uti ad suos referret, Graeci ad naves abeunt. ibi conductis ducibus cuncta dicta gesta exponunt: Palladium ablatum per Antenorem docent. dein ex omnium sententia reliquos miles rem cognoscit.

IX. Ob quae placet universis mitti Minervae donum quam honoratissimum. tum accitus ad eam rem Helenus cuncta, quae clam se gesta erant, ac si praesens adfuisset, ordine exponit additque finem iam advenisse Troianarum rerum: quippe quo maxime sustentaretur summa civitatis eius, Palladium fuisse, quo ablato exitum ingruere. ceterum donum Minervae fatale Troianis esse, equum ligno fabrefactum forma ingenti, cuius magnitudine muri solvendi essent, adnitente atque administro Antenore. dein recordatus parentem Priamum residuosque fratres fletum edit miserabilem, consternatas per dolorem atque obstupefactus ruit. tum Pyrrhus collectum eum refectumque animi ad se deducit custodesque

IX Const. Manass. P 29

4 praepositionem a om. GB add. VP 11 quo GB quod VP 12 pervolet G corr. B 17 dicta om. GB addit P 25 summam G summa B.

addit veritus, ne qua per eum hostibus, quae gesta erant, patefierent. quod ubi Helenus persensit, Pyrrhum, uti bonum animum gereret, hortatur, securum sui secretorumque: namque se cum eo etiam post patriae excidium multis tempestatibus in Graecia moraturum. itaque ut Heleno placuerat, multa materies, quae apta huiusmodi fabricae videbatur, per Epium atque Aiacem Olei advecta.

X. Interim firmatores pacis ad Troiam eunt decem lecti duces, Diomedes Ulixes Idomeneus Ajax Telamonius Nestor Meriones Thoas Philocteta Neoptolemus atque Eumelus. quos ubi in foro animadvertere populares, laeti animos tollunt finem iam aerumnarum credentes. itaque singuli plures, uti quisque occurreret, benigne adeunt, salutant gratulantes atque exsultantur. tum Priamus pro Heleno orare Graecos multisque adhibitis precibus commendare carissimum sibi et inter ceteros dilectum magis propter pradtiam. dein ubi tempus visum est, convivium publice coeptum in honorem ducum adscitaeque pacis Antenore deserviente Graecis atque omni modo benigne exhibente cuncta. at lucis initio senes omnes in aedem Minervae conveniunt, in quis Antenor refert missos a Graecis super condicionibus praedictae pacis decem legatos viros. quos ubi deduci in senatum placuit et dextrae invicem datae atque acceptae sunt, statuunt inter se, uti proximo die campi medio atque in ore omnium aras statuunt, in quis fidem pacis iurisiurandi religionibus firmarent. quis perfectis Diomedes atque Ulixes iurare occipiunt permansuros se in eo, quod sibi cum Antenore convenisset, testesque in eam rem Iovem summum Terramque

9 firmata res *GB* firmatores *P* 15 pluresne *edit. Venet. 1499* 16 atque gratulantes *Mercerus* 20 in honorem ut *Vindigius optauerat P*, reliqui libri in honore 28 in medio *P*.

matrem Solem Lunam atque Oceanum fore. dein adscitis in partes duas hostis, quae ad eam rem admotae erant, ita uti pars ad Solem, residuum ad naves expectaret, per medium transeunt. dein Antenor in eadem verba placitum confirmat. ita perfectio negotio ad suos quisque abeunt. ceterum barbari Antenorem summis efferre laudibus, advenientem singuli quasi deum venerari: solum quippe omnium credere auctorem pacis eius adscitaeque cum Graecis amicitiae. ita sopito iam exinde bello passim, uti quisque partium voluerat, nunc Graeci cum Troianis rursusque hi apud naves amice agere. interim ubi foedus intervenerat, cuncti barbarorum socii, qui bello residui erant, gratulantes interventu pacis ad suos discedunt ne operientes quidem praemia tantorum discriminum atque aerumnarum, scilicet veriti, ne qua pacti fides apud barbaros dissolveretur.

XI. Interim apud naves, uti Heleno placuerat, equus tabulatis extruitur per Epium, fabricatorem eius operis, cui edito in immensum ima, quae sub pedibus erant, rotis interpositis suspenderat, scilicet quo adtractu motus facilius foret: quem offerri donum Minervae maximum, omnium ore agitabatur. ceterum apud Troiam auri atque argenti praedictum pondus per Antenorem atque Aeneam summo studio in aedem Minervae portabatur. et Graeci, postquam auxilia sociorum dimissa cognitum est, impensius pacem atque amicitiam agitavere nullo exinde barbarorum interfecto aut vulnerato, quo magis ulla discordiarum suspitione apud hostes fuere. dein equum compactum adfabre confixumque ad muros movent praenuntiato Troianis, uti cum religione susciperent, Minervae scilicet sacrum dicatumque.

XI. XII *Cedren. P* 131 132.

22 *facilior P*.

quare magna vis hominum portis egressa summa laetitia sacrificioque donum excipit attrahitque proprius moenia. sed postquam magnitudine operis impediri per portas ingressum animadvertere, consilium destruendorum desuper murorum capiunt, neque quisquam secus prae tali studio decernebat. ita in-
 5 violatum multis tempestatibus murorum opus Neptunisque, ut perhibebatur, atque Apollinis maxima monumenta nullo dilectu civium manibus dissolvuntur. sed postquam maior pars operis eius deiecta
 10 est, consulto a Graecis intercessum, confirmantibus non se passuros intra moenia induci equum, priusquam praedictum auri atque argenti pondus susceperint. ita intermisso opere semirutisque moeni-
 15 bus Ulixes cunctos civitatis Troianae artifices ad reficiendas naves conducit. composita dein universa classe, ubi cuncta navigia instructa et praemium per-
 solutum est, iubent nostri peragere incepta. itaque destructa murorum parte cum ioco lasciviaque in-
 20 duxere equum feminis inter se atque viris certatim adtrahere festinantibus.

XII. Interim Graeci, ubi cuncta navibus imposita sunt, incensis omnium tabernaculis ad Sigeum secedunt, ibique noctem opperuntur. fessis deinde
 25 multo vino atque somno barbaris, quae utraque per laetitiam securitatemque pacis intervenerant, multo silentio ad civitatem navigant servantes signum, quod igni elato Sinon ad eam rem clam positus sustulerat moxque omnes postquam intravere moenia divisit inter se civitatis locis, ubi signum
 30 datum est, magna vi caedere eos, quos fors obiecerat, atque opruncare passim per domos atque vias, loca sacra profanaque et si qui persenserant, priusquam armare se aut aliud pro salute capere quirent, op-
 35 primere: prorsus nulla requies stragis atque funerum, cum palam et in ore suorum liberi parentes-

9 multo GB nullo P.

que magno inspectantium gemitu necarentur moxque ipsi, qui spectaculo carissimorum corporum interfuerant, miserandum in modum interirent. neque
 5 segnius per totam urbem incendiis gestum positus prius defensoribus ad domum Aeneae atque Antenoris. interim Priamus re cognita ad aram Iovis
 10 anteaedificialis confugit, multique ex eo loco ad reliqua deorum templa: in quis Cassandra in aedem Minervae. sed postquam universos, qui in manus
 15 venerant, foede atque inultos obruncavere, occipiente luce domum, in qua Helena erat, aggrediuntur. ibi Menelaus Deiphobum, quem post Alexandri
 20 interitum Helenae matrimonium intercepisse supra docuimus, exsectis primo auribus brachiisque ablati-
 25 deinde deinde naribus ad postremum truncatum omni ex parte foedatque summo cruciatu necat. dein Priamum Neoptolemus sine ullo aetatis atque honoris dilectu retinentem utraque manu aram iugulat. ceterum Cassandram Oilei Ajax e sacro Minervae
 30 captivam abstrahit.

XIII. Hoc modo consumptis cum civitate barbaris, deliberatio inita super his, qui ab deorum aris auxilium vitae imploraverant decretumque ab omnibus, uti per vim avulsi necarentur: tantus dolor iniuriae et ob id studium extinguendi Troiani
 35 nominis incesserat. ita comprehensi qui cruciatum praedictae noctis subterfugerant trepidantes ac vice pecorum interficiuntur. dein more belli per templa ac semiustas domos populatio rerum omnium et per dies plurimos, ne quis hostium evaderet, studium
 40 in requirendo. interim ad coacervandum auri atque argenti materiam opportuna loca destinantur et alia

5 Tzet. Antehom. 162 163.

1 magno spectaculo GB reliquis omissis, fortasse postquam spectaculo scriptum fuerat, vulgatam lectionem praebet P 7 anteaedificiales G ante aedificiale B corr. P 8 in quis om. B in om. G 18 aram superscr. in G ad aram B 31 inquirendi P.

ob pretiosam vestem. igitur ubi satias Troiani sanguinis tenuit et urbs incendiis complanata est, initium solvendae per praedam militiae capiunt, primo a feminis captivis puerisque adhuc inbellibus. itaque ex his prima omnium Helena sine sorte Menelao conceditur, dein Polyxena suadente Ulixē per Neoptolemum Achilli inferias missa, Agamemnoni Cassandra datur, postquam forma eius captus, quin palam desiderium fateretur, dissimulare nequiverat, Aethram et Clymenam Demophoon atque Acamas habuere. reliquarum sors agi coepta atque ita Neoptolemo Andromache adiunctis, postquam id evenerat, filiis eius in honorem tanti ducis, Ulixi Hecuba obvenere, haecenus nobilium feminarum cetera servitia. alii, ut quemque sors contigerat, praedam aut ex captivis, quantum pro merito distribuebatur, habuere.

XIV. Interim super Palladio ingens certamen inter se ducibus exortum Aiace Telamonis expositante in munus sibi pro his, quae in singulos universosque virtute atque industria sua contulerat, qua re coacti paene omnes, simul uti ne laederetur animus tanti viri, cuius praeclara facinora vigiliisque pro exercitu in animo retinebant, concedunt Aiaci renitentibus solis omnium Diomede atque Ulixē sua quippe opera insinuantibus id ablatum, contra Ajax adfirmare non labore aut virtute eorum rem gestam, Antenorem namque contemplatione communis amicitiae abstulisse. tum Diomedes honori eius per verecundiam concedens a certamine destitit. igitur Ulixes cum Aiace summa vi contendere inter se atque invicem industriae meritis expositulare adnitentibus Ulixi Menelao atque Agamemnone ob servatam paulo ante opera eius Helenam, namque post captum Ilium Ajax recordatus eorum, quae

XIV. XV Malal. 138—144 Codren. P 132.

10 demophoon a. achamas GB 24 retinentibus G corr B.

tantis tempestatibus propter mulierem experti perpassique essent, primus omnium interfici eam iusserat: iamque adprobantibus consilium Aiacis multis bonis Menelaus amorem coniugii etiam tunc retinens singulos ambiundo orandoque ad postremum perfecerat, uti intercessu Ulixis Helena incolumis sibi traderetur. itaque uti iudicio amborum merita expectantes, quis etiam nunc bellum in manibus atque hostiles multae nationes circumstrepent, nullo dilectu virorum fortium spretisque Aiacis egregiis facinoribus ac frumenti, quod ex Thracia advexerat, per totum exercitum distributione Ulixi Palladium tradunt.

XV. Quare cuncti duces qui memores virtutum Aiacis nihil praefendum ei censuerant quique secuti gratiam Ulixi impugnaverant talem virum, studio in partes discedunt. interim Ajax indignatus et ob id victus dolore animi palam atque in ore omnium vindictam se sanguine eorum, a quis impugnatus esset, exacturum denuntiat. itaque ex eo Ulixes Agamemnon ac Menelaus custodiam sui augere et quo tutiores essent, summa ope invigilare. at ubi nox aderat descendentes uno ore omnes lacerare utrumque regem neque abstinere maledictis, quippe quis magis libido desideriumque in femina quam summa militiae potiora forent. at lucis principio Aiacem in medio exanimem offendunt perquirentesque mortis genus animadvertere ferro interfectum. inde ortus per duces atque exercitum tumultus ingens ac dein seditio brevi adulta, cum ante iam Palamedem virum domi belloque prudentissimum nunc Aiacem, inclitum tot egregiis pugnis atque utrosque insidiis eorum circumventos ingemescerent. ob quae supradicti reges veriti, ne qua vis ab exercitu pararetur, intus clausi firmatique per necessarios manent. interim Neoptolemus ad-

10 precisique GB spretis P 11 tot egregiis P.

vecta ligni materia Aiaceo cremat reliquiasque urinae aureae conditas in Rhoeteo sepeliendas procurat brevique tumulum extractum consecrat in honorem tanti ducis. quae si ante captum Ilium accidere potuissent, profecto magna ex parte promotae res hostium ac dubitatum de summa rerum fuisset. igitur Ulixes veritus vim offensi exercitus clam Ismarum aufugit atque ita Palladium apud Diomedem manet.

XVI. Ceterum post abscessum Ulixi Hecuba, quo servitium morte solveret, multa ingerere maledicta imprecarique infesta omnia in exercitum: qua re motus miles lapidibus obrutam eam necat sepulchrumque apud Abydum statuitur appellatum Cynossema ob linguae proterviam impudentemque petulantiam. per idem tempus Cassandra deo repleta multa in Agamemnonem adversa praenuntiat: insidias quippe ei ex occulto caedemque domi per suos compositam: praeterea universo exercitui profectionem ad suos incommodam exitialemque. inter quae Antenor cum suis Graecos orare, omitterent iras atque urgente navigii tempore in commune consulant. praeterea omnes duces ad se opulatum ducit: ibique singulos quam maximis donis replet. tunc Graeci Aeneae suadent, secum uti in Graeciam naviget, ibi namque ei simile cum ceteris ducibus ius regni que eandem potestatem fore. Neoptolemus filios Hectoris Heleno concedit, praeterea reliqui duces auri atque argenti quantum singulis visum est. dein consilio habito decernitur, uti per triduum funus Aiacei publice susciperetur. itaque exactis his diebus cuncti reges comam tumulo eius deponunt. atque exin contumeliis Agamemnonem fratremque agere eosque non Atrei sed Plisthenidas et ob id ignobiles appellare. quare coacti, simul uti odium

12 infestaque omnia omnia G 33 patromque G fratremque BP.

sui apud exercitum per absentiam leniretur, orant, uti sibi abire e conspectu eorum sine noxa concedantur. itaque consensu omnium primi navigant deturbati expulsique ab ducibus. ceterum Aiacei filii Aeantides Glaucæ genitus atque Eurysaces ex Teomessa Teucro traditi.

XVII. Dein Graeci veriti, ne per moram interventu hiemis quae ingruerat ab navigando excluderentur, deductas in mare naves remigibus reliquisque nauticis instrumentis complent: atque ita cum his quae singuli praeda multorum annorum quaesiverant, discedunt.

Aeneas apud Troiam manet: qui post Graecorum profectionem cunctos ex Dardano atque ex proxima paeninsula adit, orat, uti secum Antenorem regno exarent. quae postquam praeverso de se nuntio Anteriori cognita sunt, regrediens ad Troiam imperfecto negotio aditu prohibetur. ita coactus cum omni patrimonio ab Troia navigat devenitque ad mare hadriaticum multas interim gentes barbaras praevectus. ibi cum his, qui secum navigaverant civitatem condit appellatam Coreyram Melaeenam. ceterum apud Troiam postquam fama est Antenorem regno potitum, cuncti, qui bello residui nocturnam civitatis cladem evaserant, ad eum conflunt brevique ingens coalita multitudo: tantus amor erga Antenorem atque opinio sapientiae inceserat: fitque princeps amicitiae eius rex Cebrenorum Oenides.

Haec ego Gnosius Dictys comes Idomenei conscripsi oratione ea, quam maxime inter tam diversa loquendi genera consequi ac comprehendere potui, litteris Punicis ab Cadmo Danaoque traditis. neque sit mirum cuiquam, si quamvis Graeci omnes di-

2 concedunt G concedant B 5 eurysaces GB corr. P 21 praevectus GB | navigant G¹ 22 appellatum G | melenam G melenam B 26 ingensque GB, que om. P 28 cebrenorum libri, corr. in uett. edit.

verso tamen inter se sermone agunt, cum ne nos quidem unius eiusdemque insulae simili lingua sed varia permixtaeque utamur. igitur ea, quae in bello evenere Graecis ac barbaris, cuncta sciens perpessusque magna ex parte memoriae prodidi. de Antenore eiusque regno quae audieram retuli: nunc reditum nostrorum narrare iuvat.

LIBER SEXTUS.

I. Postquam impositis cunctis, quae singuli bello quaesiverunt, ascendere ipsi, solutis anchora-
 10 libus navigant. dein a puppi secundante vento paucis diebus pervenere ad Aegaeum mare: ibi multa imbribus ventisque et ob id saeviente mari indigna experti passim, uti fors tulerat, dispalantur. in quis
 15 Locrorum classis perturbatis per tempestatem officiiis nautarum et inter se implicatis ad postremum fulmine comminuta aut incensa est: et rex Locro-
 20 rum Ajax postquam natando evadere naufragium emsus est aliique tabulis aut alio levamine fluitantes postquam ad Euboeam devenere, Choeradibus
 25 scopulis adpulsi pereunt: eos namque re cognita Nauplius ultum ire cupiens Palamedis necem per noctem igni elato ad ea loca deflectere tamquam ad portum coegerat.

II. Per idem tempus Qeax Naupli filius, Pala-
 25 media frater cognito Graecos ad suos remeare Argos venit, ibi Aegialen atque Clytemestram falsis nuntiis adversum maritos armat praedicto ducere eos secum ex Troia uxores praelatas, his. praeterea

II—IV. Malal. 168—171 Cedren. P 133.

5 memoria edidi GB memoriae tradidi P, scripsi prodidi 9 soluti G solutis B 18 per noctem libri post alique, quae verba ex segg. huc irrepsisse editores non fugit 20 scopuli G scopul' B 24 id G idem B.

addidere ea quis mobili suasu natura muliebri ingenium magis adversum suos incenderetur. itaque Aegiale advenientem Diomedem per cives aditu prohibet. Clytemestra per Aegisthum adulterio sibi cognitum Agamemnonem insidiis capit eumque interficit: brevique denupta adultero Erigonem ex eo edit. interim Talhybius Oresten Agamemnonis filium manibus Aegisthi ereptum Idomeneo, qui apud Corinthum agebat, tradit. eo Diomedes expulsus regno et Teucus prohibitus Salamina a Telamone, scilicet quod fratrem insidiis circumventum non defendisset, conveniunt. interim Menestheus cum Aethra Thesei et Clymena filia eius ab Atheniensibus recipitur, Demophoon atque Acamas foris manent. ceterum ubi plures eorum, qui mare insidiasque suorum evaserant, apud Corinthum fuere, cavent, uti iuncti inter se singula aggredierentur regna belloque aditum ad suos patefacerent. eam rem Nestor prohibet suadens temptandos prius civium animos neque committendum, uti per seditionem Graecia omnis intestinis discordiis corrumpere-
 20 tur. neque multo post cognoscit Diomedes in Aetolia ab his, qui per absentiam eius regnum infestabant, Oeneum multis afflicti: ob quae profectus ad ea loca omnes, quos auctores iniuriae reppererat, 25 interficit metuque omnibus circum locis iniecto facile ab suis receptus est. inde per omnem Graeciam fama orta suos quisque reges accipiunt: summam in his, qui apud Troiam bellaverant, virtutem neque in resistendo cuiusquam vires idoneas existimantes. ita nos quoque cum Idomeneo rege Cretam patrium solum summa gratulatione civium remeavimus.

I mobile suapte P 13 aethra sei GB Aethra Thesei P 14 demofon G | achamas GB 15 qui mare insidiasque suorum add. P om. G mare insidiasque suorum om. B 24 aenean GB Oeneum corr. Mercurus 28 suas q. legos GB corr. P.

III. Dein ubi Orestes transactis pueritiae annis officia viri exequi coepit, orat Idomeneum, uti secum ex ea insula quam plurimos mitteret: cupere namque se Athenas navigare. itaque collecto numero eorum quos idoneos credebat Athenas venit, ab his auxilium contra Aegisthum orat. dein ad oraculum adit responsumque fert, uti matrem et cum ea Aegisthum interficiat: ex quo fore, uti regnum patrium reciperet. huiusmodi numine armatus cum praedicta manu ad Strophium venit: is namque Phocensis, cuius filia in matrimonium Aegisthi denupserat, indignatus, quod spreto priore coniugio Clytemestram superduxerit et regem omnium Agamemnonem insidiis interfecerit, ultro ei auxilium adversum inimicissimos optulerat. itaque conspirato inter se cum magna manu Mycenae veniunt statimque, quod Aegisthus aberat, primo Clytemestram interficiunt multosque alios, qui resistere ausi erant, dein cognito Aegisthum adventare insidias ponunt eumque circumveniunt. inde per omnem Argivorum populum dissensio animorum exorta, quod diversa inter se cupientes ad postremum in partes discederent. per idem tempus Menelaus adpulsus Cretam cuncta super Agamemnone regnoque eius cognoscit.

IV. Interea per omnem insulam postquam cognitum Helenam eo venisse, multi undique virili ac muliebri sexu confluunt advenientes dinoscere, cuius gratia orbis paene omnis ad bellum conspiravisset. ibi inter cetera Menelaus perfert Teucerum expulsum patria civitatem apud Cyprum Salamina nomine condidisse. multa etiam apud Aegyptum miranda refert et Canopi gubernatoris sui, cui ubi morsu serpentium interierat, extractum magnificentum monumentum. dein ubi tempus visum est, Mycenae na-

21 quod GB quoad P 22 cupientes GB cupientes P
27 advenientes libri, nostrum Peiper cf. p. 52, 17, vulgo auentes 29 refert PP vulgo profert 30 salaminam B 32 qui libri, cui Peiper.

vigat. ibi multa adversum Orestem molitur: ad postremum multitudine popularium cohibitus ab eo quod coeperat negotio restitit. inde placet cunctis Orestem super eo facinore causam dicere apud Athenienses, ubi Ariopagitarum iudicium severissimum per omnem Graeciam memorabatur: apud quos dicta causa juvenis absolvitur. Erigona quae ex Aegistho edita erat, ubi fratrem absolutum intellegit, victa dolore inmodico laqueo interit. Menestheus liberatum Orestem parricidii crimine purgatumque more patrio cunctis remediis quae ad oblivionem huiusmodi facinoris adhiberi solita erant, Mycenae remittit: ibique regnum ei concessum. dein transacto tempore accitu Idomenei Cretam venit neque multo post Menelaus: ibi multa in patrum saeviter per eum ingesta, quod sibi per dissensionem popularium multimodis periclitanti ipse etiam insidiatus esset. ad postremum intercessu Idomenei uterque conciliatus sibi Lacedaemona discedit. ibi Menelaus, sicuti convenerat, Hermionam in matrimonium Oresti despondit.

V. Per idem tempus Ulixes Cretam adpulsus est duabus Phoenicum navibus mercedis pacto acceptis: namque suas cum sociis atque omnibus, quae ex Troia habuerat, per vim Telamonis amiserat scilicet infesti ob inlatam per eum filio necem, vix ipse liberatus industria sui. percontantique Idomeneo, quibus ex causis in tantas miserias devenisset, erroris initium narrare occipit: quo pacto adpulsus Ismarum multa inde per bellum quaesita praeda navigaverit adpulsusque ad Lotophagos atque adversa usus fortuna devenerit in Siciliam: ubi per

V Malal. 145—154 Codren. P 132.

3 destitit VP 7 ex superscr. pr. n. G 15 saevire GB unde saevire VP nostrum Peiper 17 periclitatus GB corr. VP 27 sua VP 30 Zismirnum GB nostrum P.

Cyclopa et Laestrygona fratres multa indigna exper-
 tum ad postremum ab eorum filiis Antiphate et
 Polyphemo plurimos sociorum amiserit, dein per
 misericordiam Polyphemi in amicitiam receptus
 filiam regis Arenen, postquam Alphenoris socii eius
 amore deperibat, rapere conatus, ubi res cognita est,
 5 interventu parentis puella ablata per vim, exactus
 per Aeoli insulas devenit ad Circen atque inde ad
 Calypso utramque reginam insularum, in quibus mor-
 10 abantur, ex quibusdam inlecebris animos hospitum
 ad amorem sui incipientes: inde liberatus pervenerit
 ad eum locum, in quo exhibitis quibusdam sacris
 futura defunctorum animis dinoscuntur: post quae
 appulsus Sirenarum scopulis, ubi per industriam
 15 liberatus sit, ad postremum inter Scyllam et Char-
 ybdim mare saevissimum et inlata sorbere solitum
 plurimas navium cum sociis amiserit. ita se cum
 residuis in manus Phoenicum per maria praedan-
 tium incurrisse, atque ab his per misericordiam re-
 20 servatum. igitur, uti voluerat, acceptis ab rege
 nostro duabus navibus donatusque multa praeda ad
 Alcinoem regem Phaeacum remittitur.

VI. Ibi ob celebritatem nominis per multos
 dies benigne acceptus cognoscit Penelopam ab tri-
 25 ginta illustribus viris diversis ex locis in matrimo-
 nium postulari: hique erant ab Zacyntho Echina-
 dibus Leucata Ithaca. ob quae multis precibus per-
 suadet regi, uti secum ad vindicandam matrimonii
 injuriam navigaret. sed postquam devenere ad eum
 30 locum paulisper occultato Ulixē, ubi Telemachum
 rem, quae parabatur, edocuerit, domum ad Ulixem
 clam veniunt: ubi multo vino atque epulis repletos
 iam procos ingressi interficiunt. dein per civitatem
 Ulixen adventasse popularibus cognitum est, a quis
 35 benigne et cum favore exceptus cuncta, quae domi

1 Cyclopam *GB* Cyclopa *edit.* 8 circumum *G* 15
 caribdim *GB* 23 celeritatem *G* celebr. *B* 27 Leucada *G*
 30 paucisper *G* paul. *B*

gesta erant, cognoscit, meritos donis aut suppliciiis
 afficit. de Penelopa eiusque pudicitia praeclara fama.
 neque multo post precibus atque hortatu Ulixis Al-
 cinoi filia Nausica Telemacho denubit. per idem
 5 tempus Idomeneus dux noster apud Cretam interiit
 tradito per successionem Merioni regno: et Laërta
 triennio post quam filius domum redit, finem vitae
 10 fecit. Telemacho ex Nausica natum filium Ulixes
 Ptoliporthum appellat.

VII. Dum haec apud Ithacam aguntur, Ne-
 10 optolemus apud Molossos naves quassatas tempesta-
 tibus reficit: atque inde, postquam cognitum ab
 Acasto expulsum regno Pelea, ultum iri iniurias avi
 cupiens primo exploratum duos quam fidissimos et
 incognitos illis locis Chrysippum et Aratum Thes-
 15 saliam mittit: hique cuncta, quae gerebantur, insi-
 diasque ei paratas per Acastum ab Assandro non
 alieno Pelei cognoscunt. is namque Assandrus
 iniquitatem tyranni evitans, Peleo consenserat
 notusque adeo eius domus, uti inter cetera ori-
 20 ginem etiam nuptiarum Pelei cum Thetide Chi-
 ronon filia Chrysippo atque Arato naraverit. qua
 tempestate multi undique reges acciti domum Chi-
 25 ronon inter ipsas epulas novam nuptiam magnis lau-
 dibus veluti deam celebraverant, parentem eius
 Chirona appellantes Nerea ipsamque Nereidam: et
 ut quisque eorum regum, qui convivio interfuerant,
 choro modulisque carminum praevaluerat, ita Apol-
 linem Liberumque, ex feminis plurimas Musas cogno-
 30 minaverant: unde ad id tempus convivium illud
 deorum appellatum.

VIII. Itaque ubi cuncta, quae voluerant, co-
 gnovere, ad regem redeunt et singula per ordinem
 35 narrant. ob quae coactus Neoptolemus adverso mari
 et multis regionis eius prohibentibus classem exor-

13 ire *PF* 19 euitans ad agrum Pelei concesserat *P*
 29 cogminaverunt *G*.

nat adscenditque ipse. dein saevitia hiemis multum mare fatigatus adpulsusque ad Sepiadum litus, quod propter saxorum difficultatem nomen eiusmodi quaesiverat, omnes fere naves amittit vix ipse cum his, qui in eodem navigio fuerant, liberatus. ibi Pelea avum repperit occultatum spelunca abdita et tenebrosa, ubi senex vim atque insidias Acasti evitans assidue nepotis desiderio navigantes et si forte eo adpulsus essent speculati consuerat. dein ubi cuncta domus fortunarumque edoctus est, consilium aggrediendi hostes inire occipit: cum forte cognoscit filios Acasti Menalippum et Plisthenem venatum profectos devenisse ad ea loca. Itaque mutata veste *Ioleium* simulans juvenibus offert sese eiusque cupitum sui interitum refert. ob quae iunctus his in venando, ubi seorsum ab ceteris Menalippum videt, eumque et paulo post fratrem eius insecutus interficit: in quorum inquisitionem servus quidam Cinyras nomine perquam fidus profectus in manus juvenis devenit comprehensusque Acastum adfore nuntiat atque ita occiditur.

IX. Itaque Neoptolemum mutata Phrygia veste tantquam filius Priami Mestor, qui captivus cum Pyrrho ad ea loca navigaverat, Acasto obvius venit eique, quinam esset, indicat et Neoptolemum in spelunca fatigatum navigio somnoque iacere. ob quae anxius Acastus opprimere quam inimicissimum cupiens ad speluncam pergit atque in ipso aditu a Thetide, quae ad ea loca inquisitum Pelea venerat, re cognita reprimitur. dein cunctis, quae adversum domum Achillis inique et adversum fas gesserat, enumeratis increpatisque ad postremum intercessu suo manibus juvenis liberat: persuadens nepoti, ut ne sanguine ulterius ulcisci cuperet ea, quae ante-

2 mari VP 8 si qui P 13 loerum G locium B loci-
cum A. Obrechtus coniecit Ioleium 25 indicat om. G habet B
32 increpatisque G, corr. B

cesserant. itaque Acastus ubi se praeter spem liberatum animadvertit, sponte et in loco cuncta regni Neoptolemo tradit. inde juvenis cum avo ac Thetide reliquisque, qui secum navigaverant, summam regni adeptus in civitatem venit. ibi a cunctis popularibus quique iuxta inhabitantes sub imperio eius agebant, benigne et cum gratulatione exceptus amorem sui brevi confirmat.

X. Haec ego cuncta ab Neoptolemo cognita mihi memoriae mandavi accitus ab eo, qua tempestate Hermionam Menelai in matrimonium susceperat. ab eo etiam de reliquiis Memnonis cognitum mihi, uti tradita ossa eius apud Paphum his, qui cum Pallante duce Memnonis mare ad Troiam profecti ductore interfecto ablataque praeda ibidem morabantur: utque Himera, quam nonnulli materno nomine *Hemeram* appellabant, soror Memnonis ad investigandum cadaver fratris eo profecta postquam reliquias repperit et de intercepta praeda Memnonis palam ei factum est, utrumque recipere cupiens intercessu Phoenicum, qui in eo exercitu plurimi fuerant, optionem rerum omnium ac seorsum fratris acceperit, praelataque sanguinis affectione recepta urna Phoenicem navigaverit: delata dein ad regionem eius Phalioitim nomine sepultisque reliquis fratris nusquam repente comparuerit: cuius opinio exorta triplex, seu quod post occasum solis cum matre Himera ex conspectu hominis excesserit, sive super modum dolore affecta fraternalis mortis ultro recesserit: vel ab his, qui incolebant, ob eripienda, quae secum habuerat, circum-

2 in loco G in loco B in loco P 3 achatide G acutide B atque Thetide P 13 apud paphum G apud paphum B apud Rhodum coniecit Dederichus 14 mari B 17 helenam GB corr. in edit. vet. 25 phalioitim G paliochin B 28 hominum P 29 supra P 30 praecesserit GB praecepsierit P nos recesserit.

venta interierit. haec de Memnone eiusque sorore comperta mihi per Neoptoleum.

XI. Post quae profectus Cretam anno post nomine publico cum duobus aliis ad oraculum Apollinis remedium petitum venio. namque nulla certa causa ex improviso tanta vis lucustarum insulam eam invaserat, uti cuncta fructuum, quae in agris erant, corrumpentur. itaque multis precibus supplicisque responso editur, divina ope animalia interitura insulamque propectu frugum brevi redundataram. dein navigare cupientes ab his, qui apud Delphos erant, prohibemur: inportunum namque et perniciosum tempus esse. Lycophron et Ixaeus, qui una ad oraculum venerant, contemptui habentes escendant navem medioque fere spatio fulmine icti intereunt. interim, uti praedictum divinitus erat, eodem ictu fulminis sedata vis mali immersaque mari et regio omnis repleta frugibus.

XII. Per idem tempus Neoptolemus confirmato iam cum Hermiona matrimonio Delphos ad Apollinem gratulatum, quod in auctorem paternae caedis Alexandrum vindicatum esset, proficiscitur relicta in domo Andromacha eiusque filio Laodamante, qui reliquis iam filiorum Hectoris superfuera. sed Hermiona post abscessum viri victa dolore animi neque pelicatum captivae patiens parentem suum Menelaum accitum mittit: cui multa conquesta super iniuria praelatae sibi a viro captivae mulieris persuadet, uti filium Hectoris necet. ceterum Andromacha re cognita instans periculum subterfugit auxilio popularium liberata: qui miserati fortunas eius ultro Menelaum contumelias prosecuti vix a perniciæ viri retenti sunt.

9 responsum P 10 prouenta edit. Crat. | redundatum G 23 laodamanta libri, Laodamante editit, uctt. 26 capiens G cupiens B patiens P 30 instantis P | periculi uim libri, scripsi periculum.

XIII. Interim Orestes adueniens rem cunctam cognoscit, hortatur Menelaum, ut incepta perageret, ipse dolens praereptum sibi a Neoptolemo Hermionae matrimonium insidias aduenienti parare occipit. itaque primo ex his, quos secum habebat quam fidissimos, speculatum de adventu Neoptolemi Delphos mittit. quis cognitis Menelaus vitare huiusmodi facinus cupiens Spartam concedit. sed illi, qui praemissi erant, regressi Neoptoleum Delphis esse negant. quare coactus Orestes ipse ad inquisitionem viri profectus alio quam ierat die remeat, ut sermo hominum ferebatur, negotio perfecto. dein post paucos dies fama perfertur interisse Neoptoleum: eumque sermone omnium circumventum insidiis Orestis per populum disseminatur. ita iuuenis, ubi de Pyrrho palam est, recepta Hermiona, quae sibi antea desponsa erat, Mycenae discedit. interim Peleus cum Thetide cognito nepotis interitu ad investigationem eius profecti cognoscunt iuvenem Delphis sepultum. ibi, ut mos erat, iusta persolvunt cognoscuntque in his locis interisse, ubi visus Orestes negabatur. ea res per populum haud credita, adeo praesumpta ante iam opinio de Orestis insidiis cunctorum animis inhaeserat. ceterum Thetis ubi Hermionam Oresti iunctam videt, Andromacham partu gravidam ex Neoptolemo Molossos mittit dolum Orestis eiusque coniugis de interiendo fetu evitans.

XIV. Per idem tempus Ulixes terribis crebris auguriis somnisque adversis omnes undique regionis eius interpretandi somnia peritissimos conducit: hisque refert inter cetera visum sibi saepius simulacrum quoddam inter humanum divinumque vultum formae perlaudabilis ex eodem loco repente edi: quod complecti summo desiderio cupienti sibi por-

22 re G res B 23 oreste G orestis B 27 orestae G Orestis P 30 auguriis om. G habet B.

rigentique manus responsum ab eo humana voce
 sceleratam huiusmodi conjunctionem quippe eius-
 dem sanguinis atque originis: namque ex eo alte-
 rum alterius opera interiturum. dein versanti sibi
 vehementius cupientique causam eius rei perdiscere
 signum quoddam mari editum intervenire visum:
 idque secundum imperium eius in se iactum, utrum-
 que diiunxisse. quam rem cuncti qui aderant uno
 ore exitialem pronuntiant adduntque, caveat ab in-
 sidii filii. quo casu suspectus parentis animo Tele-
 machus agris qui in Cephalenia erant, relegatur
 additis ei quam fidissimis custodibus: praeterea Uli-
 xes secedens in alia loca abdita remotaque quan-
 tum poterat somniorum vim evitare nitebatur.

XV. Per idem tempus Telegonus, quem Circe
 editum ex Ulixe apud *Aeaeam* insulam educaverat,
 ubi adolevit, ad inquisitionem patris profectus Itha-
 cam venit gerens manibus quoddam hastile, cui
 summitas marinae turturis osse armabatur: scilicet
 insigne insulae eius in qua genitus erat: dein edo-
 ctus, ubi Ulixes ageret, ad eum venit. ibi per cu-
 stodes agri patrio aditu prohibitus, ubi vehementius
 perstat et e diverso repellitur, clamare occipit in-
 dignum facinus prohiberi se a parentis complexu.
 ita credito Telemachum ad inferendam vim regi ad-
 ventare acrius resistitur: nulli quippe compertum
 esse alterum etiam Ulixi filium. dein iuvenis ubi
 se vehementius et per vim repelli videt, dolore elat-
 us multos custodum interficit aut graviter vulne-
 ratos debilitat. quae postquam Ulixi cognita sunt,
 existimans iuvenem a Telemacho immissum egres-
 sus lanceam quam ob tutelam sui gerere consue-

XV Cedren. P 133.

9 exitialem ei P. 10 quo om. GB, addit ed. princeps
 16 apud eam GB corr. edit. vetl. 25 credito G, quod
 Fidingius suspicatus erat creditum B | telegonum B

verat, adversum Telegonum iaculatur. sed postquam
 huiusmodi ictum iuvenis casu quodam intercipit,
 ipse in parentem insigne iaculum emittit infeliciss-
 mum casum vulnere contemplatus. at ubi ictu eo
 Ulixes concidit, gratulari cum fortuna confiterique
 optime secum actum, quod per vim externi hominis
 interemptus parricidii scelere Telemachum carissi-
 mum sibi liberavisset. dein reliquum adhuc reten-
 tans spiritum iuvenem percontari quisnam et ex
 quo ortus loco se domi belloque inclitum Ulixem
 Laërtae filium interficere ausus esset. tunc Tele-
 gonus cognito parentem esse utraque manu dilanians
 caput fletum edit quam miserabilem maxime dis-
 cruciatum ob inlatam per se patri necem. itaque
 Ulixi, uti voluerat, nomen suum atque matris, insu-
 lam, in qua ortus erat et ad postremum insigne
 iaculi ostendit. ita Ulixes ubi vim ingruentium som-
 niorum praedictumque ab interpretibus vitae exitum
 animo recordatus est, vulneratus ab eo, quem mi-
 nime crediderat, triduo post mortem obiit senior
 iam provectae aetatis neque tamen invalidus virum.

11 laetae G lete B corr. P 21 proevectaeque VP.

Index Latinitatis.

Pagina et versus.

Ab deorum aris auxilium vite implorare 97, 22 ab eorum filiis, *per filios* 106, 2 abdicari a penatibus 69, 5 abhorrere exemplum 33, 7 34, 5 abire consilio 35, 16 ablata brachia, *abscisa* 97, 14 *ablativus tertiae declinationis in e* [mare] 108, 2 109, 14 *ablativi absoluti frequens usus in verbis cognito conspirato dissimulato praedicto praenuntiatio simulato. dispositis satis strennis ubi pugnabat* 54, 18 *confirmatis ubi quisque pugnaverat* 54, 27 *relicto ubi pugnaverat* 58, 10 abnuere, *recusare* 80, 15 abolutus amor 39, 35 abscessus, *abitus* 100, 10 110, 25 absolutio cadaveris, *restitutio* 66, 33 abstinere a corpore virginis 16, 24 abstractio coniugis, *raptus* 4, 30 accipere epulas, *cibum sumere* 90, 16 *in regnum recipere* 103, 28 benigne acceptus 106, 24 accitit Idomeni, *accersitus ab Idomeno* 105, 14 *accusativus primae declinationis in an* 109, 17 *in e* 21, 8 26, 3 9 28, 13 *etc. tertiae de-*

clinationis in a 26, 28 32 27, 23 37, 24 48, 17 *etc. in ea* 15, 17 81, 20 108, 5 *etc. in e* 22, 3 25, 5 26, 14 35, 1 39, 31 42, 15 *etc. pluralis in as* 28, 10 20, 6 *accusativus respectivus: ictus femur* 43, 31 *Deiphobum tibiam ferit* 56, 22 *debilitati animos* 73, 8 *ictus inguina* 74, 24 *pugionem incinctus* 76, 32 *acies simplicis forma* 38, 24 *accitata, acta* 86, 17 *ad multum diem* 59, 29 *ad id tempus* 33, 19 66, 5 *ad finitimos indomita gens* 60, 30 *ad se agmine infesto tendi videt* 55, 11 *ad Troiam veniunt, verben ingredientur* 5, 17 *et ita ad Troiam redit* 69, 24 *ad Troiam eunt* 94, 9 *addere aliquid adiumentum* 64, 1 *adempta fuga* 76, 5 *adfabre compactus equus* 95, 32 *adfinitas generis* 8, 10 21, 2 *adfnitatis pignus* 21, 9 *meritum* 81, 6 *ius* 85, 29 87, 5 *adlietari dolore* 20, 33 23, 33 *adhierere curam vulneri* 24, 5 *rationem futuris* 89, 6 *finem* 93, 11 *preces* 94, 17 *voluntatem negotio* 48, 29

adhospitalis sibi deum immolationibus, propitiis sibi reddere (*ἀπαε λειψύσσων*) 12, 8 *adinveniens visere* 52, 17 *dinoscere* 104, 27 *adire civitates, aggredi* 25, 25 *aditus patrias, ad patrem* 112, 22 *adiumentum deprecandi* 64, 1 *adiunctae loco vineae* 19, 28 *adiunctum esse cum aliquo, alicui* 26, 27 60, 32 81, 10 *etc.* *adiutores incepto deos* 24, 8 *admiculo funis uti* 27, 8 *admissum* 34, 4 *admissa* 30, 21 *admovere naves litori* 18, 6 24, 17 *terrae* 24, 27 *flammam sacris* 92, 6 *dona et victimas diis* 92, 22 *hostias aris* 95, 2 *adniti alicui* 98, 33 *adnitente atque administro Antenore* 93, 29 *adnuere ad omnia* 30, 26 *adolevit brevi certamen* 77, 31 *adulta brevi seditione* 99, 30 *adornare virginem sacrificio* 16, 11 *adosculari manus* (*ἀραε λειψύσσων*) 50, 31 *adplicare naves terrae* 5, 4 *adprobare conditionem* 48, 9 *adscita pax* 94, 21 *amicitia* 95, 9 *adstans medius* 9, 2 *adstruens pacis commoda, dicendo* 6, 14 *adtemptari, morbo corripit* 37, 21 39, 26 *adtractus* 95, 23 *advectare* 69, 13 *adventu cuius ovissa praepositione* 7, 1 *adversa voluntas* 39, 18 *adverso mari* 107, 34 *adversa fortunae bellique* 75, 15 *adversantes venti* 22, 10 *adversum postpositum. quos*

adversum ierat 19, 27 *quos adversum bellabat* 55, 1 *advertere, animadvertere* 3, 1 *acumulatio ad gloriam* 12, 28 *aequatio numeri atque partium* 15, 17 *aestivum tempus* 17, 13 *aestiva maris facies* 17, 19 *aestuarie desiderio* 53, 14 *actas postremae, senectus* 64, 22 *senecta actas* 64, 29 *affectio paternae pietatis* 16, 3 *sanguinis* 109, 23 *affectu omni diligi* 59, 15 *afficere meritis donis aut suppliciis* 107, 2, *detectari, multo magis templi pulchritudine afficiebantur* 4, 12 *adficari, ut affectae sint civitates* 32, 9 *agere, esse, agens in primis annis* 3, 27 *quae ob necessitudinem cum Helena agebant* 4, 23 *debiles agere* 38, 18 *otiose* 42, 2 *sine terrore* 46, 29 *sine dolore* 57, 13 *apud arma* 47, 17 *in armis* 59, 19 *bono animo* 53, 22 *apud aliquem* 82, 11 *apud se in templo* 82, 1 *alieno arbitrio* 91, 5 *sub imperio alicuius* 109, 6 *amicum cum aliquo* 95, 12 *diverso inter se sermone* 102, 1 *edoctus ubi Ulixes ageret* 112, 21 *egregie actum nobis est* 34, 23 *consilium agere* 48, 20 *sors agitur* 73, 31 98, 11 *contamelis aliquid agere* 100, 34 *agitare socordias* 52, 5 *pacem atque amicitiam* 95, 29 *omnium ore agitur* 95, 24 *agmine infesto, impetus* 55, 11 *alias, alio pacto* 53, 7 *alienus sanguinis* 55, 5 *generis* 20, 25 *non alieno Pelei* 107, 19 *alienus ab amicitia* 46, 31 *aliena loca, opp. patria* 48, 31

in aliquantulum 20, 5 38, 30
65, 24 74, 13
alimonii et aetatis eiusdem
esse 29, 28
alius super alium cum praeci-
pitarentur 46, 5 alia parte
quam venerant 77, 9
alter *praecedente* hic 40, 7
alto decidere 61, 21
amat fieri, *solet* 4, 27
amisso, *mors* 79, 21 88, 14
amittere locum, *relinquere* 46, 1
amor abolitus 39, 35 amorem
exhibere circa exercitum
26, 17
anceps malum 25, 15 fortuna
44, 18
anchoralia solvere 102, 9
animi reflectus 98, 33 nihil
animi, *trae* 41, 22 bonum ani-
mum gerere 7, 31 animum
aequum habere 80, 2 animum
recipere 65, 23 bono
animo agere 53, 22 animo
gerere 60, 15 in animo ha-
bere 62, 3 animo deficere
63, 16 animo deficiente 84, 18
animo haeret alieni 70, 1
resumptis animis 74, 30 ani-
mi, *pluralis pro singulari* 65, 8
animos tollere 94, 13 omnibus
animis adversum pergit
43, 19 paratos armis atque
animis 43, 20
annis in primis pueritiae 76, 12
antea amicus, *pristinus amicus*
88, 34
anteaedicialis Iupiter 97, 7
antecipare tempus 23, 3
antecedere aliquid 78, 30
ante aspectum alicuius ex-
poni 69, 13 produci 84, 12
anteposita civitati paeninsula
46, 33
antiquissimum ducere amicitiam,
maximi aestimare 86, 22
antestites divinae religionis
18, 2 Vulcani 26, 33

anxius rebus 7, 5 pernicia de-
fessi exercitus, *ne in pernici-
cium daretur* 38, 5
aperire rem 53, 17
apparatus belli 10, 8 classium
14, 5 rerum divinarum 91, 34
appellunt venti ad Cyprum
5, 20 ad Moessorum regionem
18, 4 Rhodom 72, 9 Cretam
104, 23 105, 22 ad Lotophagos
105, 31 appulsus regno
21, 2 scopulis 102, 20
apta dolori medicamina 22, 8
apud Lacedaemoniam, *in urbe
Sparta* 5, 23 apud Troiam,
Troiae 6, 5 9, 25 et *saepius*,
apud naves, *in navibus* 21, 33
apud arma agere, *in armis
esse* 47, 17 habere 44, 23
apud barbaros, *a barbaris*
95, 17
aratus, *aratio* 44, 28
ardebat studio belli omnis
Graecia 12, 25
armare milites in unum, *in
unum locum conducere* 72, 3
Aegliae atque Clyteme-
stram adversum maritos 102,
27 huiusmodi numine arma-
tos 104, 3 armati atque in-
structi pro negotio 38, 23
arrestis armis 18, 17 24, 19
42, 5
ars sagittarum, *sagittandi*
62, 27
ascensionem preparare 5, 30
aspargere purgamenta capiti
64, 10
attollere favorem 51, 7
attracta pedibus Penthesilea
71, 26
auctor minus idoneus 32, 25
auctores optimi in decer-
nendo 29, 22 auctor audendi,
princeps 45, 3 in re 35, 14
auctus praeda 44, 34 aucto
desiderio 52, 29
audentius resistere 66, 21

aversio deorum 62, 9
ausidi noscere 84, 7
avis aquila 92, 9
ausum facinus expletumque,
passive 47, 15
auxiliares duces 40, 20 manus
38, 20 copiae 40, 11 auxi-
liares *scil. milites* 38, 22 auxi-
liarii socii 82, 24
auxilium vitae implorare 97, 23
Bellare, *pugnare* 42, 29
bellatrix gens 60, 30
bellum, *pugna* 20, 13 15 43, 2
et *saepius*. bellum transportare
23, 5 sumere 64, 15 in-
struere 91, 19 domi belloque
69, 6 99, 31 113, 10
benigne acceptus 106, 24 sa-
lutare 4, 5 7, 31 49, 35 re-
spondere 20, 33 53, 29 80, 3
adire 94, 15
bini aut amplius 47, 28
bonus cum virtute tum con-
silio 33, 32 boni, *principes*
99, 4 bonum atque utile 32, 2
boni honestique sectatores
6, 31 a bono honestoque
elabi 32, 37
Caelestis ira 14, 29
camerae casus 90, 14
campester exercitus, *terrester*
12, 20
campus singularis, *simplex*
*i. e. cursus a carceribus ad
scopum factus duplex, cursus
et recursus* 63, 7
capere locum 47, 27 testimo-
nium 84, 35
casus camerae 90, 14 casus,
sors 33, 23 60, 17 casus,
mors 5, 27 76, 10 78, 12 casum
vulneri contemplatus
113, 4 haud sane dissimili
casu, *eventus* 43, 28 quo casu,
facto 112, 10 casu quodam,
occasione 113, 2

cavere, *decernere* 103, 17 pa-
ratus ad cavendum 43, 28
cedere, *incedere* 43, 23 cessare
hactenus servitia 98, 14
cerimoniarum mos 52, 17
certamen solitarium, *singulari*
29, 7 43, 12 columbae con-
tingendae maximum, *studium*
62, 31 manuum 63, 14 sagit-
tarium 82, 28 spatium cer-
taminis 82, 30
certare cursa 63, 6
choro modulisque carminum
praevalere 107, 28
circa aliquid occupatus 25, 11
solicitus 52, 5 suspectum
52, 10 detentus 58, 35 circa
domum commissa 20, 26 amor
circa aliquid 26, 17
circum vastant omnia 25, 27
omnibus circum loca 108, 26
circumcursans duces 42, 4
circumscriptor dolor laetitia,
leniter 62, 12 misericordia,
intercludit 65, 27
circumspicientes omnia 47, 7
circumstrepunt hostiles natio-
nes 99, 9
circumtegitur corpus veste
58, 30
clam omnis 17, 15 28, 28
clarus atque magnus 12, 18
virtute multis clarus 79, 12
clari et magnifici ingenti
nomine 29, 13
classes, *naves* 14, 5 24, 16
25, 7 *etc.*
clausa erunt iura 32, 1 clausi
intus manent 99, 35
clementer ortus rumor 76, 24
condunare, *coniungere* 78, 25
coalescit amicitiae pignus in-
ter duo regna 84, 13 coacta
multitudo 101, 26
cognoscere de oraculo 82, 12
cognitum *substantive* 62, 13
cognito 20, 19 36, 12 49, 18
113, 12

cohibere *sequente infinitivo* 54, 22
 colligere sese in arma 56, 10
 collectus, *ad se rediens* 93, 32
 comitatum sequi 10, 13 63, 4
 comitatum sui praebere, *comitem esse* 87, 15
 comites regulo 61, 3
 commentum Alexandri 79, 3
 committere *scilicet proclium* 41, 26
 non committat ut 68, 3 circa domum commissa 20, 26 in aliquid 81, 15 92, 28
 commodum videtur 21, 6
 commorari cum aliquo 53, 18 in commune redigere praedam 50, 19
 communicare exercitus custodibus 44, 21
 commutare res, *merces* 22, 24
 matrimonium 34, 24
 comparuit nusquam 109, 26
 complanata urbs incendiis 98, 2
 completa omnia luctu atque gemitu 57, 7 armis atque cadaveribus 74, 33
 componere aciem 38, 24 insidias 76, 31 proditorem 86, 3 caedem 100, 19 ad evitandos ictus compositus 59, 28 in armis compositus 56, 20 compositae naves omni instrumento 5, 3 composita classis 96, 16 naves in ordinem compositae 25, 4 composita inter se longe alia 86, 9
 conata procedere nequeunt, *passive* 42, 10
 concedere parvulis deprecantibus, *morem gerere* 65, 9 honori 98, 13 victoriam 73, 20 intueri 65, 21
 concelebrare honorem regni 17, 21
 conciliare in se animos cunctorum 37, 32 conciliatus sibi, *in gratiam reductus* 105, 19

concitus ira 53, 9 curru concito 54, 13 61, 11
 concurrere cum Deiphobo, *una accurrens* 43, 8
 condensatae frontes 18, 27
 condere tilias tumulo 2, 12
 ossa urnae 81, 32 reliquias urnae 100, 2
 conditio hiemis 45, 1 naturae sexusque 71, 20 dilato conditionibus bello 51, 18
 condolere 78, 13
 conducere concilium 6, 7 senes 7, 15 in unum 29, 15
 conferti inter se 47, 23
 conferti 80, 5
 confingere destinatum 62, 33
 confirmare, *conciliare* 79, 9
 confirmati inter se invicem 24, 25 confirmatum ac verum 77, 15 pro confirmato habere 61, 31
 confirmator rerum 76, 33
 confluere ad aliquid 4, 5 eo confluxerant 5, 10 confluentibus in unum tot adversis 75, 25
 confors 32, 18
 confusio aëris 16, 14
 conglobat fors 47, 22 conglobati 54, 11
 congregati in unum 21, 29
 congregata armatorum manu 26, 21
 conrivente Achille 39, 14
 conicere clamorem et tela 57, 29
 coniugium, *conhuxa* 99, 4 104, 12 coniugio iunctus alicui 68, 27
 coniunctio generis, *consanguinitas* 8, 21 amicitiae 11, 1 scelerata, *coitus* 112, 2
 coniurata cum aliquo in militiam 67, 23
 conpingere classem 23, 25
 comprehendere comam 71, 10
 consanguinitas, *consanguinei* 4, 15

consensescere coepere venti 16, 31
 consentire aliquid 77, 5
 consequi aliquem vulnere 83, 1
 consequens fuit 31, 11
 consilii particeps 15, 23
 exers 27, 14 consilium de re inire 27, 2 habere 29, 20 agere 48, 20 dimittere 6, 30
 consilio atque armis pollere 41, 5 a recto consilio praepedire 8, 26
 conspirare ad bellum 104, 28
 conspirato inter se 104, 15
 consternari ob 5, 1 consternatus nuntio 33, 15 iterum Achillis 78, 26 per dolorem 93, 31 consternatam deicere 45, 23 consternatae vocibus aves 61, 20
 constructio: *ex uno verbo pendet accusativus cum praepositione et supinus ad indignationem ultimumque iniurias rapiebat* 5, 13
 consularis *scilicet legatus* 2, 22
 consulere in remalicius 34, 28 in commune 48, 30 in medium 88, 18 male consulta 31, 19 85, 8 91, 11
 consumpta invicem multa oratione 20, 22 consumpto anno 23, 26
 contagio huiusce exempli 31, 21 infausti ominis 67, 19
 contegi sepultura 60, 18 cauitus contactus, *de pagamento* 56, 11
 contemplatio, *consideratio aetatis* 68, 1 amicitiae 98, 28
 contemplatus casum vulnere 113, 4
 contendere sagittam 82, 31
 contentus alicuius rei 23, 9 re 36, 1
 contestari, *repugnare* 9, 8
 contingere terram, *exire in terram* 18, 12 civitatem, *ag-*

redi 26, 10 genua 50, 31
 contingi morsu serpentis 26, 29
 continuante flamma 68, 16
 contracta bello gestaque 1, 19
 convenire aliquid 9, 19 23, 9 53, 19 ad aliquid 26, 7 in unum 9, 27 Argos 11, 23 in aedem 94, 23 sibi cum matrimonio 9, 6
 convertere ad aliquid 19, 23
 iter ad Phrygas 29, 6 timorem 37, 23 spes alicui in melius 79, 15 in se proclium 82, 27
 cordi est mihi maxime 39, 7
 corusca fulmina 16, 13
 credere in se fiduciam 70, 8 in muris salutem 78, 8
 crimen malitiae 68, 4
 criminose obiecta 6, 21
 cruciatu summo necare 97, 16
 cruentus suo hostilique sanguine 66, 15
 cuiuscemodi, *cuiviscunque modi* 36, 4
 cum laetitia 4, 9 pace 26, 6 lacrimis 30, 25 88, 27 amicitia 33, 34 gratia 34, 12 86, 11 summa gloria 43, 32 ira 44, 2 audacia 59, 25 effectus 59, 27 quiete 73, 33 religione 95, 33 loco lasciviaeque 96, 19 suffusus cum maerore lacrimis 34, 15 haec Idomeneus cum Merione soorsum habuere 3, 18 *cf.* 12, 21 15, 9 21, 18 30, 8 62, 32 92, 14 cum — tum praecipue 36, 26 76, 12 78, 28
 cuncta regni 65, 5 103, 2 domus 108, 9 fructuum 110, 7
 cupidus perciscere 42, 18
 cupita 67, 6
 cura, *curatio* 22, 7 exurgendi 75, 25 curam adhibere 24, 6
 curare sacrificium 16, 18
 aciem 38, 26 corpus cibo

41, 30 corpus viso atque epulis 75, 16 vigilias 47, 4 funus 59, 7 uti curaretur, sanaretur 26 32 sequente infinitivo curarent immolare 16, 27 uti custodes vigilias agere curarent 58, 35
 currus bellici 14, 6
 cursus, concursus 61, 25 cursus longo certare pertinet ad recti spatii longitudinem 63, 6
 cursus in armis 63, 15
 custodia captivitatis 65, 2 sui 99, 21
 custodire, cavere 33, 23 86, 21
 custos atque rector Achilles 11, 2
 2 custodes castris relicti 47, 32

Dare lora equis 61, 11 igni Ilium 91, 29

datus saepe pro genitivo:
 adiutores incepto 24, 8 Troianis Hector, Sarpedon auxiliariis duces facti 38, 22
 quis Hector dux — factus 45, 2 custodes castris 47, 32
 Echinadibus imperator 58, 1
 regina Amazonibus 60, 28
 comites regulo 61, 3
 quis dux Alexander 75, 29 testis his rebus 87, 19
 regia Priamo 90, 8 templo sacerdos 92, 34
 hastile, cui summitas 112, 18.

datus pro accusativo cum praepositione: necessarii apparatus 14, 13 res bello necessariae 23, 11 sacrificio adornant 16, 11 nati libidini 32, 7 actum nobis est egregie 34, 23 pugnas opportunus 44, 27 adhibitus equis 54, 14 busto locum dimetiuntur 59, 9 paratus proelio 59, 21. *datus apud verba passiva:* cunctis decernitur 30, 8 fugientibus impediri 45, 7 barbaris intercedi 74, 17 cui inveniri posset 88, 34

de consilii sententia 31, 6 de suo numero 85, 32 speculatum de adventu Neoptolemi 111, 6
 decedere bello 43, 2 proelio 74, 5
 decernere scil. armis 44, 4
 decidere rem 93, 15
 decima scil. pars 49, 25
 declinare lectum, avertere 43, 29
 decrepiti maeroribus senioque 64, 2
 decurrere ad vim et arma 31, 5
 decus regium, dignitas regia 39, 6 63, 27
 deducere ad se in convivium 17, 29 in matrimonium 55, 9 in aerumnas 64, 23
 defendere necem, ulcisci 5, 33 fratrem, malum ab eo propulsare 103, 12 adversum 40, 5 a 74, 9
 defensare 18, 10 se mœnibus 83, 30
 defatigatus 64, 24
 defere 5, 27 57, 6
 deformatus lacrimis 58, 19 multiplici modo 63, 31
 degere cum aliquo 36, 13 39, 12
 deonestamenti per universa genera 58, 9
 deonestari insigni iniuria 50, 21
 deicere consternatum, sternere 45, 23
 delapsus Phoenicem, navigans 5, 21
 deliberare, dubitare 17, 8
 demum, demique 68, 17
 densatis frontibus 42, 31
 denubere, nubere 3, 22 28, 14 103, 6 107, 4 in matrimonio Aegisthi 104, 12
 deperire amore 106, 6
 deponere aliquem puteo 27, 9
 bellum 84, 32 comas sepulchro 84, 2 comam tumulo 100, 32

depraedati agri passiva 27, 30
 deprecari 21, 21 65, 10 nihil deprecor 65, 2
 depressa acrumnis civitas 87, 7
 desererere bellum, desistere a bello 12, 6
 deservire in convivio 94, 21
 desiderium in femina 99, 25
 designare nomen litteris 12, 13
 desinare pernactoando humi 60, 23
 desolati ordines 76, 2
 despectare muris 59, 20 super murum 64, 5
 despectui esse alicui 65, 33
 desperatio effugii salutisque 28, 18 postrema desperatio atque amentia 71, 27
 despondere in matrimonium 105, 21
 destinare animo nuptias 7, 12
 duces 12, 20
 destinata ferire 52, 3 destinatum confingere 62, 32
 destruere muros 96, 5
 desuper alios proconciare 55, 21
 impositum desuper cadaver 59, 12
 desuper ex muris 61, 15
 destruere desuper muros 96, 5
 detentus circa aliquid 58, 35
 deterrere hostes, terrere 83, 30
 sequente infinitivo 76, 29
 detrahere, distrahere 71, 11
 detrimentum militum, strages 16, 21 19, 12
 detrudere hostem navibus 45, 21
 devenire in manus alicuius 42, 24
 dicebatur sequente accusativo cum infinitivo 26, 34
 dicta gesta 93, 17
 in eum diem 49, 20
 difficultas saxorum 108, 3
 dignum ad memoriam 3, 27
 nihil dignum doloris 79, 20

dignum, par 91, 9 dignus sub cuius manibus excindi Troiam deeeret, pro excinderetur Troia 80, 13
 dilacerari in auxilia conducta 91, 21
 dilecta nullo 96, 9 97, 18 99, 10
 dirimit nox proeliam 38, 34
 decedere in partes 104, 22
 discendi animo ab aliquo 85, 19
 discussus, discussio 11, 11
 discutere otiosus animi desiderium 1, 17
 disparalis, passiva 102, 13
 dispar sonus vocis 41, 13
 dispergitur morbus per homines 37, 17
 disseminata fama 9, 26
 dissenso animum 104, 21
 dissimulato 17, 27 53, 18
 dissolvere fidem 95, 17 muros 96, 9 dissolvi membris 65, 16
 vulneribus 77, 8
 distribuere exercitus per cornua 25, 8
 divelli complexu 8, 29 non sine dolore 29, 29 ab aliquo 77, 5
 diversis ad officia sua quibusque 51, 23
 diversus agebatur metu atque haesitatione 16, 19
 diversi suo quisque genere exercebantur 72, 29 per diversum fuga 61, 27
 diversae inter se cupientes 104, 21
 diverso repellitur 112, 23
 dividere consanguinitatis originem 8, 12
 hostiam orienti occidentique 12, 1 in singulos 30, 4
 divinum signum 16, 20
 divulgatur fama in maus 4, 27
 divum, deorum 68, 6
 dolores animi, incidit 27, 3
 dolor in casa Memnonis 75, 19
 iuxta amissionem tanti be-

rois 79, 21 iniuriae 97, 24 fraternalis mortis 109, 29 dominus sagittarum Hercules appellatur Philocteta 52, 3 domitio 15, 21 domus, *res familiaris* 5, 23 domum ad se volentes ducit 6, 31 dubitatio animi 16, 22 ducere in unum, *conducere* 30, 17 dux atque auctor 38, 10 atque imperator 40, 18 atque rector 72, 9 Troianis 38, 21

Eece, cum ecce dies foedari coepit 16, 11 edicto 53, 36 educere gladium 43, 34 49, 14 effectum habere, *effici* 39, 16 cum effectu 59, 27 effeminati, *ignavi facti* 47, 34 effera morum inpatientia 10, 31 efficere famam virtutis 19, 20 metum hostibus et fiduciam suis 24, 33 inssa 39, 22 mandata 51, 14 vitis auro effecta 79, 11 hostis effectus 87, 4 88, 34 effusi portis 38, 20 palantes effusique 46, 3 effusus crinibus 52, 25 effusus vagari 15, 15 egregius bellandi 55, 26 78, 17 elaboratum et provium 30, 31 elapsi a bono honestoque 32, 37 elatus secundo belli eventu 19, 5 dolore 112, 28 *elipses: intelligendum* est 37, 22 81, 20 sunt 88, 12 57, 22 87, 18 erat 70, 10 esset 50, 21 essent 66, 12 fuisset 73, 22 esse 84, 17 adesse 56, 19 90, 2 94, 14 fore 100, 20 mutatio sine dolo credebatur 53, 34

ementium argumentum, *passive* 15, 30 emergit civitas ad requiem 87, 8 eniti ad aliquid 90, 26 enumerationem facere 50, 10 eo, *ideo* 53, 24 ephemeris belli Troiani 1, 1 eruere civitates 34, 3 erumpere portis 40, 23 evadere Graecos fuga 18, 21 nocturnam civitatis cladem 101, 25 naufragium 102, 17 mare insidiisque 103, 15 evenisse cuncta non secundum meritum suum 30, 24 eventus iaculi 43, 25 eversa divinitus mens 67, 31 fortuna belli 73, 19 eversio communis hospitii 6, 9 evolare navibus 18, 17 portis 59, 24 ad naves 47, 22 ex Minoe *scil. natus* 3, 14 ex consilii sententia 5, 13 10, 6 *et saepius*, ex aequo dividere 3, 16 ventis ex sententia flantibus 5, 7 ex numero navium, *pro* 21, 34 mortuus ex hoc malo 37, 20 ex labore reffectus 59, 17 ex alio *scil. latere* 59, 32 excidere hostiam bifariam 49, 14 in partes duas 95, 2 manus 61, 5 vinculum 62, 35 urbem 61, 30 excidere consilio 5, 2 excipere praedae 26, 5 ex praeda 29, 23 certantibus Ajax victor excipitur 63, 7 Agamemnon Menelaum excipit *scil. sortitioni* 73, 30 excussus comis pulvis 67, 11 exemerat eos fuga bello 71, 14 exemplum facinoris 7, 1 52, 10 intercedendi 35, 19 impietatis 32, 19 admissi 34, 4 exercere *scil. se* 51, 27 discor-

dias 22, 18 superbiam atque odium 85, 30 exercitium *militare* 52, 5 exercitus, *milles* 12, 30 exercitus dissecere 90, 29 93, 9 exhaustus navigio 20, 5 exhibere opulas 4, 7 sacrificium 26, 15 amorem 26, 17 immolationem 26, 20 36, 23 sacra 106, 12 exhibeo me poenae mortis 64, 31 exigere poenas 91, 11 vindictam 99, 20 exitus, *mors* 33, 23 mortis 79, 25 vitae 113, 18 exoculari 77, 4 94, 16 expectare, *spectare* 68, 20 95, 4 99, 8 alienam sententiam 32, 24 expedit arma 57, 23 expedito negotio 23, 1 expers clade 20, 13 cladis 24, 30 munificentiae 21, 33 consilii 27, 14 expetere poenam sacrilegii ab exercitu 15, 6 poenas ab exercitu 37, 34 ultionem mortis 19, 26 exponere, *enumerare* 11, 21 exprocebat militia 51, 20 uti res exprocebat 78, 15 expostulare sibi in munus 98, 19 invicem industriae meritis 98, 32 exsanguis atque territi inprovisio tumultu 45, 13 exsecrare hostiam in partes 12, 1 nervis exsecris 56, 13 aures exsecare 97, 14 exsurgendi curam omittere 75, 25 externus homo, *peregrinus* 113, 6 extollere laudibus 57, 17 seditionem 84, 24 extorquere aliquid per vim 31, 11 extrema metere 36, 34 cuncta experiri 38, 13

extractio operum 4, 11 extruere sepulchrum 79, 18 extruere, *in exitum mitti* 90, 4

Fabrefactum ligno 90, 25 93, 27 fabricare naves 12, 29 fabricator operis 95, 20 facere enumerationem 50, 11 fugam 71, 13 76, 2 navem ascendere facit 5, 6 facies decora 10, 28 foeda 47, 19 civitatis obducta 61, 24 maris 17, 19 faciem horrendam belli praebere 73, 2 facultas opum regniue 12, 34 fama bellandi 62, 6 fari, *vaticinari* 15, 5 fata proferre, *vitam producere* 11, 7 fatigat lues multa militia 14, 31 proelium fatigatur 20, 3 qui antea fatigabantur relaxari 39, 27 fatigari necessarium penuria 14, 4 pestifera aegritudine 37, 18 navigio 108, 26 favorem attollere 51, 7 62, 33 ferire occidere 78, 1 destinata 52, 3 inter se acies 76, 1 ferre praemia certaminis 63, 3 fructum misericordiae 87, 20 ad caelum 70, 1 75, 18 79, 4 non feram me morari 88, 7 fertur sequente accus, *cum inf.* 84, 16 sermo hominum ferretur 111, 12 fessi vino atque somno, *sopiti* 96, 24 festinare munia militiae 12, 28 cuncta 51, 21 ad navigandum 23, 11 ad arma 42, 7 quod festinabatur 23, 2 festinatio navigandi 14, 23 fides pacis 29, 5 94, 29 pacti 30, 6 48, 10 95, 17 fidem facere 15, 30 promissi implere 15, 28 promissi confirmare 62, 36 oraculi firmare 24, 6 negotii complere 42, 22 res

accipit 86, 14 in *idem* recipi 8, 14
 fiducia Graecis aucta 74, 20
 cognationis 20, 20
 figere corpori sagittas 83, 5
 finis bellandi 55, 27 instandi 60, 9 finis, *consilium* 91, 30
 quem ad finem 88, 25 finis in tractando non adhibetur 93, 11
 finitimum, *confinium* 70, 22
 firmatores pacis 94, 9
 firmo gressu 48, 19 nisu 80, 34
 firmissimus adversus infortunia 17, 27
 fite auctores 35, 14
 flagitare aliquem 37, 24
 flatus ventorum navigandi prosperi 17, 18
 fluunt dies 37, 12 52, 30
 fluxa fides 53, 32
 foeda facies 47, 19 inter quae tam foeda 58, 2 foede et vice imbellium 60, 1 foede et insulto obtruncare 97, 10
 foedare ora laniatibus 70, 6
 foedatur dies 16, 12 regni habitus 61, 23
 foedus certaminis 44, 12
 foratus telum 74, 13
 fors quos conglobaverat 47, 22
 quique dederat 48, 2 ut evenerat 51, 16 quos obicerat 96, 31 ut tulerat 102, 13 forte quadam die 52, 16
 fortuna in me casum mutat 60, 17 eversa 73, 19
 fractis rebus 62, 17
 frumentum totius anni 29, 1
 functus vita, *mortuus* 3, 27
 funus, *cadaver* 70, 5 *cadaver et sepultura* 27, 18 *funesta ciodes* 15, 2
 in futurum 87, 33
 Gaudium lactitiaeque 51, 8
 genera bellandi varia 51, 22

miro genere orationis 6, 27
 persuadendi genere, *persuadendo* 16, 6 classis instructa omni genere, *omnibus rebus* 23, 25
 genitivus *omissa voce filius vel filia*: 3, 20 24 25 8, 5 10, 26 etc. *gerundii insolentior*: flatus navigandi prosperi 17, 18 egregius bellandi 55, 25 78, 17 inclitus bellandi 79, 26
 genere inique et adversum fas 108, 31 bonum animum 7, 32 negotium 30, 12 53, 21 animo genere 60, 16 in se benigne gesta 48, 14 incendiis gestum est 97, 4
 germanus, *frater* 12, 15
gerundium non raro pro gerundivo usurpatur, ad conciliandum hostium animos 28, 30
 cupido regiones visendi 68, 27 ad coacervandum auri atque argenti materium 97, 31
 consilium aggreddendi hostes 108, 10 interpretandi somnia peritissimum 111, 31
 gestare animo fiduciam 83, 27
 globus barbarorum 44, 5
 gradu pleno 43, 22 presso 47, 6 represso 54, 23
 Graeci homines 87, 17
 grassari lucas per pecora atque exercitum 15, 1 principio grassandi facto a pecoribus 37, 15
 gratiam sequi 99, 16 ea gratia 23, 2 magna sui apud exercitum gratia 25, 10 in gratiam 26, 10 33, 10 69, 17 87, 26 ob acceptam gratiam 24, 10 propter gratiam Helenae 16, 32 cum gratia 34, 12 86, 11
 gratulari interventa pacis 95, 14 cum fortuna 113, 5
 gratulatio atque laetitia 21, 30 79, 1

gravati vulneribus 46, 1
 grave, *malum* 87, 1
 Habere in eo loco, *habitare* 79, 19 inter duces 19, 4 senatus habitus 90, 2 largiter magnificeque eos habuere 4, 8 quod non frustra eos habuit 9, 16 quae res non frustra eos habuit 42, 16
 Astynomen liberaliter habitam 48, 15 reguli habentes Helenam 9, 6 habentes Polydorum 30, 13 habens etiam nonnullos 44, 31 Glaucum secum habens 54, 19
 Astynacta prae se habens 64, 1 habitus regni 61, 23
 haesitatione atque metu 16, 13 hiberni menses 53, 35
 hinc inde 56, 31 hinc—hinc 70, 14 hinc—illinc 51, 24
 in hodiernum *scil. diem* 67, 18
 homines Graeci 87, 17
 in horas 52, 29
 hortari ad considendum 62, 21
sequente infinitivo 49, 35 54, 32
 hortatu, *hortatione* 7, 30 81, 10
 hospes *opp. hostis* 31, 26
 hospitalis vir 6, 30
 hostilis metus 62, 13 sanguis 66, 16
 humanitatis modum supergredi 66, 8
 humi ponere 56, 20 humo erigere 58, 29
 Iacere aliquem canibus dilaniandum 60, 22 71, 22
 iactari doloribus 21, 19 animo 53, 13
 iactatione animi anxius 53, 10
 intra teli iactum venire 43, 23 54, 3 73, 9
 iam iamque 35, 7 43, 17
 ictus femur 43, 31 74, 23
 ictu geminato 77, 7
 ignarus, *ignotus* 42, 21

igni plurimo pernoctare 59, 2
 ignoratum sibi non esse, *non ignotum* 80, 4
 ignoti, *ignobiles* 55, 29
 imbellitas 27, 3
 immittit se aquila 92, 10
 immisera a Telemascho juvenis 112, 31
 in immensum editus equus 95, 21
 impendere curas et vigiliam in aliquem 65, 12
 imperator Echinodibus 58, 1
 imperia exequi 42, 33 servare 47, 24
 impossibilia postulare 91, 18
 in medio progressus 55, 4
 in campo producere 53, 37
 in flumine praecipitum 60, 11
 in honorem ducum 94, 20
 repulsa in Polyxena 55, 3
 insolentia in Patroclo 60, 12
 miseratio in Priamo 63, 30
 dolor in casu 75, 19
 in primis pueritiae annis 76, 11
 praeteritum 80, 12
 incedit vespera 46, 32
 odium 52, 15 dolor metus 75, 21
 solemne 76, 16 laetitia 79, 2
 incensus ira 18, 17 proelium incenditur 56, 29
 inceptum militiae, *initium* 23, 15
 incertum *absolute* 37, 13
 silentium ex incerto 61, 23
 inchoare proelium *i. e. bellum* 35, 14
 incinetus pugione 76, 32
 inclamare aliquem 17, 4
 inclinatio rerum 58, 2
 inclitus fama bellandi 62, 6
 bellandi 79, 26
 inconditi mores 7, 19 41, 12
 66, 3 inconditus clamor 57, 29
 inconsulta vis 10, 30 temeritas 77, 18
 incubare divitibus 88, 24
 incuria navigandi 12, 31

incuriosi ab armis 45, 6
 incurere hostes 19, 15
 incurare loca hostilia 23, 23
 civitates 25, 25
 incutere indignationem 6, 16
 venerationem 36, 17
indicativus loco conjunctivi in oratione indirecta 33, 36 et *saeptus*
 indigna experiri 102, 12 106, 1
 indigne rapta 5, 26 commissa 9, 10
 indignari de aliquo 79, 19 ob aliquid 92, 27
 industria virium atque ingenii 19, 3
 infandum exitum 37, 18
 infecta sanguine humano deorum arae atque delubra 88, 12
 inferias mittere 98, 7
infinitivus praesentis positus loco infinitivi futuri: duces nostri rati moveri Ilienses 42, 12 suspicans se tradi 89, 16 *infinitivus insolentior usus*: cupidus dissorere 1, 16 optio regredi 9, 4 consilium proelium inire 31, 14 voluntas mederi 32, 27 cupidus persciscere 42, 18 *infinitivus post verba curare* 16, 27 58, 35 deterrere 76, 29 hortari 49, 35 54, 32 petere 48, 23 *nominativus cum infinitivo post negabatur* 111, 22 *accusativus cum infinitivo post dicebatur* 26, 34 fertur 84, 16
 ingerere maledicta 100, 11 saeva 105, 16
 ingredi regiones 35, 32
 ingressus per portas 96, 4
 ingruere hostibus 57, 19
 inhabitare in insula 26, 34
 inhaerere animis 111, 24
 iniuria sacerdotis, *sacerdoti facta* 37, 33
 immodice afflictari 20, 33
 inperfecto negotio 10, 31
 imperfecta negotia 9, 16 36, 34 101, 18 imperfecta re 31, 7
 impigro resurgens 19, 31 satis 73, 11
 imponere medicamina 22, 8
 inpositus dux atque vector, *praepositus* 72, 8 inpositus faciendo operi 79, 27 regno inpositus 85, 11
 inportare bellum, *inferre* 23, 21
 inprecairi omina in exercitum 100, 12
 impressa vulnera 58, 32
 imprudens religionis, *ignarus* 14, 27
 ab inquietudine Iphigeniae coherenter sese, *ab inquietando* 17, 4
 irumpere consilium 7, 18 conventum 33, 19
 irruunt adversa hominibus 68, 7
 inequi conviciis 15, 13 probris 37, 2 maledictis 64, 13 lapidibus 72, 24
 insidiis aliquem necare 5, 22 invadere 25, 15 capere 103, 5 inferare 104, 14
 insinulare, *accusare* 6, 20
 insinuare, *indicare*. insinuans quae circa filium eius evenissent 23, 16 98, 26
 insistere aratri 44, 28
 insolentia gentis 58, 8 in Patrocleo 60, 12
 inspectare 97, 1 inspectatis omnibus 57, 15
 insperabile cunctis remedium 15, 22
 instans pernicies 19, 33 periculum 110, 30 instatur invicem vehementius 18, 30
 instar aestivi temporis 17, 13 muri 19, 17
 instructus et praeparatus 14, 19 paratique 62, 16 cornu pedibus instructum 70, 30

instrumenta militaria 12, 23
 nautica 101, 10 omni instrumento compositae naves 5, 3
 intacto nullo 45, 32
 integra res est 32, 20 haud integrum est alicui 35, 12
 inemptato negotio 42, 11
 inter quae tam taetra 16, 16 foeda 58, 2 trepida 45, 32 55, 21 inter quae et spes extremas 69, 21 inter primos, *in primis* 19, 18 24, 27 inter se ducibus, *inter duces* 98, 19
 intercedit pactum cum aliquo 30, 7 intercedi barbaris, *a barbaris* 74, 17
 intercessus, *intercessio* 99, 6 105, 18 108, 32 109, 21
 intercipere matrimonium 97, 3 iutum 113, 2
 interea dum 65, 15
 interinciens memoriam 6, 11
 intermitteri, *excludi* 41, 24
 inter necare 68, 20
 ad interneconem usque gentium pervenire 6, 12
 interposita iurisiurandi religione 9, 27 interpositae pedibus rotae 95, 22
 interventus procerum 7, 26 pacis 95, 14 hiemis 101, 7
 invadit lues 14, 30
 invalidus virium 113, 21
 invigilare summa ope 99, 22
 invitare inter se 51, 11 invitari cibo 67, 13
 ira derelictae domus, *ob domum relictam* 89, 17
 iracunde atrox 34, 22
 iter maris 80, 32
 iudare alicui ut 40, 15
 iuge certamen 20, 2 ingis pax 27, 29
 iugis duxit, *de montibus* 72, 7
 ius societatis 19, 9 foederis

ac pietatis 31, 28 adfinitatis 85, 27 87, 5
 iusta funeri peragere 78, 22
 iusta persolvere 111, 20 facere 75, 13 90, 33
 iuxta se 49, 35 dolor iuxta amissionem herois 79, 20
 Labens patria 67, 32
 labor vigilium 59, 18 laborum monumenta 20, 31 facinora 30, 3 l. atque industriae documenta 29, 16
 lacerare, *conviciari* 99, 24 contumellis 37, 10
 lacessere ad bellandum 75, 28 certamine 82, 28
 legatus pacis 85, 32 legati viri 94, 26
 levamen solitudinis 66, 26
 lex concessa, *conditio* 80, 6
 libens mandata efficit 51, 14
 libera egrediendi navibus potestas 21, 11 libero ab hostibus tempore 25, 2 haud liberum esse cuiquam eloqui 37, 27
 liberatum ex acie corpus 44, 14 liberatum, *servatum* 108, 5
 libidinem desideriumque in femina 99, 25
 locum amittere 46, 1 capere 47, 26 vulneri invenire 43, 25
 quaesitum vulneri nunciari 55, 23 busto dimetri 59, 9 cenandi capere 80, 22
 longe, *procul*. subducta haud longe acie 44, 20
 lora dare equis 61, 11
 luctus (*plurialis*) filiorum, *ob filios* 64, 24 luctu obsitus, *maestus* 23, 15
 luere delicta 26, 1 poenas 35, 27 43, 18 44, 14 etc.
 lues invadit 14, 30 sedata 17, 13
 lugubri veste tectus 63, 26

lumen scilicet, solis creptum 16, 15
lux. lucis principio 47, 13
59, 3 63, 26 73, 34 initio
89, 22 94, 23 cum luce simul
46, 4 59, 18 90, 31 simul cum
luce 73, 4 80, 28 in luce
belli interfici 80, 10

Magis in suos superbiam
exercere 85, 29 quis magis
libido desideriumque in fe-
mina, quam summa militiae
potiora forent 99, 25 non
Plisthenis magis quam Atrai
dicebantur 3, 25 in dies
magis magisque 14, 31 22,
11 etc.

magister morum 40, 7 ac prae-
ceptor componendi 41, 17
magnificare praesentiam dei,
reuereri 36, 19

magnifice transire scilicet. tem-
pus 4, 2 eos habuere 4, 8
magnis precibus 29, 30

in maius fama divulgatur 4, 27
maiora viribus 19, 6

male prospera eruptio, ad-
versa 45, 26 male desipiens
85, 13

malo omnium, ad perniciem
omnium 67, 26

mandare, indicare 53, 2 ita
ab Agamemnone mandatum
acceperant 14, 4 cum man-
datis mittere 76, 19

manent me fastus 69, 11

manu iniuriam vindicandam
rati 18, 16 libelli in manus
nobis veniunt 1, 14 uti quis-
que in manus venerat 18, 28
qui in manus venerant 97, 9
in manus Diomedis devenit
42, 23 ad manus certamen
processerat 33, 27 in manus
ventum est 38, 29 sub cuius
manibus excindi Troiam de-
ceret 80, 14 bellum in mani-
bus est 99, 8

mare ablativus 108, 2 109, 14
matrimonium, coniugium 34, 24
in matrimonio deducere
55, 9 matrimonio sibi adiu-
gere 84, 29

maxime, longissime 61, 12
meavit Argos 35, 5
mederi absolute 23, 34 adver-
sus venena 26, 35

medicina ars 11, 9
non mediocriter laetus 80, 25
medius adstant 30, 27 medius
inter 49, 17 medium se lo-
care 81, 12 medio itineris
84, 7 campi 94, 28 medii
suorum 54, 16 medius stan-
tere 29, 19 collocare 70, 30
in medios inferre 29, 33 pro-
gredi in medio 55, 4 in me-
dio locare 54, 6

in melius mutare 67, 7 con-
vertere 79, 15

memorare, appellare 79, 22
memorandum dux 81, 9

memoria repetere, memoriter
55, 8

metus summae rerum 75, 20
pro metu suo 18, 23 metu
sui 83, 29

militia inconsulta 46, 13 opes
militiae 46, 25 militiam ad-
versum aliquem recusare
21, 7

ministra et veluti officina
belli 27, 20

mirabilis arte 52, 3
miranda referre 104, 31

miseri inter se, consuescere
cum aliquo 51, 17 mixtus
Graecis 51, 5 concilio 82, 7

miserabile tectus veste 63, 27
miserabilis fletus 63, 6 88, 33
113, 13

miserandum in modum 38, 6
47, 33 76, 10 97, 3
miseratione actatis 3, 28
miserati fortunae 110, 31
modo—nunc 58, 20

modali carminum 107, 28
modus simplex atque idem
72, 30 nullus funeri 15, 2

militiae 15, 15 nullus morbi
37, 22 tantis malis 86, 26
praemiorum 91, 13 alia in
talem modum 4, 29 in hunc
m. 7, 22 multimodis 58, 31

mole sua arguens hostem
45, 19

monumenta laborum Herculis
20, 31

morari cum aliquo 88, 7
mortales multi 20, 12 28, 21
41, 12 42, 35 etc.

mos modestiae solita 31, 15
humanae conditionis 66, 12
more ingenii humani 27, 2

militiae 41, 16 belli 97, 28
ex more 7, 17 dignum mori-
bus spectaculum 71, 30

motus: quo adtractu motus
facilius foret 95, 23

multum fatigatus 108, 1 ad
multum diem 59, 28 per multum
diem 57, 2 per multam
noctem 75, 17

mania militiae 12, 28 hiemis
disponere 44, 26

mutare vestem, sarrere 108, 22
mutatio aëris 14, 29 animo-
rum 45, 15

Nancisci ventos 24, 11
nati paucorum libidinis 32, 7

naturae finis, vitae finis 69, 8
navigare, venire 9, 5
navigium, navigatio 5, 19 20, 4
23, 29 etc.

nauticus apparatus 14, 11
ne—an. irane caelesti an
14, 29 taedione an recorda-
tione 40, 13 aliis casu an
37, 13 ne—ne barbarine
Graecine 66, 17

nec, non sed nec multi trans-
acti dies 60, 26

nequum, nondum cum nequum

tegumen superpositum esset
90, 29

necessaria cibi 14, 2 17, 34
necessitas humanarum rerum
17, 26

negotium virile 31, 23 prae-
sens 53, 12 datum est 16, 10
gerere 53, 21

neque—et 34, 11 42, 36 ne-
que—aut 84, 20

nequitum est impetrari 31, 12
neutra pluralia sequente ge-
nitivo: adversa fortunae bel-
lique, consueti sacrorum,

cuncta domus fructuum
regni, praedara operum,
quaedam ornamentorum, re-
liqua praedara

nixi genibus 25, 32 nixus ge-
nibus 65, 24

nomen Troianum, Troiani 97, 26
ingenti nomine virtutis at-
que corporis 10, 10 nomine
omnium 49, 7 publico 110, 4

nominiatus, ubi occasione ex-
spectamus: non magis confisi
ingenio praecedente avidos
1, 16 nominativus absolutus
neque vulneratus quisquam
56, 8

notus domus, gnarus familiae
107, 20

nox, cum nocte simul 61, 29
nubilo tegi 16, 12

nunc—modo 8, 28 45, 30 nunc
—kursus 8, 23 nunc demum
43, 16

nuptum tradere 34, 21
nutat acies 56, 31

Obducta facies civitatis 61, 24
oblato opum 49, 28 Cassan-
drae 79, 8

obligato nixu 63, 12
obsequii amicitiae curus 40, 7
obsidet animos desiderium
65, 33

obsitus luctu 23, 15

obtentus, *praetextus* 52, 22
 obviam proferre malo 15, 11
 ire sententiis 36, 32
 obvolvi genibus, *genibus ad-*
voti 29, 30 45, 14 66, 32
 prope occasum esse 53, 26
 occupatus circa aliquid 25, 11
 offerre multam laetitiae, *con-*
parare 21, 31
 officina belli 27, 20
 officium legendi 70, 19 officia
 nantarum turbata 102, 14
 officia viri exequi 104, 2
 omittere inceptum 16, 21 omnia
 17, 2 47, 34 apparatus
 21, 18 gubernacula regni 69, 8
 curam exurgendi 75, 26 raptum
 aliquem, *diacedere* 77, 5
 onustus praeda atque victoria
 48, 4
 opes belli parare 10, 6 sum-
 mis opibus 8, 22
 oppetere mortem 78, 19
 optare, *postulare* 91, 15
 optionem offerre 9, 2 accipere
 109, 22
 opus murorum 96, 7 inter
 opera 90, 23
 orare *sequente conjunctivo*
 75, 14
 oratio, *facundia* 6, 27
 orbis *scil. terrarum* 104, 28
 ordinare aciem 41, 16 ordinatus
 exercitus 17, 30 41, 24
 ordinatus, *destinatus* 2, 6
 postrema ordinans, *testamento*
 3, 14
 ex omni ordine electi 22, 31
 extra ordinem 63, 4 in ordi-
 ne 60, 13 per ordinem
 32, 32 57, 15 107, 33
 ornatum redimitus 52, 25
 in os ruere 64, 9 ore omnium
 99, 18
 ostentatio regiae magnificen-
 tia 5, 25

Pacti dimidio fructuum 28, 4

pactio conditionis 89, 28
 pacto mercedis 105, 23
 palam ei factum est de praeda
 109, 20 de Pyrrho palam est
 111, 16 nullo palam hoste
 44, 25
 parare inimica hostiliaque
 36, 24 paratus armis atque
 amicis 43, 20
 parcendum futuris ac consu-
 lendum 87, 16
 parcus in suo appetens alieni
 85, 15 parcius quae 6, 19
 pars maxima vulnerati 20, 12
 loquebantur 27, 17 pars—
 residuum 95, 3
 participo consilii 15, 23
participii fut. pass. insolentior
usus: sepeliendum petere
 35, 28
 partim — alii 7, 1 reliquae
 52, 21
 parvus, *infans* 3, 26
 patens mare navigio 23, 29
 patientia eorum, *indulgentia*
 39, 36
 patitur tempus 5, 6 44, 29
 patienda omnia 80, 5 nihil
 pensi aut consulti patientes
 7, 13
 patris aditus, *ad patrem*
 112, 22 patriae virtutes
 20, 7
 pedes configit 74, 11
 pedestres milites 14, 7
 pellicatum pati 110, 26
 per idem tempus 4, 15 *etc.*
 dolum 9, 14 pecora 15, 1
 aequationem numeri 15, 17
 ordinem 32, 32 57, 15 *etc.*
 per omnia, in *omnibus rebus*
 36, 30 iniuriam 40, 2 loca
 solita 41, 30 distributionem
 42, 32 59, 1 dedecus 50, 22
 mortales 60, 31 77, 16 gen-
 tes 62, 6 inventum, *inventi*
lesitate 64, 25 per se 67, 24

memorabilis per populos
 79, 11 dolorem 82, 33 93, 31
 per scelus 88, 12 laetitiam
 96, 25 urbem 97, 7 vim 97, 24
 106, 7 domos atque vias 96, 32
 praedam 98, 3 verecundiam
 98, 30 absentiam 101, 1
 103, 23 moram 101, 7 industriam
 106, 14 successione
 107, 6 ob: vetustatem 1, 5
 miserationem 26, 1 miser-
 cordiam 106, 19 *etc.*
 peragere negotium 83, 7 insta
 funeri 78, 23 postrema fu-
 neri 70, 14 incepta 96, 18
 111, 2
 percolere, *colere* 78, 28
 perdiscere, *discere* 112, 5
 pergere ad 17, 3 47, 7 31 *etc.*
 adversum 38, 20 43, 19 75, 30
 obviam 38, 28 56, 7
 permaestus 17, 20
 permanserant fideles atque
 amicissimi 26, 12
 permixtio, *perturbatio* 44, 7
 permutatio subita caeli 16, 20
 perrogare seniorum senten-
 tias 33, 8
 persciscere, *cognoscere* 42, 18
 persentire 67, 29 71, 21 96, 33
 persentiscere 77, 1
 perseverabat ei a parentibus
 coeptum cum eo societatis
 ius 19, 9
 persolvere poenas 65, 7 iusta
 111, 20
 pertemptatis corporibus, *con-*
tactis 14, 30
 pervolare per campum 61, 12
 petere gratiam 48, 27 exitium
 91, 25 *sequente infinitivo* 48, 23
 uti Polydorum sepeliendum
 peterent 35, 28
 petita Hesione 85, 13
 placitam confirmare 95, 5
 plena deo mulier 15, 4 92, 25

pleno gradu 43, 22 cursu
 45, 5
 pierumque diei, *maxima pars*
 20, 1
 populares 7, 24 86, 16 *etc.*
 portio praedae 39, 30
 positus ad eam rem 96, 28
 posita procul regna 68, 28
 postquam sequente *indicativo*
praesentis 5, 10 *et saepissime*
postrema ordinans testamento
 3, 14 funeri peragere 70, 14
 desperatio et amentia, *extrema*
 71, 27 postremo 7, 3 *etc.*
 ad postremum 6, 13 8, 13 *et*
saepissime
 potior utilitate cupiditas 32, 31
 prae tali studio 96, 6
 praecellere inter 62, 2
 praecipis cupidine animi 7, 24
 dati 76, 3
 praecipientibus dis 68, 13 praeci-
 nent aruspices 68, 20
 praecipitata vis magna im-
 brium 16, 16 praecipitatum
 in perniciem 22, 29
 praecelera operum 92, 16
 praeconium grande fidei 10, 3
 praeda multorum annorum
 101, 11 praeda auctus 44, 33
phraasis 46, 21
 praedictus 17, 11 24, 3 *etc.*
 praedicto 74, 8
 praeciacer probra 33, 21
 praemia bigarum 62, 24 luc-
 tandi 63, 9 victorum statuere
 62, 19
 praenuntiatio 95, 33
 praepedire a recto consilio
 8, 27 praepeditus tranco vi-
 tis 19, 29 praepedito nixu
 63, 12
 praescius futurorum 11, 30
 37, 24
 praesenti refutatione aliquid
 diluere 6, 22 praesenti ne-
 gotio uti 53, 12

praesumpta opinio 111, 23
 praeter ceteras feminas, *praeter ceteris* 4, 20
 in praeteritum 80, 12
 praevahi, *praetervehī* 101, 21
 praeverso de se nuntio 42, 9
 101, 16
 praevertere proelium 57, 28
 hostem 61, 1
 praeviso hostium agmine 56, 19
 precatores 48, 22 64, 11
 pressus somno 47, 9 presso gradu 47, 6
 primi aut inter primos 19, 18
 primum ante omnes 62, 22
 omnium 63, 17
 princeps certaminis 19, 15
 benivolentiae atque officiorum 87, 18
 amicitiae 101, 28
 principales, *principes* 52, 20
 pro tempore 5, 4 facultate opum regni 12, 33
 negotio 15, 30 38, 23 74, 1 metu 18, 23
 pro confirmato habere 61, 31
 procedere, *prosperē cedere* 68, 10
 procurare officia 59, 2 reliquias sepeliendas 100, 2
 prodere aliquid in lucem 1, 10
perdere. tua te inconsulta temeritas prodidit 77, 18
 producere bellum, *proelium continuare* 44, 19
 productio exercitus 42, 27
 proelium, *bellum* 31, 14
 perfectionis dux 23, 31
 profectus in inquisitionem 108, 19
 proferre fata 11, 7
 prohibere aditum 101, 18
 Salamina 103, 10 descendere 18, 11
 promisce 15, 1 et *saepius*
 promotae res hostium forent 105, 5
 promptus stetit 45, 22 in hostem 55, 1 instat promptiore

quam bellandi mos est 58, 5
 promptiores animos omnium ad bellum facit 11, 26
 pronuntiare iram 37, 32 restitutum 37, 35 certamen in proximum diem 80, 18
 prosperatio navigii 5, 19
 propria origo, *sua* 56, 8 ad propria remittere 3, 8
 propulsare corpore 56, 14
 prouere 77, 9
 prosequi laudibus 29, 19 contumeliosis 110, 32
 prosper navigandi 17, 18
 protervia linguae 100, 15
 proventus frugum 110, 10
 provisum atque elaboratum 30, 31
 prudens rei, *gnarus* 17, 25
 scientes prudentesque 32, 29
 publicum bonum 8, 31
 pure lauti 12, 7
 purgamenta huius capiti spergere 64, 10

Qua pergebat 27, 29 36, 8
 nihil poterat 61, 12 ne qua 58, 35 94, 1
 quadriungis equis victor declaratus 62, 22
 quadripertire 15, 18
 quaedam ornamentorum 36, 15
 quaerere, *rogare* 51, 12 52, 32
 quam, *valde* miserabili 68, 5
 88, 32 113, 13 motuendo 79, 2
omisso prius non destitit
 quam 78, 24 *omisso magis*:
 nihil his in vita custodiendum
 quam uti 86, 22
 quanti quot 6, 15 21, 24
 que — et 4, 21 37, 3 9 51, 9 etc.
 que — ac 54, 22
 qui reliquus 44, 27 qui ex Graecia sunt, *Graeci* 34, 31
 quietum, *cabitum* abire 80, 28
 quisque, *quicumque* quisque partium ad eum venerat 26, 26
 singuli quisque 4, 2 converso

iam in se quisque timore 37, 23
 adscito sibi quisque auriga 54, 7 suis quisque militibus instructis 81, 3
 quo ne, ne 76, 34 80, 26
 quondam amicus 30, 23 rex 70, 13

Rapere ad indignationem ultimumque iniurias 5, 13
 raptim ac sine ullis ordinibus 47, 21
 ratus ut negotium erat 24, 17
certus 38, 13
 recedere *scilicet a vita* 109, 30
 recipere animum 65, 23 hospitio recipi 21, 32
 reclamare, *mutuum clamorem tollere* 61, 22 70, 15
 recognoscere aliquid cum aliquo 76, 21
 recondere reliquias urna 79, 16
 recordatio facinoris 34, 14
 suorum domi 40, 13 exercitus 51, 2
 vulnerum 58, 25 parentis 65, 11 filii 67, 1
 Hecubae filiarumque 69, 9 etc.
 recordatus causas odii 55, 12
 deos 63, 8 aetatem 64, 12
 76, 11 sui, *sui compos factus* 53, 19
 rector, *dux* 12, 9 15, 14 46, 2
 redarmare 43, 30
 redduntur aris sacra 92, 23
 redigere res in unum volumen 1, 21
 praedas in commune 50, 19
 redimitus ornata 52, 25
 reffectus ex labore 59, 17
 animi 93, 33
 referti pace agri 27, 29
 reformare animum atque ornatum regis 23, 17
 aciem in ordinem 73, 13 reformato iam die 17, 7
 refugium iracundiae 31, 5
 regina Amazonibus 60, 28
 regnantes Sexto 60, 4

reguli, *Priamidae* 7, 18 et *saepē*
 relata differre 86, 18
 relaxari qui antea fatigabantur 39, 28
 relegari agris 112, 11
 religatum linum 62, 28
 religata columba 62, 34
 religio numinis, *sanctitas* 36, 14
 iurisdictionis religiones 94, 30
 per religionem *scilicet iurisdictionis* 12, 5
 relinquere nihil quietam 35, 33
 nihil non eversum aut vastatum 28, 1
 relicto ubi vagantur 58, 10
 reliqui praedae 5, 28 caedis 47, 30
 reliquum noctis 47, 12
 73, 33 reliqua praedae 72, 25
 reliquum nihil est 62, 29
 65, 4 nullam spem reliquam salutis rati 46, 2
 speciem reliquam facere, *relinquere* 63, 28
 reliquis florum superfuera 110, 24
 remeare 23, 1 29, 14 etc.
 remittere iras 48, 23 50, 2
 nihil luctui 58, 23 nihil de sententia 38, 13
 nihil a custodibus remittebatur 18, 15
 nihil a Priamo remissum 31, 10
 rennuere protectionem 23, 14
 amicitiam 29, 5 auxilium 45, 14
 repletus deo 100, 16 donis 100, 24
 vino atque epulis 106, 32
 fragibus 110, 18
 reprimi in ipso impetu 44, 1
 in ipso aditu 108, 28
 represso gradu 54, 23
 repulsa in Polyxena 55, 3
 reputare cum animo 31, 20
 requies tempestatis 16, 17
 doloris 31, 22 belli 30, 9 bellandi 70, 17 76, 16
 funerum 75, 19 stragis atque funerum 96, 35
 funeri 15, 2 reservatas per misericordiam 106, 19

residuum bello, *reliqua* 95, 14
101, 24
resistere moenibus 84, 22, *desistere* 105, 3
respectantes ex muris 48, 6
responso editur 110, 9
restitutio virginis 37, 35 eius
39, 9
retardare profectionem 14, 20
retentare manum 51, 9 spiritum
77, 19 113, 8
retexere, *enarrare* 8, 13
retinere hostiam suspensam
49, 13 retineri intra moenia
72, 28
retorquere animos ad pietatem
65, 8
revisere aliquem 57, 12
revolare ad muros 81, 28
revolvere spiritum 65, 24
rogatu eius 29, 33
rurere ad portas 78, 7 *in proelium*
42, 34 res ita ruunt 69, 7
ictus ruit 24, 28 58, 6 in os
64, 9
ruinae modo 46, 5 57, 28 in
modum 73, 10
rumore secundo 12, 14

Sacerdos ei templo 92, 34
sacvit mare 22, 11 102, 12
sacvilita hiemis 108, 1
sagittarium certamen 82, 28
ars sagittarum, *sagittandi*
62, 26
salubria decreta 31, 19
salubritas renovata 33, 20
sanctitas morum 9, 18
satis tenet omnes 67, 13 in-
cedit Graecos 75, 5 satias
sanguinis 98, 1
satis futurum cupitis 67, 6
sacvius animi iactatione 53, 11
scelus violati hospitii 20, 29
domum in scelus proprium
convertit 5, 24
scientes prudentesque 32, 28
secreto ab aliis 86, 3

sectator boni honestique 6,
31
secundante vento 102, 10
securitas pacis 96, 26
securus sui 61, 1 94, 4 filiae
69, 18 interitu 61, 31
non secus quam, *non minus*
17, 23 89, 32 non segnius
97, 4
seditionem extollere adversus
84, 24
sed nec, *sed non* 60, 26
semiruta moenia 96, 14
semota ab aliis vita 82, 5
senecta aetas 64, 29
separatim ab aliis 76, 21
separato rege, *amota* 89, 12
sepulchrum, *busum* 79, 18
sequi societatem militiae 14, 14
comitatum 69, 5 facta coram
laus potius quam culpa ac-
quirit 31, 1 secuta die 7, 30
secutis temporibus 2, 12
servantes imperia 47, 24 signum
96, 27
servitium, *servitas* 100, 11 sui
66, 32
seu—sive—vel 109, 27
sexu virili ac muliebri 104, 27
sibi, *ei* 52, 26
silentio facto 9, 2 habito 91, 16
multo 96, 27 aliquid remit-
tere 46, 18
silvam caedere 59, 5
simile cum ceteris ius 100, 26,
lingua, *opp. varia* permix-
taque 102, 2
simulato 27, 5
singillatim 11, 21
singulis plures 94, 14 pluresve
51, 15
sistantur spes atque opes mi-
litiarum in viro 46, 26
situs in alia parte, *versatus*
54, 16 super muros 83, 15
sita sunt in manu vestra
31, 17
sive—seu 17, 25

societas militiae 14, 13 belli
53, 28
secundum agitare 52, 5
solari, *consolari* 58, 22
solitarium certamen, *singulare*
29, 7 43, 12 56, 4
solito *scil.* more 90, 10 solitis
viribus agere 50, 34
sollicitus his rebus 15, 3 circa
52, 5
solvere bellum 53, 4 militiam
98, 3 servitium morte 100, 7
ancoralia 102, 9
somnia iacere, *dormire* 108, 26
sopire bellum, *snare* 95, 10
sors agitur 73, 31 98, 11 ut
quemquesors contigerat 95, 15
spartum 62, 30
species armorum tanti nomi-
nis atque famae 63, 28
spectaculum infelicissimum
64, 33 longe miserium
65, 17 dignum moribus 71, 30
spectati animi 53, 33
speratum divinitus levamen
39, 27
spes est in aliquo 81, 26 spes
bona 70, 8 nulla spe *absol.*
absol. 70, 2
stipatores secum habere 54, 11
stipatus armatis fratribus 7, 25
studio belli ardere 12, 24
summo studio 58, 13 summis
studiis 51, 20
suasu mobili 103, 1
subducere naves 22, 15 25, 3
aclem 44, 20
succidere poplitem 56, 12
suffusus lacrimis 64, 15
suggerere apparatus sacri
52, 26
sui consultor 17, 23 gratia
25, 10 veneratio 36, 17 ser-
vitium 66, 33 metas 83, 30
comitatus 87, 15 commemoratio
89, 18 sedes 90, 24
suspicio 90, 30 custodia
99, 21 odium 101, 1 industria

105, 27 amor 106, 11 109, 8
interitus 108, 14 tutela 112, 32
sumere bellum 64, 15 initium
83, 33
summa belli atque exercitus
12, 14 rei 32, 31 rerum Troia-
narum 53, 25 militiae 78, 16
civitatis 93, 25 regni 109, 4
summitas, *cusps* 112, 19
superducere aliquam, *aliam*
in matrimonium 104, 13
superesse reliquis 110, 24
vires consilio superfluerant
62, 7
superpositum tegumen 90, 23
extorum partes 92, 6
supervenire, *advenire* inter-
venire 72, 2 79, 6 23 etc.
supini frequentissimus usus in
verbis abire, deducere, dis-
cedere, egredi, ire, mittere,
pergere, proficisci, redire,
surgere, trahere, venire
supplicium impietatis 6, 17
lamentandi 58, 20 *supplica-*
tiones 110, 8
suscipere amice 5, 22 quos
Anaxibia susceperat 10, 19
in se 12, 15 quos ex Helena
susceperat 90, 13 in matri-
monium 109, 11
suspenderat ima rotis, *eleva-*
verat 95, 22
sustollere, *erigere* 65, 22

Tabulatis extruere equum
95, 20
temeratum nihil ab his 87, 21
temere non est 77, 11 nihil
temere nihil inconsultum in-
cipere 30, 30
tempestatibus tantis, *tandem*
99, 1
tempus profectionis 23, 3 anni
44, 29 bellandi 44, 22 53, 9
scil. *opportuna* 22, 14 in
tempus, *aliquandiu* 51, 19
tendere contra se 43, 20 65, 3

incassum, *contendere* 62, 32
 manus ad caelum 88, 28
 tenere *scilicet imperium* 91, 8
 testari ultionem 9, 11
 testimonium fidei benevolentiaeque capere 84, 34
 testis his rebus 87, 19 in eam rem 94, 33
 tiliac 2, 11
 tolerare militiam 66, 17
 tollere animos 54, 30 clamorem 56, 16 fletum 70, 6 gemitus 76, 9 ad caelum 49, 1 torpent membra 80, 33
 toto biennio 12, 26 quinquennio 14, 18 in totum, *plane* 88, 6
 tractare, *deliberare* 76, 8
 tractatus, *deliberatio* 69, 21
 trahere praedam 29, 9 rumorem proditoris in verum 76, 24 *producere*. eventum belli 19, 13 certamen 38, 31
 traicere per utrumque pedem 83, 2
 transacti dies 60, 26 pueritiae anni 104, 1
 transigere per utrumque latus 77, 7
 transigere reliquum noctis 47, 13 73, 34 dies 76, 15 annos 104, 1 de pernicie publica cum exitio alicuius 67, 33 transactum non parum ad explendum amorem 33, 36
 transportare *scilicet*, *tempus* 4, 2 per medium 12, 2
 transportare bellum, *transferre* 23, 5
 transversi agebantur praeda atque libidine 7, 14
 tribuere honorem et obsequium 52, 21
 tritis aliquot diebus 22, 9
 42, 26 tempore multo frustra trito 40, 12
 turbata atque insidiosa cupere 57, 26

turturis marinae oves 112, 19
 tuto collocant naves 25, 4
 vacua culpae 32, 7 vacuum fuit exire discordias 22, 18
 vadere ad pugnam 81, 4 ad Priamum 90, 32 in montem 59, 4
 valuit maxime consilium 6, 7
 varia victoria 62, 5
 vastare multa hostiliter 44, 33
 vastitatis finis 15, 19
 veluti contagio elades 31, 21
 venia humandi 75, 9
 venit vox ad exercitum 15, 9
 verba maledicta acria 43, 9
 verborum minae 31, 8 verbis imperatorum petere 48, 23
 versare vehementius 112, 4
 hostiliter adversum aliquem 20, 24
 vertere in latus 74, 15
 vesper diei erat 57, 3 63, 24
 vespasacere 92, 31
 vicaria mors 11, 7
 victima 15, 8 munus 39, 12
 vices diurnae vigiliarumque 12, 22 invicem 16, 28 vicem dolere 32, 6 vice alienius uti 3, 23 vice hastarum 51, 24
 inbellum 60, 1 pecorum 97, 27
 victoria Troiana, *de Troianis reportata* 16, 27
 victoriae bellorum 40, 1
 videbat ut moverentur 6, 24
 videri, *esse* 8, 8
 vigiliis curare 47, 4 agere 58, 34
 vincere fortunam belli 58, 3
 victus malis 88, 25 dolore 99, 18 110, 25
 vindicare manu iniuriam 18, 16
 aliquem exitio 38, 11 matrimonii iniuriam 106, 28 in anctorem alienius rei 60, 24
 83, 32
 virgo, *nupta* 37, 35
 viri legati 94, 26

viriliter ferre incommodum 21, 20
 vis magna navium, *multitudo* 12, 29 mortalium 37, 17 multa hostium 83, 11 tanta locustarum 110, 6 mali 17, 17
 110, 17 bellandi 73, 23 somniorum 112, 14 magna vi 81, 17 83, 7 96, 31 summa vi 98, 31
 ulcisci ad indignationem ultimaeque iniurias 5, 13 ultimum ire 41, 31
 umbo scuti 74, 13
 undique versus 47, 35 48, 32
 61, 19
 vocativi Palamede 6, 19 Ulixes 32, 26
 vocibus consternatae aves, *ingentium clamore* 61, 20

volentes domum deducit 6, 32
 volentibus cunctis 22, 15
 volvere desuper terram 83, 17
 voluntas mederi 32, 26
 urget navigii tempus 100, 22
 ut erant atrocita 33, 5 ut in tali certamine 74, 4 ut quisque—ita 107, 27 uti quisque 15, 2 ut ne 108, 32
 uterinus frater 19, 21
 uti prope ratione 5, 19 eruptione 45, 26 fortuna 105, 32
 praesenti negotio 53, 12
 utriusque, *de duobus dictum* 99, 33
 vulnere aliquem consequi 83, 1
 vultus dei, *simulacrum* 36, 15
 vultu condemnare facinus 6, 26

Index nominum et rerum.

Liber et caput.

- Abydus V 16
 Acamas Thracum rex, Eus-
 sori filius II 35 ab Idomeneo
 interficitur III 4
 Acamas et Demophoon I 14
 Troia capta Aethram et Cly-
 menam habuerunt V 13 ab
 Atheniensibus non recipiun-
 tur VI 2
 Acaermania I 17
 Acastus Peleum regno expu-
 lit VI 7 eius filii VI 8 Neo-
 ptolemo regnum reddere deb-
 et VI 9
 Achaia i. g. Graecia *Prolog.*
 Achilles filius Pelei et Theti-
 dis I 14 ex Pelasgico I 17
 navium praefectus deligitur
 I 16 praeclarus virtute II 3. 12
 Iphigeniae immolationi resi-
 stit I 22 irascitur Agamem-
 noni expeditionem recu-
 santi, ab Ulixē in gratiam
 reducitur II 9 Telemum vul-
 nerat II 3 postea curat II 10
 curam belli Troianis infe-
 rendi habet II 9 Cyncum in-
 terficit II 12 proximas Troiae
 civitates expugnat et vastat
 II 16 Astynomen Hippodam-
 iam et Diomedem abducit
 et sibi retinet II 17. 19 Agame-
 mnonem et Menelaum vehem-
 entissime impugnat II 29. 31
 eius ira ob abreptam Hippo-
 damiam II 33 seorsum ma-
 net II 36 insidias struit exer-
 citui II 37 legatio Graeco-
 rum ad eum II 48 fecit
 ira II 52 Polyxena amore
 capitur III 2 Pylaemenem
 occidit III 5 Hectoris auri-
 gam interficit, multos duces
 fundit Hectorem in fugam
 vertit III 6 ab Heleno vul-
 neratur III 6 Patrocli mor-
 tem luget III 11 Hectorem
 ex insidiis interficit eiusque
 corpus circumtrahit III 15
 praemia certaminum in ho-
 norem Patrocli distribuit at-
 que dona offert III 19 Pri-
 amo supplicis corporis filii tra-
 dit III 25 Penthesileam vul-
 nerat IV 3 Memnonem ob-
 truncat IV 6 Asteropectum
 IV 7 Lycanem et Troilum
 ingulari iubet IV 9 ab Ale-
 xandro interficitur IV 11 fu-
 nus Achillis IV 13 una cum
 Patroclo in Sigeo sepelitur
 IV 15
 Admetus pater Eumeli vicaria
 morte coniugis fata propria
 protulerat I 14
 Adrastus Meropis filius ex
 Adrestia II 35
 Adrestia II 35
 Aeaec insula Circes VI 16
 Aeanides filius Asiatis TELA-
 monii et Glaucae V 16
 Aegaeum mare VI 1
 Aegiale Diomedem maritum
 redeuntem patria prohibet
 VI 2
 Aegisthus Clytemestrae adul-
 ter, pater Erigoni et Erigo-
 nae VI 2. 4 antea Strophii
 filiam uxorem habuit VI 3
 occiditur VI 3
 Aegyptus VI 4
 Aeneas comes Alexandri cum
 Helenam raperet I 3 Pro-
 tesilaum interficit II 11 in
 pugna vulneratur II 38 pius
 IV 17 prodit patriam IV 22
 V I eius domus in excidio
 Troiae defenditur V 12
 Troiam relinquit, Coreyram
 Melanem condit V 17
 Aeoli insulae VI 5
 Aërope uxor Plisthonis, mater
 Agamemnonis Menelai
 Anaxibiae I 1
 Aesculapius pater Podalirii
 et Machaonis I 14 II 6 10
 Aesyetes pater Antenoris
 IV 22
 Aethiopes in Memnonis exer-
 citu IV 4
 Aethra et Clymena Menelai
 adfines una cum Helena rap-
 iuntur I 3 Troia capta ha-
 buerunt eas Acamas et De-
 mophoon V 13 Athenas rede-
 runt VI 2 Aethra Thesei
 filia (?) VI 2
 Aetolia I 14. 17 VI 2
 Agamemnon filius Aeporae et
 Plisthonis I 1 cum contumelia
 Plisthenedes appellatus
 V 16 ex Mycenis I 17
 pater Orestis VI 2 aurum
 dividit inter socios expeditionis
 I 15 dux deligitur in
 templo Iunonis I 16 regio
 honore spoliatur I 19 sum-
 mam belli recipit I 23 cum
 fratre Menelao ob proditam
 Iphigeniam discordias exer-
 cet II 7 auctor habitus est
 Palamedis interfecti II 15.
 29 Astynomen dono accipit
 II 19 patri eius Chrysi re-
 petenti recusat II 29 reddis
 sed pro ea Achilli Hippo-
 damiam eripit eiusque iram
 excitat II 33 postea a patre
 Astynomen ultro recipit
 II 47 in gratiam cum Achille
 redit II 52 Aracum Deio-
 ptem Archemachum Laodo-
 cum et Phileonem interficit
 III 7 in ludis Patrocle in-
 stitutus primum donum ac-
 cipit III 19 Glaucum occi-
 dit IV 7 Troia capta Cas-
 sandram accipit V 13 Troiam
 relinquit pulsus a ducibus
 V 16 a Clytemestra occidi-
 tur VI 2
 Agapenor Arcadiae impera-
 tor I 17 vulneratur III 10
 Agathon ab Aiaece Telamonio
 interficitur IV 7
 Agavus ab Aiaece Telamonio
 interficitur IV 7
 Agenor auctor litterarum
Epist. Agenoris posteri I 9
 Ajax Oileus ex Locride
 I 14. 17 V 9 complures filios
 Priami occidit III 7 victor
 est cursu III 9 Ilioneum et
 Phileonem interficit IV 7
 Cassandram e sacro Miner-
 viae abstrahit V 12 naufragio
 perit VI 1
 Ajax Telamonius e Salamine
 I 13 17 19 uirtute praecela-
 rus II 3 12 affinis Achillis
 II 48 IV 13 nauium praefec-
 tus deligitur I 16 Tenthra-
 num occidit II 13 maximam
 curam habet belli Troianis
 inferendi II 9 Glaucen Cyeni
 filiam accipit II 13 Thracum
 Chorosonem infestat, Poly-
 demor se ei dedit, Polydo-

rus ei a Polymestore traditur, Teuthrantem occidit, Tecmessam abducit II 18 Tecmessam dono accipit II 19 multas ciuitates capit II 27 41 Hectorem repellit II 43 legatus ad Achillem mittitur II 48 complures filios Priami occidit III 7 Hectorem Patrocli corpus eripere cupientem hasta proturbat III 10 Patrocli mortem luget III 11 quadraginta hostes vivos capit III 14 in ludis Patroelo institutis cestibus palmam refert, non luctando III 19 cum Memnone confliat IV 6 Polydamantem Antiphonem Aganum Agathonem Glaucum interficit IV 7 Achillem exanimem e luco Thymbraeo effert IV 11 Asium Naxem et Amphimachum occidit IV 12 necem Achillis luget IV 13 ei sepulchrum extruendum curat IV 15 cum Ulixæ capit Antimachi filios IV 21 Helenam interfici iubet V 14 certamen cum Ulixæ de Palladio V 14 15 ferro interceptus, sepultus a Neoptolemo in Rhoeteo V 15 Junus Aiaci V 16 eius filii Teucro traduntur V 16

Alicinuos rex Phaeacum VI 5
Alexander Phrygius Priami filius, natalitia et educatio III 26 Oenones maritus III 26 IV 21 Helenam rapit I 3 II 8 21 22 domum rediens ad Cyprum defertur, inde ad Phoeniciam nauigat Sidoriorumque regem interficit I 5 IV 4 bellum cum Graecis parat II 8 a duobus Aiacibus fugatur II 14 singulari certamen cum Men-

lao II 39 40 Achilli insidias laet cumque necat IV 11 cum Philocteta certans interficitur IV 19 funus Alexandri IV 21 filii eius casu camerae extincti V 5

Alizoni II 35
Alphenor socius Ulixis a filia Polyphemi dilectus VI 5
Amazones gens bellicosa III 15 IV 2
Amphiaraus pater Amphilochoi I 14
Amphilochus filius Amphiarai I 14
Amphimachus e Curia Nomiomis filius II 35 ab Aiace Telamonio interficitur IV 12
Amphimachus ex Elide I 17
Amphius Meropis filius ex Adrestia II 35
Amyclas Lacedaemonis filius Argali pater I 9
Anaxibia filia Aepone et Plisthenis, Nestori denupta I 1 13
Anchises filius Capys IV 22 Andraemon pater Thoantis I 13
Andromacha cum Priamo supplex ad Achillem uenit III 20 22 Troia capta Neoptolemo obigit V 13 Hermione ei insidias parat VI 12 quas ut effugeret Molossos missa est VI 13
Anius eiusque filiae Graecis in Aulide frumentum aliaque necessaria praebent I 23
Antenor filius Cleomestrae et Assyetæ legatos Graecorum hospitaliter recipit I 6 morum sanctitas I 11 12 II 24 pater Glauci III 26 IV 7 V 2 alii eius filii IV 22 V 2 cum Graecis de patria prodenda agit IV 18 22 V 1 iterum legatus cum Aenea

ad Graecos mittitur V 4 Graecis Palladium prodit V 8 domus eius in excidio Troiae seruator III 26 V 12 expulso Aenea regno potitur V 17
antestites soliti mederi aduersus uenena II 14
Antiloehus Nestoris et Anaxibiae filius I 13 in ludis Patroelo institutis uictor disco III 19 occiditur a Memnone IV 6 funus eius IV 8
Antimachus solus e partibus Alexandri est II 23 24 insidias parat legatis Graecorum V 2 in oxillum mittitur V 4 filii eius lapidibus iniectis necantur IV 21 V 2
Antiphates et Polyphemus filii Cyclopis et Laestrygonis VI 5
Antiphonus ab Aiace Palamonio interficitur IV 7
Antiphus Priami filius caesus II 43
Antiphus filius Talaemenis e Maeonia II 35
Antiphus filius Thessali, nepos Herenidis I 14 17 II 5 legatus ad Telemum mittitur II 5
Apollo III 2 V 8 Aminthius II 14 47 Thymbraeus II 52 III 1 IV 19 moenia Troiae struxisse creditus est V 11 ara Apollinis V 7 eius oraculum Cretae VI 11 ira II 30 deae nomine appellati sunt in convivio deorum reges VII Aratus VI 7
Arcesilaus Boeotus I 13 17 interficitur III 10
Archemachus Priami filius ab Agamemnone interficitur III 7
Arene filia Polyphemi, rapuit eam Ulixes VI 5

Aretus Priami filius ab Ulixæ interceptus IV 7
Argalus filius Amyclæ, pater Oebali I 9
Argi I 14 17 II 9 10 26 V 6 Diomedis regnum I 12 eo conueniunt Graecorum duces in Troiam profecturi I 15 iterum conueniunt II 9 ibi Iunonis templum I 16
Ariopagitarum iudicium, de Oreste iudicat VI 4
Arisba ab Aiace capta II 27
Arsacens Priami filius ab Agamemnone interficitur III 7 aruspices III 26
Ascalaphus Orchomenus I 13 17 IV 2 in montem Idam uadit caesus siluam, qua Patroclus crematur III 12
Ascanius e Phrygia II 35
Asia III 13
Asius filius Dymantis, Hecubae frater e Phrygia II 35 ab Aiace Telamonio interficitur IV 12
Asius filius Hyrtaci e Sesto II 35 cadit III 14
Assandrus affinis Peleo VI 7
Assaracus filius Cleomestrae IV 22
Asteropaeus vulneratur II 43 ab Achille occiditur IV 7
Astyanax Hectoris et Andromachæ filius III 20
Astynome Chrysis filia, Ectionis uxor ab Achille abducitur II 17 Agamemnon traditur II 19 patri redditur II 33 Agamemnon denuo datur a patre II 47
Astynome Priami filius ab Aiacibus interficitur III 7
Astyoche Priami filia Telephi uxor II 5
Athenae VI 3 Athenienses II 36
Atlas pater Electrae I 9

Atrous Agamemnonem Mene-
laum Anaxibiam educauit I 1
Atridae *Prolog.*
Atticae litterae *Epist.*
Auge mater Teuthranii, uxor
Teuthrantis II 3
anguria VI 14
Aulis Boeotiae, eo reges clas-
ses praemittunt I 17 inde
proficiscuntur I 23 iterum
ibi conueniunt II 10
Aurora mater Memnonis IV 4
Automedon Achillis auriga
II 34 III 3 15 20
Axius pater Pyraechmis II 35

Bias ab Idomeneo interficitur
IV 7
bibliotheca graeca *Prolog.*
Boeotia I 17 II 7
Brises rex Lelegum laqueo
interiit II 17
Bucolion filius Laomedon-
tis IV 22
Bunomus Alexandri et Hele-
nae filius casu camerae ex-
tinctus V 5

Cadmus auctor litterarum
Epist. V 17 in Achaiam eas
detulit *Prolog.*
Calchas Thestoris filius ex
Acarmania, vates I 15 17
Iphigeniam sacrificio ador-
nat I 21 deorum voluntatem
enuntiat II 30 IV 15 V 7
Calypso VI 5
Camirus urbs Rhodi opulen-
tissima IV 4
Canopus gubernator Menelai
serpentium morsu in Aegypto
moritur VI 4
Capaneus pater Stheneli I 14
Capy filius Assaraci, pater
Anchisae IV 22
Caria II 35
Cassandra Hecubae filia, Mi-
neruae et Apollinis sacer-

dos II 25 III 2 Eurypylo de-
sponsa offertur IV 14 in
aedem Mimeruae fugit, ab
Aiae Oilei abstrahitur V 12
Agamemnoni traditur V 13
multa mala ei natiocinatur
V 16
Caucasus Indiae IV 4
Cebreni V 17
Cephalenia VI 14
certamen Alexandri et Phi-
loctetae IV 19
certamina in Patrocli hono-
rem celebrata III 17
cerva forma corporis admi-
randa I 22
Ceteii IV 14
Charybdis VI 5
Choroneus Thracum ab
Aiae infestatur II 18
Chiron Thetidis pater I 14
VI 7
Choerades scopuli ad Euboe-
am VI 1
Chromius e Moesia II 35
Chrysa urbs Troadis ab Aiae
capta II 14 27
Chrysaes Apollinis sacerdos
II 14 IV 18 filiam Astyno-
men ab Agamemnone frustra
reperit II 28 29 postea re-
ceptam (II 33) ultro Aga-
memnoni tradit II 47
Chrysipus a Neoptolemo in
Thessaliam mittitur VI 7
Cicones II 43
Ciconii II 35
Cilices ab Achille infestan-
tur II 17
Cilla a Graecis expugnata II 13
Cinyras servus Acaesi a Neo-
ptolemo caesus VI 8
Circe VI 5 15
Cloecestra filia Trois, mater
Assaraci IV 22
Clonius Boeotius I 13 17
Clymena mater Palamedis
et Oeacis I 1

Clymena Menelai adfina una
cum Helena rapitur I 3 cf.
Aethra. Aethrae filia (?) VI 2
Clytemestra I 20 Iphigeniam
filiam Achilli commendat
I 22 Agamemnonem reuersam
necat VI 2 interficitur VI 3
Clytus Laomedontis filius
IV 22
Cobis Cyeni filius Aiaci tra-
ditur II 13
Colchii II 26
Colophon I 17
Concordia I 15
convivium deorum VI 7
Corcyra Melana ab Aenea
condita V 17
Corianus filius Cyeni Aiaci
trahitur II 13
Corinthus VI 2
Corone urbs, cui parcurt a
Graecis II 13
Corython ab Idomeneo inter-
ficitur IV 7
Corythus Alexandri et Hele-
nae filius casu camerae ex-
tinctus V 5
Creta *Prolog.* I 1 17 II 26 V 17
VI 2 11
Crissaci III 10
Cyclades I 17
Cyclops VI 5
Cycnus Graecos ex insidiis
aggreditur et fugat, postea
poenas dat II 12
Cynossema tumulus Hecubae
V 16
Cyprus I 5

Danus I 9 litterarum Puni-
carrum auctor V 17
Dardanus filius Iovis et Elec-
trae pater Trois I 9 IV 22
maritus Olizonae III 5 IV 22
pater Erichthonii IV 22
Dardanus urbs V 17
Deidamia filia Lycomedis,
mater Neoptolemi IV 15

Deiopetes Priami filius ab
Agamemnone occiditur III 7
Deiphobus Priami filius solus
Helenam retinendam esse
censet I 10 a Patroclo vul-
neratur III 8 cum Alexan-
dro Achilli insidias parat
enimque interficit IV 11 Hele-
nam in matrimonium ducit
IV 22 maximis cruciatibus
necat a Menelao V 12
Delphicum oraculum VI 11 13
Demophoon cf. Acamas
Dencalion pater Idomenei
Prolog. I 1
deus auctor singulis mortali-
bus boni malique III 26
Diana pestem Graecis mittit
I 19 eius lucus in Aulide
I 19 20
Dictys Cretensis cum Idome-
neo militavit a Gnoso ciui-
tate de bello Troiano scrip-
sit *Epist.* *Prolog.* I 13 V 17
VI 10 cum Idomeneo in patriam
redit VI 2 sequenti
anno ad oraculum Apollinis
mittitur VI 11
Diomedea Phorbantis filia ab
Achille abducitur II 16 19
Patroclo dilecta III 12
Diomedes ex Argis I 12 17 19
reges qui Argis conuenerunt
hospitio recepit I 15 campe-
stri exercitui praeposuit
I 16 reges Argos convocat
II 9 maximam curam habet
belli Troianis inferendi II 9
consilium de interficiendo
Palamede init cum Ulix-
e II 15 praedam dividit II 19
legatus ad Priamum mittitur
II 20 fortissimus II 32 Pan-
darum occidit II 41 legatus
missus ad Achillem II 48
Pyraechmem aliosque inter-
ficit, ab Hectore vulneratur
III 4 duodecim hostes vivos

capit III 14 locum busto Patrocli dimittitur III 12 in ludis Patrocli institutis bigarum certamine victor est III 17 item cursu in armis III 19 Penthesileam in Scamandrum praecipitat IV 3 Telestem interficit IV 7 Palladium secum retinet V 15 domum reversus ab uxore Aegiale adventa prohibetur Corinthum se confert, Oeneum in regnum restituit, postea ipse in regnum recipitur VI 2

Diores Phylei filius ex Elide I 13 17 ab Hectore vulneratur III 5

Dolon Eumedis filius exploratum missus ab Ulixo et Diomede necatur II 37

Doryclius Priami filius ab Aiacibus interficitur III 7

Dryops ab Idomeneo interfectus IV 7

Dulichium I 17

Dymas pater Hecubae I 9 pater Asii II 35

Echemmon Priami filius ab Ulixo interficitur IV 7

Echinades insulae I 17 VI 6

Eetion rex Lyrnessi ab Achille interficitur II 17

Eion pater Rhessi II 45

Electra filia Hesioneae et Atlantus, mater Dardani I 9 IV 22

Elephenor ex Euboea I 17

Elis I 17

Enomus e Moesia II 35

Epistrophus filius Minui Aliozonum rex II 35

Epistrophus Phocensis I 13 17

Epius ex insulis Cycladibus I 17 naues ab Hectore incensas restituit II 44 sagittarius III 1 in montem Idam

uadit III 12 V 9 equi lignei fabricator V 11

equus Troianus donum Mineruae Troiam inductus est V 9 11

Erichthonius filius Dardani et Olizonae IV 22

Erigon filius Aegisthi et Clytemestrae VI 2

Erigona filia Aegisthi et Clytemestrae laqueo interit VI 4

Euaemon pater Eurypyli I 13

Euander captus Patrocli manibus inferias mittitur III 13

Euboea I 17 VI 1

Eumedes Dolonis pater II 37

Eumelus Pheraeus Admeti filius I 14 17 vulneratur II 38 in ludis Patrocli victor quadringis equis declarat III 17 legatus de pace V 10

Euphemus Troezenius Ciconiorum dux II 35 interfectus II 43

Euphorbus vulneratur proelio excedit II 35 Patroclum vulnerat, a Menelao et Aiaee Ollee occiditur III 10

Eupraxidos *Prolog.*

Europa Phoenicis filia a Creteusibus ex Sidone rapta II 26 in insula Creta summa religione colitur, pater ei multas res pretiosas Cretam transmittit I 2

Euryalus Mecistei filius I 14

Eurypylius Euaemonis filius Ormenius I 13 17 in ludis Patrocli victor est currendo III 19

Eurypylius Telephi et Astyochoae filius virtute clarus II 5 IV 14 Peneleum et Nireum occidit, a Neoptolemo interficitur IV 17 eius ossa combusta Graeci patri remittunt IV 18

Eurysaces filius Aiacis Telamonii et Teomessae V 16

Eussorus pater Acamantis Thracis II 35

funus Achilles IV 13 Aiacis V 16 Hectoris IV 1 Patrocli III 12

Ganymedes Trois filius IV 23 a Cretensibus raptus II 25

Gargarum urbs ab Aiaee Telamonio capta II 27

Gergitha urbs ab Aiaee Telamonio capta II 27

Glauce Cyeni filia Ainei traditur II 13 mater Aenantiidis V 16

Glaucus Antenoris filius III 26 cum Alexandro Helenam rapit V 2 ab Agamemnone interficitur IV 7 V 2

Glaucus Hippolochi filius ex Lycia II 35 43 vulneratus II 38

Glaucus ab Aiaee Telamonio interfectus IV 7

Gnosus ciuitas *Prolog.* sedes regni Cretensium *Epist.*

Gorgythion Deiphobi frater a Patroclo necatur III 8

Graeci vel Graei I 4 I 14 II 42 46 47 III 4 14

Graccia *Epist.* II 5 8 9 21 26 III 21 IV 1 VI 2

Gnaeus rex Cyphius occiditur I 17 III 13

Hadriaticum mare V 17

Hector consilio et virtute praeclarus II 25 32 ignem in naues Graecorum incit II 42 ab Aiaee Telamonio repellitur II 43 Diorem et Polyxenum vulnerat III 5 Pylaeamenum fundit III 5 fugit ex acie III 6 Patroclum occidit III 10 23 ab Achille

insidiis necatur III 15 Iustus Troianorum III 16 corpus redimitur III 20 eius filii Heleno conceduntur V 16

Hecuba Dymae filia I 9 mater Polydori II 27 III 2 IV 1 eius somnium III 26 Troia capta Ulixi sorte obtigit V 13 lapidibus obruta necatur V 16 eius tumulus V 16

Helena Tyndari filia Alexandro et Hecubae affinis I 9 20 admirabilis pulchritudinis I 3 ab Alexandro rapta I 3 III 26 non invita cum secuta est I 10 tres eius filii eam amarae extincti V 5 Alexandro interfecto Deiphobus eam in matrimonium ducit IV 22 Troia capta Menelao conceditur V 13 cum Menelao Cretam accedit VI 4

Helenus vulneratus II 38

Achillis manu ex oculo vulnerat III 6 traditae Graecis IV 18 excidium Troiae praedicit IV 18 eo auctore equus ligneus fabricatur V 9 prudentia eius laudatur V 10 filius Hectoris accipit V 16

Hellespontus II 8

Hemera Memnonis mater et soror reliquiis filii sepultis nusquam comparat VI 10

Heracles auus Antiphi et Phidippi II 5 eius discessus ad deos I 14 laborum monumenta plurima per totam Graeciam II 5 fortitudo IV 15 arma IV 19

Hermion Menelai filia Orestis desponsa VI 4 Neoptolemo nubit VI 10 Andromachae insidiatur VI 12 Neoptolemo occiso Orestis nubit VI 13

Hesione Danai filia I 9 mater Electrae IV 22

Hicetaon Laomedontis filius IV 22
 Hierapolis urbs opulentissima ab Achille diruta II 16
 Hiera cf. Hemera
 Hippodamia Priami filius ab Aiacibus necatur III 7
 Hippodamia Brisis filia ab Achille abducta II 17 19
 Achilli ab Agamemnone abstrahitur II 33 inviolata mansit II 49 rursus ei redditur II 52 custos rerum Achillis IV 15
 Hippolochus pater Glauci ex Lycia II 35
 Hippothous Lethi filius e Larissa Pelasgidarum II 35 cadit III 14
 Hippothous Priami filius ab Aiacibus interficitur III 7 hostia II 49 IV 10
 Hydra IV 19
 Hyrtacus pater Asii II 35 III 13
 Ialmenus Orchomenius *Epist.* I 13 17 IV 2 in montem Idam vadit III 12
 Ialysus urbs Rhodi opulenta IV 4
 Ida III 12 26 IV 13 Idaeus mons II 27
 Idaeus filius Alexandri et Helenae, casu camerae extinetus V 5
 Idaeus praeco Troianus II 27 V 6 ad Achillem missus IV 10
 Idomeneus Deucalionis filius Cretensis *Epist., Prolog.* I 1 17 19 praedam inter duces dividit II 19 Acamantem occidit III 4 vulneratur III 14 in Iudis Patroelo institutus donum accipit III 19 Dryopem Biantem Corythomem (?) interficit IV 7 legatus de pace V 10 Troia capta Corin-

thum, inde in patriam se confert VI 2 Orestem et Menelaum reconciliat VI 4 ibi moritur VI 6
 Ilioneus Priami filius ab Aiaee Oilei interficitur IV 7
 Ilium *Prolog.* I 15 II 22 III 23 IV 6 V 14 15 Ilienses II 27 37
 Ilius rex Trois filius IV 22
 Ili et Pelopis discordia I 6 templum Minervae extrahit V 5 eius tumulus IV 1 pater Tithoni et Laomedontis IV 22 immolatio centum victimarum II 14 28
 Indi IV 4
 infernae Patrocli manibus III 13
 insigne insulae VI 15 inenli *ibid.*
 Io ex Sidone Argos abducta II 26
 Iolei III 26
 Iolcius VI 8
 Iphiclus pater Protesilai I 14
 Iphigenia Achilli desponsa Ulixi committitur I 20 immolatur I 21 Scytharum regi commendatur I 22
 ira Apollinis II 30
 Ismarum V 15 VI 5
 Iesus captus Patrocli manibus inferias mittitur III 14
 Iuno Argius I 16
 Iupiter pater Dardani et Lacedaemonis I 9 summus V 10 anteaedificialis V 12
 Ixacus fulmine ictus perit VI 11
 Lacedaemon urbs I 5 12 17
 Lacedaemon Iouis et Taygetae filius, Amyclae pater I 9
 Laerta mortuus VI 6
 Laestrygon frater Cyclopiis VI 5
 Lampus Laomedontis filius IV 22

Laodamas parvulus Hectoris et Andromachae filius III 20 insidias ei struxit Hermiona VI 12
 Laodamia Sarpedonis mater II 11
 Laodocus Priami filius ab Agamemnone interficitur III 7
 Laomedon rex Troiae, Ili filius, pater Hicetaonis Clytiae Lampi Timotheis Bacchionis et Priami, periturus adversus Herculeum IV 22
 Larissa Pelasgidarum II 27 35
 Leda affinis Heenbae I 9
 Leitus Boeotiae princeps I 13 17
 Lelages, eorum urbs Pedasus II 17
 Lemnus sacra Vulcano II 14 33 47
 Leonteus I 13 17
 Lesbus ab Achille capitur II 16
 Lethus pater Hippothoi et Pylaei II 35
 Leucata VI 6
 Liber hoc nomine appellati sunt reges in convivio deorum VI 7
 litterae Atticae *Epist.* Punicae, Phoenicum *Epist., Prolog.* V 17
 Locris I 14 Locrorum classis VI 1
 Lothophagi VI 5
 Iudi funebres III 17
 Iues I 19 II 30 sedata I 22 II 33
 Luna testis inuocatur V 10
 Lycan Pandari pater II 35
 Lycan Priami filius captus Achillis iussu ingulatus IV 9
 Lycii I 18 II 35
 Lycomedes pater Deidamiae IV 15
 Lycophron comes Dietyis fulmine ictus perit VI 11

Lyrnessus Cilicum urbs ab Achille capitur II 17
 Machaon Aesculapii filius Tricencensis I 14 17 II 6 10
 Telephi vulnori medetur II 6 10 in Iudis Patroelo institutus victor est currendo III 19
 Maecia II 35
 Magnes I 17
 manes Patrocli III 14
 Mars I 15
 Meeistheus pater Euryali I 14
 Medea a Colchis in Iolorum fines transuecta II 26
 Meges e Dulichio Phylei filius I 13 17 Echinadibus imperator III 10 interficitur III 10
 Melius Priami filius occiditur III 7
 Melius pater Pylaemenis II 35
 Memnon Tithoni et Aurorae filius IV 4 5 Antiocham interficit, ab Achille interficitur IV 6 funus eius IV 8 reliquiae ab Hemera quaesitae VI 10
 Menalippus Acasti filius a Neoptolemo occiditur VI 8
 Menelaus filius Aeraepae et Plisthenis I 1 17 Troiam ad Helenam repetendam mittitur I 4 cum Ulixe et Calchante Iphigeniam sacrificio adornat I 21 eius dissenso cum Agamemnone II 7 ad Primum legatus mittitur II 20 fortitudine praecularis II 32 certamen singulare cum Alexandro II 39 unbecatur II 40 sagittandi peritus III 1 IV 2 in Iudis Patroelo institutus bigarum certamine victor est III 17 Deiphobum crudelissime necat V 12 Helenam recipit V 13 14 Troiam relinquat V 16 Cre-

tam venit VI 3 Orestis filiam suam despondit VI 4
 Menestheus Atheniensis I 14 17 aciem ordinat II 36 Troia capta ab Atheniensibus in regnum recipitur VI 2 Orestem adiuvat VI 4
 mercatores II 8
 Meriones Moli filius Creten-
 sis *Prof.* I 1 13 17 vulnerat
 II 38 sagittandi peritus
 III 1 18 IV 2 in montem
 Idam vadit III 12 legatus
 de pace V 10 regnum Cretae
 recipit VI 6
 Mesthles filius Talaemenis ex
 Maconia II 35
 Mestor Priami filius cum
 Pyrrho captivus in Graeciam
 ierat VI 9
 Methons I 17
 Minerva IV 12 V 5 6 8 9 10 11
 Minos Iouis filius I 1
 Minus pater Odii et Epi-
 strophii II 35
 Moesia, Mysi II 1 4 35
 Molossi VI 7
 Molus pater Merionis *Prof.* I 1
 Mopsus Colophonius I 17
 Musae nominantur feminae
 in convivio deorum VI 7
 Mycenae I 15 17 20 VI 3 4 13
 Myriones ex Moesia II 35
 Myrionides gens fortissima
 II 36 IV 15
 Nastes Nomionis filius ex
 Caria II 35 ab Aiaee Tele-
 monio interficitur IV 12
 Nauplius Palamedis et Oenacis
 pater I 1 igni elato ad Eu-
 boeam Graecos perdit VI 1
 Nausica Alcinoi filia Tele-
 macho nubit VI 6
 Neandrienses II 13
 Neoptolemus Achillis et Del-
 damiae filius IV 15 Eury-
 pylum occidit IV 17 eius

luctus ad tumulum patris
 IV 21 legatus de pace V 10
 Priamum necat V 12 Poly-
 xenam Achilli inferias sacrifi-
 cat, Andromacham sorte
 accipit V 13 Hectoris filios
 Heleno concedit V 16 Troia
 relicta apud Molossos naves
 reficit, postea ad Sepiadum
 litus omnes fere naves amit-
 tit, Peleus avem in spelunca
 reperit, expulsum regno ab
 Acasto VI 7 vindictam sumit
 de Pelei hostibus et patri-
 am imperium recipit VI 9
 Hermionam in matrimonium
 ducit VI 10 Delphos pro-
 fectus ab Oreste necatur
 VI 12 ibi sepelitur VI 13
 Neptanus moenia Troiae stru-
 xisse creditus est V 11
 Nereus et Neris *scilicet*. Chiron
 et Thetis VI 7
 Nero Caesar Romanus *Epist.*
Prolog.
 Nestor Anaxibiae coniunx,
 maritus Antilochi et Thra-
 symedis I 13 14 facundia
 excellit I 20 praedam inter
 Graecos dividit II 19 in lu-
 dis Patroelo instituta ab
 Achille primus post Aga-
 memnonem dona accipit
 III 19 legatus de pace V 10
 Nireus pulcher ex Syme I 14
 17 interfectus ab Eurypylo
 IV 17 cremantur ossa IV 18
 Nomion pater Nastis et Am-
 phimachi II 35
 Oceanus testis invocatus V 10
 Odius filius Minui II 35
 Oeax Nauplii et Clymenae
 filius, Palamedis frater I 1
 VI 2 Argis Graecorum du-
 cum feminas contra maritos
 e bello redeuntes excitat
 VI 2

Oebalus Argali filius, pater
 Tyndari I 9
 Oeneus a Diomede in reg-
 num restituitur VI 2
 Oenideus rex Cebrenorum
 V 17
 Oenone coniunx Alexandri
 III 26 eodem funere atque
 Alexander sepelitur IV 21
 Oenotropae vocantur filii Anii
 I 23
 Oileus Ajax I 17
 Olizona filia Phineae, uxor
 Dardani III 5 IV 32
 oracula et vaticinia I 19
 II 10 14 IV 18 V 5 7 9 11
 VI 3
 Orchomenii I 17
 Orestes Agamemnonis filius,
 Aegisthi manibus a Tal-
 thylus ereptus Idomeneo tradi-
 tur VI 2 matrem et Aegist-
 hum necat VI 3 Ariopagitarum
 iudicio Athenis ab-
 solutus paternum regnum
 accipit Cretam proficiscitur,
 ibi Menelaus ei Hermionam
 despondit VI 4 Neoptolemum
 interficit, Hermionam
 uxorem ducit VI 13
 Paeanius II 35
 Palamedes Nauplii et Clyme-
 nae filius I 1 II 14 Menela-
 um ob raptam uxorem
 consolatur, legatus Troiam
 mittitur ad Helenam a
 Priamo repetendam I 4 eius
 prudentia domi bellique et
 mira eloquentia I 6 V 15
 praepositur caespitri exerci-
 tui I 16 princeps Graeco-
 rum deligitur I 19 per eum
 Graeci Chrysaee sacrificium
 exhibent Apollini Zimthio
 II 14 ab Ulixee et Diomede
 interficitur II 15 eius necem
 ulciscitur Nauplius VI 1

Palladium Minervae signum,
 ac ligno factum, fatale
 Troianis V 5 raptur V 8
 Aiacis et Ulixis de eo cer-
 tamen, Ulixi conceditur V 14
 apud Diomedem manet V 15
 Pallas Phoenix vel Phallas
 dux classis Memnonis necatur
 IV 4 VI 10
 Pammon Priami filius caesus
 II 43
 Pandarus Lyeonnis filius e
 Lycia I 35 ex oculo Mene-
 laum et multos Graecos vul-
 nerat II 40 a Diomede occi-
 ditur II 41
 Panthus Troianorum consultor
 II 23 25 V 6
 Paphlagones II 35
 Paris *vid.* Alexander
 Patroclus amicus Achillis I 14
 II 34 III 23 orat Achillem,
 ut iram remittat II 51 52
 ob virtutem ab Achille prae-
 dicatur III 9 Sarpedonem
 certamine singulari necat
 III 7 Deiphobum vulnerat,
 Gorgithionem occidit III 8
 ab Euphorbo vulneratus ab
 Hectore occiditur III 10 lu-
 getur III 11 funus III 12
 ludi funebres in eius hono-
 rem celebrantur III 17 ama-
 vit Diomedeam III 12
 Pegasus Lelegum urbs ab
 Achille capitur II 17
 Pelasgiae II 35
 Pelasgium I 17
 Peleus regno expulsus ab
 Acasto VI 7 eius fugit In-
 dias VI 8 cum Thetide Neo-
 ptolemo iusta persolvit VI 13
 Peleus cum Thetide nuptiae
 VI 7
 Pelopidae I 12 II 5 6
 Pelops I 4 12 14 II 6 eius et
 III discordiae I 6 divitiae III 23
 Peneleos Boeotiae princeps

I 13 ab Eurypylo occiditur
IV 17 cremantur ossa IV 18
Penelope Ulixis uxor pudica
VI 6
Penthesilea Amazonum regina
auxiliatur Priamo III 15 16
IV 2 vulneratur ab Achille,
qui eius amore capitur IV 2
a Diomede in Scamandrum
delicitur IV 3
Pergamum, ubi Priamo regio
est V 5
Perrhaebae I 17
pestis in Graecorum exercitu
snoeviens I 19 II 31
Petya ab Aiaee expugnata
II 27
Phaeaces VI 5
Phalis Sidoniorum rex I 18
Phalliotis regio Phoenices,
ubi Memnonis ossa sepulta
sunt VI 10
Pherae I 17
Phidippus Thessali filius, ne-
pos Herculis insignis armo-
rum specie I 14 17 II 5
legatus ad Telephum II 4
Philenor Priami filius occidi-
tur ab Agamemnone III 7
ab Aiaee Oileo interficitur
IV 7
Philocteta Pocantis filius, com-
es Herculis sagittas hydrae
sanguine infectas accipit I 14 17
morsu serpentis contingitur,
Lemnum mittitur, ut ibi a sacerdotibus
Vulcani sanetur II 14 portio
praedae ei Lemnum mittitur
II 33 Lemno regreditur
II 47 sagittandi arte omnes
Graecos superat III 1 18
Alexandrum interficit, multos
Troianos occidit, quare
virtutis maximam gloriam
consequitur IV 20 legatus
de pace V 10

Phineus Agenoris filius I 9
III 5
Phineus pater Olizonae IV 22
Phoebis I 17
Phoenice terra Syriae I 5
VI 10
Phoenices Phalam lapidibus
neant IV 4 Phoenicum lit-
terae *Prolog.* I 10 naves VI 5
Phoenices per maria praed-
antes, a quibus Ulixes reser-
vatur VI 5
Phoenix custos et rector
Achillis I 14 II 33 praefec-
tus navium deligitur I 16 orat
Achillem, ut iras remittat
II 51 Priamum qui ob Hec-
toris cadaver ad Achillem
venerat, humo erigit et re-
creat III 22 24
Phoenix Sidoniorum rex, pa-
ter Europae I 2 5
Phoenix Agenoris filius I 9
Phorbas rex Lesbi ab Achille
neccatur II 16
Phorcys ex Phrygia II 35
Phrygia II 35 41 44 V 4
Phylaea I 17
Phylaeus pater Megetis I 13
Pيروس ex Thracia II 35
Pliathenes Acasti filius a
Neoptolemo caesus VI 8
Pliathenes mature mortuus,
coniunx Aepocae, pater Aga-
memnonis Menelai Anaxi-
bine, eius filios educevit
Atreus, unde illis Artridarum
nomen I 1
Pliatheniadae appellantur cum
contumelia Agamemnon et
Menelaus V 16
Podalirius Aesculapii filius
Tricentis inciluit medicina
I 14 17 Telephi vulnere me-
detur II 6 10 in ludis Pa-
troclo institutus donum acci-
pit III 19
Podarces Iphicli filius Pro-

tesilai frater ex Phylaea
I 14 17
Poenas Philoctetae pater I 14
Polites Priami filius caesus
II 43
Polydamas vulneratus pugna
excedit II 38 fortiter pug-
nat III 4 ab Aiaee Telamo-
nio interficitur IV 7
Polydorus Priami filius clam
Polymestori committitur, a
quo proditur Aiaci III 18 ob
eum legatio ad Priamum
mittitur II 20 22 lapidibus
obruitur et sepelitur II 27
Polymestor Chersonesi rex
Aiaci se dedit, amicus Grae-
corum fit, Polydorum prodit
Aiaci II 18
Polynices Thessandri pater
I 14 17 II 2
Polyphemus VI 5
Polypoetes I 17 in ludis Pa-
troclo institutus cursu longo
victor est III 19
Polyxena, eius amore capitur
Achilles III 2 *sqq.* Priamum
ob Hectoris cadaver ad
Achillem sequitur III 20
Achillis genibus obvoluta
sponte servitium sui pro ab-
solutione cadaveris pollice-
tur III 24 Achilles eam re-
cusat, vestibus donat III 27
Priamus Idaeum de Poly-
xena ad Achillem mittit
IV 10 Achilli inferias mit-
titur V 13
Polyxenus ex Elide I 17 II 25
ab Hectore vulneratur III 6
portenta V 7 8 VI 14
Praxis Epist.
Priamus Laomedontis filius
admodum parvulus petiit
Hesionea regno inpositus est
IV 22 pater quinquaginta
filiorum III 26 Hectoris ca-
daver redimit III 20 cuncti

proceres seditionem adver-
sus Priamum movent IV 22
pacem cum Graecis optat
V 3 ad aram Iovis ante-
aedificialis a Neoptolemo
neccatur V 12
Priamidae I 1 III 8 11 35 41 *etc.*
proci Penelopae epulis ro-
peti neccantur VI 6
Protesilaus Iphicli filius ex
Phylaea I 14 17 primus oc-
ciditur ab Aenea III 11 se-
pelitur II 12
Prothoenor Boeotiae princeps
I 13 17
Prothous Magnes I 17
Ptoliporthus Telemachi et
Nausicae filius VI 6
Punicae litterae *Epist. Prolog.*
II 16 a Cadmo Danaoque
Graecis traditae V 17
Pylaeomenes Mellii filius Pa-
phlagonum II 35 a Phineo
originem repetebat, ab
Achille neccatur III 5
Pylaenus Lethi filius e Larissa
II 35 cadit III 14
Pyraechmes Axii filius e
Paeonia II 35 a Diomede
occiditur III 4
Pyrrhus Achillis filius IV 15
Pythii oraculum II 14

Religio lucus I 19
Rhesus Eione genitus ab
Ulixee et Diomede in tentorio
interficitur II 45
Rhodii auctores caedis Phor-
bantis IV 4
Rhodus insula Graeciae socia
I 17
Rhoeteum promontorium, ibi
Aiacis sepulchrum V 15
rogus Hectoris V 8
Romana civitas *Prolog.*
Rutinae *Epist.*
Rutilius Lupus consularis
Prolog.

Sacrificia I 2 15 II 14 49
V 8 10
Salamina Cyprina a Teucro
condita I 17 VI 2 4
Sarpedon Lycius ex Solemo
Xanthi et Laodamiae filius
II 11 33 43 vulneratus pugna
excedit II 38 43 a Patroclo
interficitur III 7 luctus III 9
Scamandrius i. q. Astyanax
III 20
Scamandrius fluvius, in quem
Penthesilea praecipit datur
IV 3
Seepsis ab Aenea capta II 27
Schedius Phocensis I 15 17
interficitur III 10
Scylla VI 5
Seyrus urbs opulenta ab
Achille capta II 16
Scythae barbari, mercatores
II 8 10 duces viae II 10
Scytharum rex cum donis ad
Graecos venit II 16 Scytharum
regi Iphigenia servata
committitur I 23
seniores primi sententiam ro-
gantur II 23
Sepidium litus VI 8
sepulchrum Achillis et Pa-
trocli IV 15
Sicilia VI 5
Sidona I 2 II 6 Sidonii I 5
II 26
Sigeum, ubi Achillis sepul-
chrum IV 15 eo secedunt
Graeci ibique noctem ope-
riuntur V 12
Sinon Graecis signum dat
igni elato V 12
Sirenarum scopuli VI 5
Sol testis invocatur V 10
Solemus II 35
somnia interpretandi periti
VI 14
Spartae concio Graecorum
I 4 altera I 12
Stenelus Argivus Capanei

filius I 14 fortiter pugnat
IV 12
Strophilus Phocensis, cuius
filia Aegistho nupsit, adiu-
vat Orestem VI 3
Syme I 17
Talaemenes II 35 pater An-
tiphi et Mesthili e Maeonia
II 35
Talthybius praeco IV 20 V 1
Orthem Aegisthi manibus
erectum Idomeneo tradit VI 2
Taygeta Agenoris filia, ma-
ter Lacedaemonis I 9
Teomessa Teuthrantis filia ab
Aenea abducta II 18 mater
Euryacis V 6 Aiace conce-
ditur V 19
Telamon Ulixii naves cum
sociis admittit VI 5 Teucrum
Salamina prohibet VI 2
Telegonus Circes et Ulixii
filius patrem occidit VI 15
Telemachus Ulixii et Pene-
lopes filius Nausicaam in ma-
trimonium ducit, pater Pto-
liporthi VI 6 patri suspectus
agris Cephaloniae relegatur
VI 14
Telephus Moesiae imperator
II 1 Heraclis filius proce-
rus corpore et pollens viri-
bus II 4 Atridis adfinit II 5
Thessandrum interficit II 2
ab Achille vulneratur II 3
Priami filiam Astyochem
uxorem habet, ex qua Eury-
pylus natus est II 5 IV 14
hospitio excipit Agamemno-
nem et Menelam atque nu-
meribus donat II 6 Machaon
et Podalirius eius vulneri
mederi iubentur *ibid.* Argis
ab Achille sanatur, dux
Graecorum fit ad Troiam
II 10 domum redit II 12

Telestes Priami filius a Dio-
mede necatur IV 7
Terra mater testis invocatur
V 10
Teneri i. q. Troiani IV 2
Teucrus Aiace frater I 13
sagittandi peritus III 1 Sal-
amina a patre pulsus in
Cypro urbem Salamina
condit VI 2 4
Teuthranus Teuthrantis et
Auges filius, frater Telephi
uterinus, ab Aiace occidi-
tur II 3
Teuthras pater Teuthranii,
Phrygum rex ab Aiace inter-
ficitur II 18
Thalpius ex Elide I 17
Theano Antenoris uxor, Mi-
nervae sacerdos Palladium
rapit V 8
Thebae I 17
Thessalla VI 7
Thessandrus Polynicis filius
Thebanus I 14 Telephi co-
mitem occidit, a Telepho
occiditur II 2
Thestor pater Calchantis I 15
Thetis Chiroonis filia I 14
nova nupta Pelei in convi-
vio celebrata atque Nereis
appellata VI 7 Acastum Neo-
ptolemi manibus liberat VI 9
Thoas Andraemonis filius ex
Aetolia I 13 17 legatus de
pace V 10
Thracae II 18 46 47
Thracia I 35 V 14
Thrasymedes Nestoris et
Anaxibiae filius I 13
Thymbraeus Apollo II 52 III 1
IV 10
Timoetes Laomedontis filius
IV 22
Tithonus Ili filius IV 22
Memnonis pater IV 4
Tlepolemus Rhodius Heraclis
filius I 14 17 IV 2 legatus

ad Teledum Eurypylo tra-
ditur II 5 in Iudis Patroclo
instituitis victor est saltu
III 10
Troezenia II 35
Troia, eius moenia Apollinis
et Neptuni monumenta V 12
obsessa a Graecis IV 20 ab
Aenea et Antenore prodita
IV 22 V i. *sqg.* capta V 12
regno positur Antenor V 17
Troiani inde a Pelope Grae-
cis adfines V 2 Troiana vic-
toria I 21 Troianum bellum
Prolog.
Troitus Priami filius captus
et lugulatus est, per Achil-
lem, a Troianis lugetur IV 9
Tros Dardani filius I 9 Erich-
thonii filius, pater Ili Gany-
medis Cleomestrae IV 22
tumulus Achillis IV 21 Hecto-
ris V 8
turturis marinae eo quo ar-
matum erat Telegoni ha-
stille VI 15
Tyndarus pater Helenae I 9
Vaticinio I 21
Ulixes Ithacensis ad Priamum
legatur ad Helenam
repetendam I 4 17 II 20 *sqg.*
terrestri exercitui praepo-
nitur I 16 Iphigeniam per do-
lum Mycenis Aulidem deducit
I 20 sacrificio adornat
cum Menelao et Calchante
I 21 reconciliat Achillem et
Agamemnonem II 9 auctor
caedis Palamedis II 15 *sqg.*
Telephus cum persequitur
II 3 vulneratus pugna ex-
cedit II 38 legatus ad Priamum
II 48 sagittandi peri-
tus III 18 locum busto Pa-
trocli dimittitur III 12 Ulixis
et Aiace luctatio III 10 in
Hectoris redemptione Priamum

mum maledictis persequitur III 20 Arctum et Echemonem Priami filios occidit IV 7 Antimachi filios cum Aiace capit IV 21 in prodicione Troiae praecipuas partes agit IV 22 V 4 *egg.* tentoria Ulixis V 8 Hecubam sorte accipit V 13 Helenam opera sua servavit V 14 Palladium accipit V 8 14 de quo cum Aiace certat V 14 seditione orta clam Ismarum venit V 15 Cretam appulsus est, omnes naves per Telemachum amiserat VI 5 eius errores VI 5 Ithacam revertitur VI 6 a Telegono filio vulneratus triduo post mortuus est VI 15 Vulcano sacra Lemnos II 14

Xanthus pater Sarpedonis II 11 35

Zacynthus insula VI 6 Zelea urbs ab Aiace capta II 27 Zminthius Apollo II 14

FR. JACOBS ET VAL. CH. FR. ROST.

- Aeschinis oratio in Ctesiphontem, notis instr. I. H. BREMI. *off. Ngr.*
8. mai. 1826 . . . . . — 74
- Aeschylli Agamemno, illustr. R. H. KLAUSEN. Ed. II. ed.
R. ENGER. 8. mai. 1863 . . . . . 1 74
- Choephora, illustr. R. H. KLAUSEN. 8. mai. 1835 — 224
- Anacreontis carmina, Sapphus et Erinnae fragmenta, annotat. illustr. E. A. MORNIUS. 8. mai. 1826 . . . . . — 6
- Aristophanis Nubes, Ed. illustr. praef. est W. S. TRUFFEL.
Ed. II. 8. mai. 1863 . . . . . — 12
- Delectus epigrammatum Graecorum, novo ordine conc. et
comment. instr. FR. JACOBS. 8. mai. 1826 . . . . . — 18
- Demosthenis conciones, rec. et explic. H. SAUPPE. Sect. I.
(cont. Philipp. I. et Olynthiaca I—III.) Ed. H. 8.
mai. 1845 . . . . . — 10
- Euripidis tragoediae, ed. PFLUGK ET KLOTZ. Vol. I, II
et III. Sect. I—III. 4 27
- Einzel:
Medea. Ed. II. 15 *ngf.* — Hecuba. Ed. II. 12 *ngf.*
Andromacha. Ed. II. 12 *ngf.* — Heraclidae. Ed. II. 12 *ngf.*
Helena. Ed. II. 12 *ngf.* — Alcestit. Ed. II. 12 *ngf.*
Hercules furens. 18 *ngf.* — Phoenissae. 18 *ngf.* —
Orestes. 12 *ngf.* — Iphigenia Taurica 12 *ngf.* — Iphi-
genia quae est Aulide. 12 *ngf.*
- Hesiodi carmina, recens. et illustr. C. GOETTLING. Ed. II.
8. mai. 1843 . . . . . 1 —
- Einzel:
Theogonia. 74 *ngf.* — Scutum Herculis. 5 *ngf.* — Opera
et dies. 10 *ngf.* — Homeri certamen, fragmenta et vita
Hesiodi. 15 *ngf.*
- Homeri Ilias, varietat. lect. adi. SPITZNER. Sect. I—IV.
8. mai. 1832—36 . . . . . 1 15
- Einzel:
Sect. I. lib. 1—6. 9 *ngf.* — Sect. II. lib. 7—12. 9 *ngf.*
Sect. III. lib. 13—18. 13 1/2 *ngf.* — Sect. IV. lib. 19—24. 13 1/2 *ngf.*
Die einzige Ausgabe der Ilias, welche den Kritischen Apparat voll-
ständig enthält.
- Lysiae et Aeschinis orationes selectae, ed. I. H. BREMI.
8. mai. 1826 . . . . . — 15
- Lysiae orationes selectae, ed. I. H. BREMI. 8. mai. 1826 — 9
- Pindari carmina cum deperditarum fragm., variet. lect.
adi. et comment. illustr. L. DISSEN. Ed. II. cur.
G. SCHNEIDEWIK. Vol. I. 1843. . . . . 1 9
- Vol. II. Sect. I. II. (Comment. in Olymp. et Pyth.)
1846. 47. (à 15 Ngr.) . . . . . 1 —
- Platonis opera omnia, recensuit, prolegomenis et commen-
tariis instruit G. STALLBAUM. X Voll. (21 Sectiones).
8. mai. 1836—65., compl. 21 15

Platonis opera omnia. Einzeln: <i>af af</i>	
Apologia Socratis et Crito. Ed. IV. 1858. 24 <i>ngf</i> —	
Phaedo. Ed. IV. 1866. 27 <i>ngf</i> — Symposium c. ind.	
Ed. III. 1852. 22½ <i>ngf</i> — Gorgias. Ed. III. 1861. 24 <i>ngf</i>	
Protagoras. Ed. III. c. ind. 1865. 18 <i>ngf</i> — Politia	
sive de republica libri decem. 2 Voll. Ed. II. 2 <i>af</i> 15 <i>ngf</i>	
Einzeln: Vol. I. Lib. I—V. 1858. 1 <i>af</i> 12 <i>ngf</i> , Vol.	
II. Lib. VI—X. 1859. 1 <i>af</i> 3 <i>ngf</i> — Phaedrus. Ed.	
II. 1857. 24 <i>ngf</i> — Menexenus, Lysis, Hippias uterque,	
Io. Ed. II. 1857. 27 <i>ngf</i> — Laches, Charmides, Alci-	
biades I. II. Ed. II. 1857. 27 <i>ngf</i> — Cratylus cum ind.	
1835. 27 <i>ngf</i> — Euthydemus. 1836. 21 <i>ngf</i> — Meno	
et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae	
et Hipparchus. 1836. 1 <i>af</i> 12 <i>ngf</i> — Timaeus et Criti-	
as. 1838. 1 <i>af</i> 24 <i>ngf</i> — Theaetetus. 1839. 1 <i>af</i>	
— Sophista. 1840. 27 <i>ngf</i> — Politicus et incerti	
auctoris Minos. 1841. 27 <i>ngf</i> — Philebus. 1842. 27 <i>ngf</i>	
— Leges. Vol. I. Lib. I—IV. 1858. 1 <i>af</i> 6 <i>ngf</i> , Vol. II.	
Lib. V—VIII. 1859. 1 <i>af</i> 6 <i>ngf</i> , Vol. III. Lib. IX—XII.	
— Epinomis. 1860. 1 <i>af</i> 6 <i>ngf</i>	
Sophoclis tragoediae, rec. et explan. E. WUNDERUS. 2 Voll.	
8. mai. 1847—57 . . . . . 3 —	
Einzeln:	
Philoctetes. Ed. III. 12 <i>ngf</i> — Oedipus tyrannus. Ed.	
IV. 12 <i>ngf</i> — Oedipus Coloneus. Ed. III. 18 <i>ngf</i> —	
Antigona. Ed. IV. 12 <i>ngf</i> — Electra. Ed. III. 12 <i>ngf</i> —	
Ajax. Ed. III. 12 <i>ngf</i> — Trachiniae. Ed. II. 12 <i>ngf</i>	
Thucydidis de bello Peloponensiaco libri VIII, explan. E. F.	
Porro. 4 Voll. 8. mai. 1856—1866 . . . . . 4 —	
Einzeln:	
Lib. I. Ed. II. 1 <i>af</i> — Lib. II. Ed. II. 22½ <i>ngf</i> — Lib. III.	
18 <i>ngf</i> — Lib. IV. 15 <i>ngf</i> — Lib. V. 15 <i>ngf</i> — Lib. VI.	
18 <i>ngf</i> — Lib. VII. 15 <i>ngf</i> — Lib. VIII. 15 <i>ngf</i> —	
Indices et de historia Thucydidea commentatio. 20 <i>ngf</i>	
Xenophontis Cyropaedia, comment. instr. F. A. BOHRMANN.	
8. mai. 1838 . . . . . — 15	
— Memorabilia (Commentarii), illustr. R. KÜHNER. 8. mai.	
1858. Ed. II. . . . . — 27	
— Anabasis (expeditio Cyri min.), illustr. R. KÜHNER. 1852. 1 6	
Einzeln à 18 <i>af</i> :	
Sect. I. Lib. I—IV. Sect. II. Lib. V—VIII.	
— Oeconomicus, rec. et explan. L. BREITENBACH. 8. mai.	
1841. . . . . — 15	
— Agesilaus ex ead. recens. 8. mai. 1843 . . . . . — 12	
— Hiero ex ead. rec. 8. mai. 1844. . . . . — 74	
— Hellenica, Sect. I. (lib. I. II.), ex ead. rec. 8. mai. 1853. — 12	
— Sect. II. (lib. III—VII.) ex ead. rec. 8. mai. 1863. 1 18	

